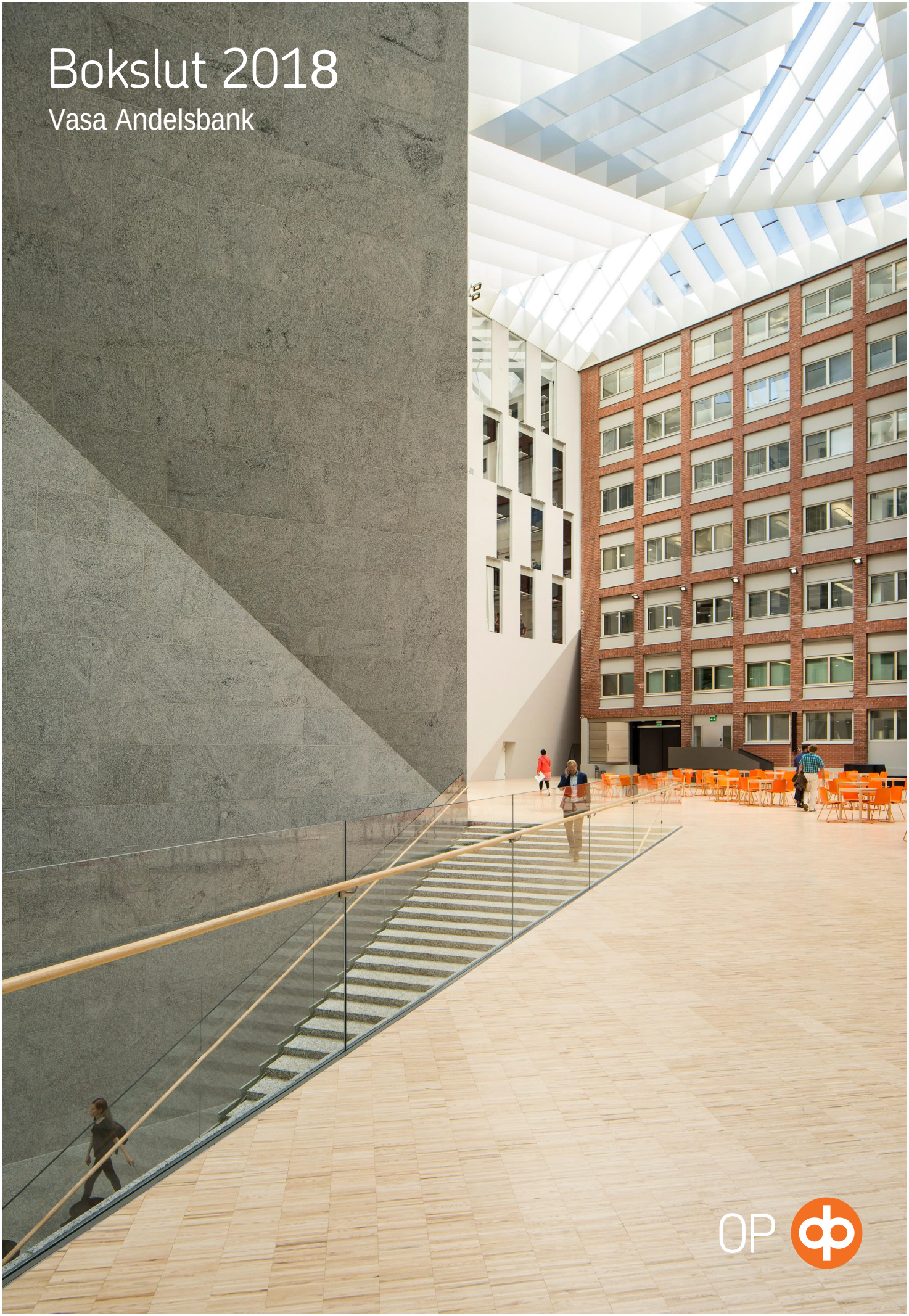
Bokslut 2018

Vasa Andelsbank



INNEHÅLL

sida		
1 - 23	**Verksamhetsberättelsen**	
24 - 25	**Andelsbankens resultaträkning och balansräkning**	
26 - 27	**Finansieringsanalys**	
28 - 71	**Noterna till andelsbankens resultaträkning och balansräkning**	
	De viktigaste principerna för upprättandet av bokslutet i andelsbanken	
	Noter	
72 - 83	**Förteckning över bokföringsböcker, verifikatsslag samt utredning om hur de förvaras**	
84	**Styrelsens underskrift**	
84	**Förvaltningsrådets bestyrkande**	
84	**Revisorernas anteckning om utförd revision**	

STYRELSENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Vasa Andelsbanks räntenetto ökade, och bankens rörelsevinst var lite större än året innan. Under räkenskapsperioden bokfördes förväntade kreditförluster (nedskrivningar) för krediter och andra åtaganden till ett mindre belopp än under jämförelseperioden. De förväntade kreditförlusterna (nedskrivningarna) i förhållande till kredit- och garantistocken var fortfarande små. De förväntade kreditförlusterna beräknades 2018 i enlighet med standarden IFRS 9, dvs. de är inte helt jämförbara med de nedskrivningar som tidigare år beräknats enligt standarden IAS 39. Utlåningen började öka och inlåningen var lika stor som året innan. CET 1 kapitalrelationen var bättre än året innan.

Vasa Andelsbank tog 1.1.2018 i bruk de delar av standarden IFRS 9 "Finansiella instrument" som ingår i Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar (2/2016) samt de övriga ändringar som följer av att standarden IFRS 9 trätt i kraft 1.1.2018. Ur Andelsbankens synvinkel var den mest betydande ändringen att nedskrivningarna för krediter som beviljats bokförs degressivare än tidigare, på basis av förväntade kreditförluster. Standarden IFRS 9 förorsakade också ändringar i principerna för upprättande av bokslutet, justeringar i beloppet av de fordringar som tidigare har redovisats i balansräkningen och i klassificeringen av finansiella instrument. Justeringarna i bokförda värden redovisas bland ackumulerade vinstmedel i den ingående balansen på omklassificeringsdagen 1.1.2018. I principerna för upprättande av bokslutet redogörs för effekterna av övergången.

Nyckeltal

Nyckeltal			
	2018	**2017**	**Förändring**
Rörelsevinst, 1000 euro	5 965	5 847	2 %
Kostnaderna i relation till intäkterna, %	66,3	61,9	4,4
Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	4,5	5,2	-0,7
Kärnprimärkapitalrelation (CET1)	32,26	31,22	3,3
Antal anställda i genomsnitt	73	78	-5
Ägarkunder	24 447	23 158	1 289

OP Gruppen

Vasa Andelsbank är en inlåningsbank i andelslagsform som ägs av sina medlemmar och som bedriver lokal hushållsbanksrörelse inom sitt verksamhetsområde. Alla medlemmar är ägarkunder och varje medlem har en medlemsandel som ger lika rättigheter.

Andelsbanken hör till OP Gruppen som är en ledande finländsk finansgrupp. Den består av de självständiga andelsbankerna och deras centralinstitut OP Andelslag (tidigare OP-Pohjola anl) jämte dotterföretag. OP Andelslag och dess dotterföretag OP-Tjänster Ab och OP Kundtjänster Ab ansvarar för utvecklingen och produktionen av centraliserade tjänster till OP Gruppen och dess medlemsbanker. OP Andelslag fungerar som en strategisk ägarsammanslutning för hela OP Gruppen samt som det centralinstitut som svarar för gruppstyrning och tillsyn.

Andelsbanken är ett medlemskreditinstitut till OP Andelslag. OP Andelslag och dess medlemskreditinstitut bildar tillsammans med sammanslutningarna i deras finansiella företagsgrupper en sådan sammanslutning som avses i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker (Sammanslutningslagen). Enligt sammanslutningslagen svarar centralinstitutet och medlemskreditinstituten för varandras skulder och förbindelser och tillsynen av deras kapitaltäckning, likviditet och exponeringar övervakas på sammanslutningsnivå. OP Gruppens försäkringsbolag omfattas inte av det solidariska ansvaret.

Omvärlden

Tillväxten i världsekonomin avtog, och förtroendet för ekonomin försvagades under årets sista månader 2018. Trenden i ekonomin var ändå fortfarande tämligen god. Under hela 2018 växte världsekonomin i nästan samma goda takt som 2017. Skillnaderna mellan ländernas ekonomiska utveckling blev större. I euroområdet avtog den ekonomiska tillväxten betydligt under årets lopp, delvis till följd av temporära faktorer. Arbetslösheten fortsatte att sjunka markant och inflationen ökade.
Europeiska centralbanken fortsatte att normalisera sin policy. ECB minskade i oktober sina nettoinköp enligt programmet för värdepappersköp till 15 miljarder euro per månad och upphörde helt med dem vid årsskiftet.

Styrräntorna förblev oförändrade hela året. I slutet av året steg euribor-räntorna en aning. De längre marknadsräntorna sjönk i slutet av året till följd av en ökad osäkerhet och de hamnade på samma nivå som i början av året. Till följd av den drastiska nedgången i slutet av året sjönk aktiekurserna så att de var lägre än i början av året.
I Finland fortsatte ekonomin sin goda tillväxt under den senare hälften av året. Enligt preliminära uppgifter växte ekonomin 2018 något långsammare än 2017. Den ekonomiska tillväxten fokuserades mera än tidigare på konsumtion. Sysselsättningen förbättrades klart och realinkomsterna ökade. I slutet av året började konsumenternas förtroende ändå vackla. Företagens lönsamhet fortsatte att förbättras, men investeringarna ökade endast något.
På bostadsmarknaden minskade försäljningen av gamla bostäder en aning jämfört med det föregående året. Efterfrågan riktade sig till nya bostäder och antalet nya bostäder var nu störst sedan början av 1990-talet. Bostadspriserna steg endast en aning, med draghjälp av tillväxtcentra.

Ansvarskänsla

Samhällsansvaret är en fast del av OP Gruppens och andelsbankernas affärsrörelse och strategi. Grunden för ansvaret är OP:s grunduppgift, gemensamma värden, starka kapitaltäckning och kompetenta riskhantering, vilka stöds av den kundägda affärsmodellen. Då det gäller samhällsansvar beaktar OP Gruppen det ekonomiska och sociala ansvaret samt miljöansvaret. OP Gruppens mål inom samhällsansvaret är att vara en föregångare inom branschen i Finland. OP:s samhällsansvarsrapport baserar sig på GRI-standarder. Rapporten utgör en del av OP Gruppens årsrapport på adressen op-year2018.fi.

Väsentliga händelser under räkenskapsperioden

Representantskapet vid pensionskassan OP-Eläkekassa, som förvaltar det lagstadgade arbetspensionsskyddet för OP Gruppens personal, beslöt 31.7.2018 att överföra ett pensionsansvar på cirka 1,1 miljarder euro till Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen. Överföringen genomfördes vid slutet av 2018. Till följd av överföringen intäktsförde Vasa Andelsbank en extra återbetalning av solvenskapital på sammanlagt 486 tusen euro. Den extra återbetalningen av solvenskapital redovisas under pensionskostnader bland personalkostnaderna i resultaträkningen.

Vasa Andelsbank fyllde under verksamhetsåret 80 år. Under året ordnades många olika evenemang för bankens ägarkunder samt en jubileumsfest för bankens anställda och förtroendevalda. Dessutom utgavs en historik över de senaste 10 åren som blev klar under november månad.
Inga andra väsentliga händelser inträffade under räkenskapsperioden i Vasa Andelsbank.

Väsentliga händelser efter räkenskapsperioden

I avsikt att effektivera verksamheten påbörjade Vasa Andelsbank samarbetsförhandlingar 21.1.2019, förhandlingarna beräknas vara avslutade i början av mars månad. Inga andra väsentliga händelser inträffade efter räkenskapsperiodens slut i Vasa Andelsbank.

Andelsbankens resultat

Utvecklingen av de mest centrala intäkts- och kostnadsposterna som påverkat rörelsevinsten under de tre senaste åren och förändringen 2018 presenteras i tabellen nedan.

Resultatanalys				
1000 euroa	**2018**	**2017**	**Förändring, %**	**2016**
Intäkter				
Räntenetto	10 616	10 069	5,4	9 767
Övriga intäkter				
Intäkter från egetkapitalinstrument	2 806	2 884	-2,7	2 811
Provisionsintäkter, netto	5 314	4 962	7,1	6 418
Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet	31	-79	138,7	-92
Nettointäkter från finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via fonden för verkligt värde	-			
Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas		6,8		35
Nettoresultat av säkringsredovisning	-	-		-
Nettointäkter från förvaltningsfastigheter	56	8	574,3	13
Övriga rörelseintäkter	180	639	-71,9	247
Totalt	8 386	8 422	-0,4	9 432
Intäkter totalt	19 002	18 491	3	19 199
Kostnader				
Personalkostnader	4 346	4 997	-13	5 516
Övriga administrationskostnader	6 187	5 235	18,2	4 327
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	204	246	-17	278
Övriga rörelsekostnader	1 864	1 421	31,1	1 581
Kostnader totalt	12 601	11 900	5,9	11 702
Förväntade kreditförluster från finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	436			
Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden		744,2		743,3
Förväntade kreditförluster och nedskrivningar för andra finansiella tillgångar	-	-		-
Rörelsevinst (-förlust)	5 965	5 847	2	6 753

Rörelsevinsten ökade något från jämförelseperioden. Räntenettot ökade sedan utlåningen vuxit och kostnaderna för inlåningen minskat.

Provisionsintäkter samlades enligt följande:

Provisionsintäkter			
1000 euroa	**2018**	**2017**	**Förändring, %**
Inlåning	28	58	-51,3
Utlåning	939	968	-3,1
Betalningsrörelse	2 313	2 240	3,2
Värdepappersförmedling och emission	623	634	-1,8
Kapitalförvaltning och juridiska ärenden	910	820	11
Garantier	80	106	-24,1
Förmedling av försäkringar	1 357	1 614	-15,9
Övriga	2 129	1 638	29,9
Totalt	8 379	8 079	3,7
OP-bonus	-2 494	-2 466	1,1
Provisionsintäkter totalt	5 885	5 614	4,8
Provisionskostnader	571	652	-12,4
Provisionsintäkter, netto	5 314	4 962	7,1

I de övriga rörelseintäkterna för jämförelseperioden ingick momsåterbäringar från tidigare år för sammanlagt 285 tusen euro.

Personalkostnaderna minskade något till följd av att verksamheten effektiviserades samt av den extra återbetalningen av solvenskapital som intäktsfördes för överföringen av OP-Eläkekassas pensionsansvar.

De övriga rörelsekostnaderna ökade av OP Gruppens interna utvecklingsavgifter.

Andelsbankens provisionsintäkter ökade från jämförelseåret. Provisionerna från betalrörelsen och kapitalförvaltningen ökade. Provisionerna från inlåningen och värdepappersförmedlingen var mindre än året innan. I provisionsintäkterna ingår som en avdragspost den OP-bonus som betalats till ägarkunderna.

De förväntade kreditförlusterna (nedskrivningarna) för fordringar minskade från jämförelseperioden, och i förhållande till kredit- och garantistocken var nedskrivningarna fortfarande små. De förväntade kreditförlusterna beräknades 2018 i enlighet med standarden IFRS 9, dvs. de är inte helt jämförbara med de nedskrivningar som tidigare år beräknats enligt standarden IAS 39.

Förväntade kreditförluster (nedskrivningar)			
1000 euroa	**2018**	**2017**	**Förändring, %**
Förväntade kreditförluster (nedskrivningar) totalt	436	744	-41,4
Förväntade kreditförluster (nedskrivningar) av kredit- och garantistocken, %	0	0	0

Omslutning och åtaganden utanför balansräkningen

Centrala balans- och åtagandeposter

Utvecklingen av de centrala balans- och åtagandeposterna under de tre senaste åren och förändringen 2018 presenteras i tabellen nedan.

Centrala balans- och åtagandeposter				
1000 euroa	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**Förändring, %**	**31.12.2016**
Omslutning	1 000 831	979 035	2,2	880 224
Utlåning	850 082	810 673	4,9	782 667
Skuldebrev	-	-		-
Aktier och andelar	64 998	65 255	-0,4	65 302
Inlåning	654 825	648 837	0,9	591 608
Eget kapital	94 322	88 570	6,5	83 825
Åtaganden utanför balansräkningen	68 411	53 173	28,7	54 988

Utvecklingen av utlåningen

Nya krediter beviljades under året för 180 131 tusen euro, vilket är 19 164 tusen euro mer än året innan. Kreditstocken uppgick i slutet av året till totalt 850 082 tusen euro (810 673[1]). Tillväxten i kreditstocken har fortsatt att öka liksom tillväxten för bostadslån.

Problemfordringarna och exponeringar med anstånd utvecklades på följande sätt under räkenskapsperioden:

Problemfordringar och exponeringar med anstånd			
1000 euroa	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**Förändring, %**
Nödlidande exponeringar	14 020	14 643	-4,3
Över 90 dagar förfallna fordringar	4 439	4 280	3,7
Nödlidande fordringar med anstånd	7 664	4 504	70,1
Förmodas inte bli betalda	1 917	5 859	-67,3
Presterande exponeringar med anstånd	43 016	35 621	20,8
Problemfordringar totalt	57 036	50 264	13,5

I siffrorna i tabellen har förväntade kreditförluster (nedskrivningar) dragits av. Som över 90 dagar förfallna fordringar rapporteras det återstående kapitalet på en fordran där räntan eller kapital förfallit till betalning men inte betalats på tre månader. Som exponeringar med anstånd rapporteras fordringar där avtalsvillkoren omförhandlats på grund av att kundens betalningsförmåga försämrats. Som fordringar som förmodas inte bli betalda rapporteras övriga fordringar i de svagaste kreditklasserna.

Fastighetsinnehav

Andelsbankens fastighetsinnehav består av rörelsefastigheter och förvaltningsfastigheter.

Fastighetsinnehav		
1000 euroa	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Rörelsefastigheter		
Uppbundet kapital	5 387	5 445
Procent av omslutningen	0,5	0,6
Förvaltningsfastigheter		
Uppbundet kapital	994	1 036
Procent av omslutningen	0,1	0,1
Verkligt värde	1 506	1 494
Nettointäkter, %	4,8	4,2
Kapital uppbundet i fastigheter totalt	6 381	6 481
Procent av omslutningen	0,6	0,7

Det uppbundna kapitalet för fastighetssammanslutningar består av aktielägenheternas bokföringsvärde ökat med aktielägenhetens låneandel.

Rörelsefastigheter

Rörelsefastigheter ingår i balansräkningen för 4 817 tusen euro, för dem bokfördes under räkenskapsperioden nedskrivningar för 131 tusen euro.

Förvaltningsfastigheter

Under räkenskapsperioden såldes förvaltningsfastigheter till ett bokföringsvärde av 16 tusen euro.

[1] Jämförelsetalet 31.12.2017 inom parentes.

Utvecklingen av den övriga placeringsverksamheten

Fordringar på kreditinstitut, varav merparten består av fordringar på OP Företagsbanken Abp, uppgick till 74 114 tusen euro (91 310).

Vid slutet av räkenskapsperioden hade andelsbanken placeringar i centralinstitutets andelskapital för totalt 64 991 tusen euro (64 991).

Skulder till allmänheten och offentlig sektor

Utvecklingen av inlåningen från allmänheten och övriga skulder beskrivs i tabellen nedan. Övriga skulder består av skulder i korta pengar och lån förmedlade ur statens medel.

Skulder till allmänheten och offentlig sektor			
1000 euroa	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**Förändring, %**
Inlåning			
Betalningsrörelsekonton	387 870	385 477	0,6
Sparkonton	123 979	120 828	2,6
Placeringskonton	141 977	139 591	1,7
Inlåning i valuta	1 936	3 254	-40,5
Totalt	654 825	648 837	0,9
Övriga skulder	1 152	1 777	-35,2
Skulder till allmänheten och offentlig sektor totalt	655 977	650 613	0,8

Utvecklingen av övrigt främmande kapital och övriga åtaganden

Skulderna till kreditinstitut, som består av skulder till OP Företagsbanken Abp och av s.k. mellankrediter till OP-Bostadslånebanken Abp, ökade till 208 057 tusen euro (200 452). Andelsbanken har inte emitterat obligationslån.

De övriga posterna i främmande kapital består närmast av kortfristiga betalningsförmedlingsposter samt resultatregleringar i anslutning till periodiseringen av intäkter och kostnader i bokslutsskedet.

Eget kapital och reserver

Vasa Andelsbanks sammanlagda egna kapital ökade med 6,5 procent till 94 322 tusen euro (88 570).

Andelskapital

Andelskapitalet uppgick till 40 217 tusen euro (38 204). Vid slutet av året hade ägarkunderna placeringar i medlemsandelar för 2 515 tusen euro (2 391) och i Avkastningsandelar för 37 702 tusen euro (35 813). Vid slutet av räkenskapsperioden fanns uppsagda Avkastningsandelar för 4 077tusen euro (4 191) och uppsagda medlemsandelar för 70 tusen euro (75). Andelsbanken betalade 3,25 procent i ränta på Avkastningsandelarna för 2017, dvs. totalt 1 128 968,79 euro.

Andelsbanken kan enligt lagen om andelslag och andelsbankens stadgar ha medlemsandelar som medför medlemsrättigheter samt Avkastningsandelar som utgör frivilliga andelar. I andelsbankens andelskapital ingår 24 440 medlemsandelar. Varje medlem är skyldig att ta en medlemsandel i andelsbanken och att för den som teckningspris betala en medlemsinsats på 100 euro. I andelsbankens andelskapital ingår 377 022 avkastningsandelar. Avkastningsandelar kan tecknas endast av andelsbankens medlemmar, och styrelsen beslutar om emissionen av Avkastningsandelar. Det nominella beloppet på en Avkastningsandel och den avkastningsinsats som ska betalas till andelsbanken som teckningspris för Avkastningsandelen är etthundra (100) euro.

Då medlemskapet upphört eller en medlemsandel eller Avkastningsandel sägs upp återbetalas medlemsinsatsen och avkastningsinsatsen i enlighet med andelsbankens stadgar, lagen om andelslag och lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform under de förutsättningar som nämns i de här lagarna. En medlemsinsats och en avkastningsinsats kan återbetalas 12 månader efter slutet av den räkenskapsperiod under vilken medlemskapet har upphört eller avkastningsandelsägaren sagt upp andelen. För återbetalningarna krävs tillstånd av tillsynsmyndigheterna, om bestämmelserna så kräver.

Andelsbanken har dock rätt att vägra att återbetala medlemsinsatser och avkastningsinsatser under den tid som andelsbanken är verksam. Andelsbanken kan senare besluta att återta den här vägran. Bankens styrelse beslutar vid behov om förbudet mot återbetalning och upphävningen av det. Om full återbetalning inte är möjlig något år, ska den obetalda delen betalas ur det egna kapital som står till förfogande enligt de följande boksluten. Ovan fastställda rätt till efterhandsåterbetalning av obetalda delar upphör dock efter det femte följande bokslutet. På obetalda delar betalas inte ränta.

Andelsbanken har rätt att lösa in alla Avkastningsandelar. Andelsbankens styrelse ska besluta om att utnyttja lösningsrätten. För en inlösen krävs tillstånd av centralinstitutet och av tillsynsmyndigheterna, om bestämmelserna så kräver.

Reserver

Kreditförlustreserven ökade med 1 864 tusen euro.

Kapitalbasen och kapitaltäckningen

Vid beräkningen av kapitalkravet för andelsbankens kreditrisk tillämpas internmetoden. Kapitalkravet för marknadsrisker beräknas enligt schablonmetoden. Också kapitalkravet för operativa risker beräknas enligt schablonmetoden.

OP Gruppen offentliggör mer detaljerade kapitaltäckningsuppgifter enligt den s.k. Pelare III i samband med bokslutet. OP Gruppens bokslut och kapitaltäckningsuppgifterna enligt Pelare III kan läsas i nättjänsten www.op.fi.

Andelsbankens kapitalbas bildades enligt följande:

Kapitalbas 1000 euroa	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Kärnprimärkapital (CET1)		
Eget kapital*	94 322	89 153
Bokslutsdispositioner med avdrag för uppskjuten skatteskuld	26 912	25 420
Fonden för verkligt värde, säkring av kassaflöde, och försiktig värdejustering	-416	-121
Kärnprimärkapital (CET1) före avdrag	120 818	114 452
Resultat under räkenskapsperioden som inte är verifierat	-3 840	-4 714
Planerad utdelning		
Andelskapital som dras av från kapitalbasen	-2 030	-2 138
Immateriella tillgångar		
Underskott av differensen mellan nedskrivningar och förväntade förluster	-5 096	-4 453
Kärnprimärkapital (CET1) totalt	109 852	103 147
Primärkapital (T1) totalt	109 852	103 147
Supplementärkapital (T2)		
Överskott av differensen mellan nedskrivningar och förväntade förluster		
Supplementärkapital (T2) totalt		
Kapitalbas totalt	109 852	103 147

*exkl. eventuell uppskjuten skatteskuld i anslutning till uppskrivningsfonden

Från kärnprimärkapitalet har dragits av de uppsagda andelskapital som återbetalats till kunderna. Räkenskapsperiodens resultat har inte inräknats i kapitalbasen. Siffrorna för jämförelseåret motsvarar de siffror som publicerats i bokslutet för 2017.

Totalt riskvägt exponeringsbelopp		
1000 euroa	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Kreditrisken		
Schablonmetoden (SA)		
Företagsexponeringar	683	655
Hushållsexponeringar		
Exponeringar säkrade med panträtt i fastighet		
Fordringar på kreditinstitut		
Exponeringar mot stater, centralbanker och offentlig sektor	374	0
Övriga exponeringar		431
Internmetoden (IRB)		
Företagsexponeringar[1)]	162 320	155 596
Företagsexponeringar – sme-företag	111 421	110 190
Företagsexponeringar – Övriga	50 899	45 406
Hushållsexponeringar[2)]	74 813	74 205
Med säkerhet i fastighet	61 763	57 252
Övriga hushållsexponeringar	13 050	16 952
Institutsexponeringar[1)]		0
Aktieexponeringar	408	63 652
Övriga poster	70 796	5 806
Kreditrisk totalt	309 394	300 345
Marknadsrisk		
Operativ risk	31 178	30 051
Totalt	340 572	330 397

1) På exponeringarna mot företag och institut tillämpas IRBA:s s.k. basmetod (FIRB), dvs. vid beräkningen av riskvikterna för de här exponeringarna tillämpar banken egna estimat för sannolikheten för fallissemang (PD).
2) Vid beräkningen av riskvikterna för hushållsexponeringarna tillämpar banken egna estimat för sannolikheten för fallissemang (PD), förlusten vid fallissemang (LGD) och konverteringsfaktorn (CF).

Kapitalrelationer		
(%)	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Kärnprimärkapitalrelation (CET1)	32,26	31,22
Primärkapitalrelation (T1)	32,26	31,22
Kapitalrelation	32,26	31,22
Kärnprimärkapitalrelation (CET1) för sammanslutningen av andelsbanker	20,0*	20,1

*September 2018

Kapitalkrav		
1000 euroa	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Kapitalbas	109 852	103 147
Kapitalbaskrav + buffertkrav*	35 781	34 701
Kapitalkravets överskott	74 071	68 446

*Minimikrav 8 %, kapitalkonserveringsbuffert 2,5 % och ett eventuellt ländervist kontracykliskt buffertkrav

Formler för nyckeltalen:

Kärnprimärkapitalrelation (CET1), %

Kärnprimärkapital (CET1) totalt x 100
Totalt riskvägt exponeringsbelopp

Primärkapitalrelation (T1), %

Primärkapital (T1) totalt x 100
Totalt riskvägt exponeringsbelopp

Kapitalrelation, %

Sammanlagd kapitalbas x 100
Totalt riskvägt exponeringsbelopp

Solidariskt ansvar

I enlighet med sammanslutningslagen utgörs sammanslutningen av andelsbanker av sammanslutningens centralinstitut OP Andelslag, den affärsbank som är centralt finansiellt institut för andelsbankerna, OP Företagsbanken Abp, centralinstitutets övriga medlemskreditinstitut, företagen i centralinstitutets och medlemskreditinstitutens finansiella företagsgrupper samt sådana kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag varav de ovan nämnda företagen ensamma eller tillsammans äger över hälften. OP Andelslags medlemmar utgjordes vid årets slut av cirka 156 andelsbanker samt OP Företagsbanken Abp, OP-Bostadslånebanken Abp, OP-Kortbolaget Abp och OP Kundtjänster Ab. Tillsynen över sammanslutningen av andelsbanker är gruppbaserad.

Centralinstitutet och dess medlemskreditinstitut är solidariskt ansvariga för varandras skulder. En borgenär som inte av ett medlemskreditinstitut har fått betalning för en fordran som förfallit till betalning, kan kräva betalning av centralinstitutet när huvudförpliktelsen har förfallit till betalning. I nämnda fall ska centralinstitutet upprätta en i lagen avsedd fördelningsplan för varje medlemskreditinstituts ansvarsandel.
Det solidariska ansvaret fördelas i förhållande till kreditinstitutens senast fastställda balansräkningar.

Medlemskreditinstituten är skyldiga att i enlighet med 5 kap. i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker delta i stödåtgärder för att förhindra att ett annat medlemskreditinstitut försätts i likvidation samt i betalningen av skulder som centralinstitutet betalat för ett medlemskreditinstituts räkning.
Om centralinstitutet är insolvent har medlemskreditinstituten dessutom enligt lagen om andelslag en obegränsad tillskottsplikt för centralinstitutets skulder.

Centralinstitutet är skyldigt att ge sina medlemskreditinstitut anvisningar om deras interna kontroll och riskhantering, deras verksamhet för att trygga likviditeten och kapitaltäckningen samt om enhetliga redovisningsprinciper vid upprättandet av sammanslutningens konsoliderade bokslut.

Insättningsgaranti och investerarskydd

Enligt lagen om finansiell stabilitet ska inlåningsbankerna höra till insättningsgarantifonden. De inlåningsbanker som hör till OP Gruppen betraktas vad gäller insättningsgarantin som en enda bank. Insättningsgarantifonden ersätter insättarnas fordringar på inlåningsbankerna inom OP Gruppen högst upp till 100 tusen euro. OP Gruppens inlåningsbanker är andelsbankerna och OP Företagsbanken Abp. OP Gruppens avgifter i enlighet med det nya systemet har beskrivits i punkten Myndighetsavgifter i principerna för upprättandet av bokslutet.

Ersättningsfonden för investerarskydd betalar ersättningar till icke-professionella investerare då ett värdepappersföretag eller ett kreditinstitut till följd av annat än tillfällig betalningsoförmåga inte avtalsenligt kan betala klara och ostridiga fordringar. Beloppet av ersättningen är 90 procent av

beloppet av fordringarna, högst 20 tusen euro. Enligt lagstiftningen om ersättningsfonden för investerare betraktas de banker som hör till OP Gruppen som en enda bank i fråga om investerarskyddet.

Enligt bestämmelserna om resolution har resolutionsmyndigheten rätt att ingripa i villkoren för bankens skulder på ett sätt som påverkar borgenärens ställning. Resolutionsmyndighet för OP Gruppen är EU:s resolutionsnämnd (Single Resolution Board) i Bryssel. Resolutionsmyndigheten ska för OP Gruppen fastställa ett minimibelopp enligt resolutionslagen på grupplanet.

Nyckeltal för den ekonomiska utvecklingen

Nyckeltal			
	2018	**2017***	**2016**
Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	4,5	5,2	5,6
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	0,5	0,6	0,7
Soliditet, %	12,1	11,7	12,3
Kostnads-/intäktsrelation, %	66,3	61,9	61

***** Nyckeltalen motsvarar de nyckeltal som publicerats i bokslutet för 2017. De har inte justerats retroaktivt.

Formler för nyckeltalen

Räntabilitet på eget kapital (ROE), %

Rörelsevinst (-förlust) – Inkomstskatt* x 100
Eget kapital och minoritetsandel + Ackumulerade bokslutsdispositioner minus uppskjuten skatt (medeltalet vid årets början och slut)

Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %

Rörelsevinst (-förlust) – Inkomstskatt* x 100
Balansomslutning i genomsnitt
(medeltalet vid årets början och slut)

Soliditet, %

Eget kapital och minoritetsandel + Ackumulerade bokslutsdispositioner minus uppskjuten skatt x 100
Balansomslutning

Kostnads-/intäktsrelation, %

Administrationskostnader + Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar + Övriga rörelsekostnader x 100
Räntenetto + Intäkter från egetkapitalinstrument + Provisionsintäkter, netto + Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet + Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas + Nettoresultat av säkringsredovisning + Nettointäkter från förvaltningsfastigheter + Övriga rörelseintäkter + Andel av intresseföretagens resultat (netto)

* Med beaktande av skatteinverkan som ingår i bokslutsdispositionerna

Riskhantering

Organisering av och principer för riskhantering samt bankens riskposition

Riskhanteringen baseras på yrkesskicklighet och försiktighet hos de personer som fattar rörelsebeslut samt på en systematisk mätning, analys och begränsning av riskerna. Riskhanteringens viktigaste syfte är att trygga bankens riskhanteringsförmåga och att säkerställa att banken inte i sin verksamhet tar så stora risker att lönsamheten, kapitaltäckningen, likviditeten eller kontinuiteten i bankens verksamhet äventyras. Riskhanteringsförmågan bildas av en högklassig riskhantering som är dimensionerad enligt verksamhetens omfattning och krav samt en tillräcklig kapitaltäckning och likviditet som baserar sig på lönsam affärsrörelse.

Andelsbankens riskpolicy innehåller de riktlinjer, åtgärder, mål och begränsningar för riskhanteringen som behövs för att styra affärsrörelsen så att de linjedragningar som fastställts i gruppens strategi, principer för risktoleranssystemet och gruppens riskpolicy genomförs.

Andelsbankens riskhantering har ordnats i enlighet med OP Andelslags allmänna instruktioner för medlemsbankerna. Andelsbankens förvaltningsråd övervakar styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av andelsbanken. Förvaltningsrådets revisionskommitté biträder förvaltningsrådet i att utföra dess tillsynsplikt. Dessutom bedömer det bankens riskposition och riskhanteringens tillräcklighet.

Styrelsen ansvarar för att riskhanteringssystemen är tillräckliga. Den fastställer målen för affärsverksamheten, limiter för kapitaltäckningen och de olika riskslagen samt övervakar och följer regelbundet upp bankens affärsrörelse, riskhanteringsförmåga och riskläge.

Verkställande direktören ansvarar för att riskhanteringen och kapitalutvärderingen verkställs och organiseringen av uppgifterna i anslutning till dem. Verkställande direktören rapporterar regelbundet bankens rörelse, riskhanteringsförmåga och riskposition till styrelsen, förvaltningsrådet och OP Andelslag.

Andelsbanken förhåller sig moderat till risktagning. Riskhanteringsförmågans tillräcklighet i förhållande till bankens risker analyseras på basis av riskmätarna och det ekonomiska kapitalkravet.

Genom kapitalplanering säkerställs att bankens kapitaltäckning är tillräcklig med hänsyn till nuvarande och kommande risker. Dessutom säkerställer man med kapitalplaneringen att målsättningarna för bankens tillväxt, lönsamhet och kapitaltäckning är ändamålsenliga och konsekvent uppställda i förhållande till varandra. I kapitalplanen ingår bl.a. målen för kapital nivån samt en beredskapsplan för oförutsedda situationer som kan påverka kapitaltäckningen. I första hand säkerställs att kapitalbasen är tillräcklig genom att hålla bankens lönsamhet skälig. Dessutom ger banken sina ägarkunder möjlighet att teckna Avkastningsandelar, som räknas till kärnprimärkapitalet. Bankens riskhanteringsförmåga är tillräcklig och riskpositionen är stabil.

Kreditrisker

Med kreditrisk avses att en motpart inte fullgör de förpliktelser som uppstår av kreditförhållandet, vilket för banken leder till en ekonomisk förlust. Syftet med hanteringen av kreditriskerna är att redan före ett kreditbeslut minska sannolikheten för kreditförluster och begränsa och förhindra att riskerna i anslutning till redan fattade kreditbeslut förverkligas.

Hanteringen av kreditrisker baserar sig på god kundkännedom, aktiv hantering av kundrelationer, gedigen yrkesskicklighet, omfattande dokumentation och säkerheter. Den dagliga kreditprocessen och kvaliteten på den spelar en central roll i hanteringen av kreditrisker.

En förutsättning för all kreditgivning är att kundens skuldbetalningsförmåga är tillräcklig. Kreditbesluten ska vara omsorgsfulla och övervägda, och de ska basera sig på anvisningar om beslutsfattandet, gällande och aktuella kreditklasser samt på säkerheter, som normalt ska vara betryggande.

Bankens bedömning av en kunds skuldbetalningsförmåga och kreditrisk består av en kreditklassificering samt uppgifter om betalningsbeteende, och för företagskunder vid behov också av bokslutsanalys och -prognoser, dokument upprättade av företagsanalysen, behovskartläggningar som utförts av den kundansvariga, kreditvärdighetsbedömningar samt eventuella andra dokument.

Tillräckligheten hos privatkundernas betalningsförmåga ska säkras i händelse av en räntehöjning. Kunderna kan skydda sig mot en räntestegring genom att för sina krediter använda fast ränta, räntetak eller räntekorridor. Höga finansieringsgrader ska undvikas vid beviljningen av kredit. Kunderna erbjuds försäkringar som tryggar återbetalningen vid sjukdom och arbetslöshet.

Mot de problem som kan förutses vidtas åtgärder så tidigt som möjligt. Om man vill granska utvecklingen av den ekonomiska situationen, beloppet på kreditrisken och betalningsbeteendet intensivare för vissa kunder, sätts de under specialobservation.

För nykreditgivningen och kreditstocken hos gruppen och dess banker har ställts upp kreditklassvisa målvärden för att kvaliteten på kreditportföljen ska hållas god. Kreditriskernas utveckling följs regelbundet upp i relation till de limiter, kontrollgränser och mål som fastställts. Dessutom följs kvaliteten och strukturen hos kreditportföljen, säkerheternas täckning samt problemfordringarna upp. Kreditriskerna limiteras och kreditprocessen kontrolleras inom ramen för OP Gruppens riskhanteringssystem.

Stor exponering är sådana åtaganden hos en och samma kund eller kundgrupp, vilkas sammanlagda belopp efter förlustreserver uppgår till minst 10 procent av den kapitalbas som täcker exponeringen. Enligt bestämmelserna får maximibeloppet för en enskild exponering uppgå till högst 25 procent av kapitalbasen, med tillstånd av centralinstitutet till högst 40 procent. Bankens kapitalbas för täckning av exponeringarna uppgick i december 2018 till totalt 109 852 tusen euro.

Det totala beloppet av bankens stora exponeringar efter förlustreserver var 15,8 procent av kapitalbasen. Inte en enda kundgrupps exponeringar översteg 25 procent.

Likviditetsrisken

Likviditetsrisken inom bankrörelsen består av en strukturell finansieringsrisk och en kortfristig likviditetsrisk. Med strukturell finansieringsrisk avses den osäkerhet som förknippas med kreditgivning på lång sikt och som beror på den återfinansieringsrisk som förorsakas av finansieringens struktur. Den kortfristiga likviditetsrisken utgörs av risken för att banken inte klarar av väntade och oväntade, nuvarande och framtida betalningar utan inverkan på kontinuiteten i affärsrörelsen, lönsamheten eller kapitaltäckningen.

Den strukturella finansieringsrisken följs upp med differensen mellan kreditgivningen och placeringarna samt maturitetsstrukturen för finansieringen av dem. Likviditetsrisken följs upp som en differens mellan bankens kassaflöde för inkomster och utgifter och likviditeten sköts via OP Företagsbanken Abp:s checkkonto. Den strukturella finansieringsrisken hanteras med hjälp av OP Gruppens principer och anvisningar för likviditetshantering och de kontrollgränser som direktionen för OP Andelslag har fastställt för andelsbankerna. Fördelningen av bankens finansiella tillgångar och skulder beskrivs i noterna.

OP Andelslag har i egenskap av centralinstitut för sammanslutningen av andelsbanker beviljat sina medlemskreditinstitut ett undantag i enlighet med lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker, enligt vilken det på medlemskreditinstitut inte tillämpas sådana krav på kreditinstituts likviditet som avses del tre i EU:s tillsynsförordning. Likviditeten enligt förordningen övervakas och rapporteras för sammanslutningen av andelsbanker.

Marknadsrisker

Med marknadsrisk avses risken för förlust eller uteblivna intäkter då marknadspriset eller marknadsprisets volatilitet förändras i ofördelaktig riktning. I marknadsriskerna ingår ränteriskerna, prisriskerna och fastighetsriskerna i placeringsrörelsen för alla balansposter och poster utanför balansräkningen samt kreditspreadrisken i placeringsrörelsen och marknadens likviditetsrisk.

Syftet med hanteringen av marknadsrisker är att identifiera, mäta, avgränsa, följa upp och kontrollera bankens marknadsrisker så att bankens lönsamhet eller kapitaltäckning inte äventyras.

Den väsentligaste marknadsrisken inom bankrörelsen är ränteintäktsrisken, dvs. effekten av en förändring i räntorna på räntenettot. En ränterisk uppkommer genom att kreditgivningen och upplåningen är bundna till olika räntor eller har olika räntejusteringstidpunkter, varvid förändringar i räntenivån realiseras i räntenettot. Andelsbankens ränterisk från kreditgivningen och upplåningen hanteras med OP Gruppens produkter för centralbanksplacering och centralbanksfinansiering, val av räntebindning för OP-Bostadslånebankens mellankredit samt med de modeller för derivatskydd av ränterisken som används i gruppen. Av dem är den centralaste skyddet av det euriborbundna ränteflödet i utlåningen med ränteswappar.

Andelsbanken har under räkenskapsperioden tillämpat säkringsredovisning enligt metoden för kassaflöde då den garderat det euriborbundna ränteflödet i utlåningen mot en räntesänkning eller en långvarig period med låga räntor. Vid säkring av kassaflödet har en del av den euriborbundna kreditstockens framtida ränteflöden bytts ut till fast ränta med hjälp av ränteswappar.

I Bankrörelsen avses med valutarisk den resultatrisk eller risk för förändringar i marknadsvärdet som förorsakas banken vid förändringar i valutakurserna. En öppen valutaposition uppkommer då beloppet av fordringar och skulder i samma valuta avviker från varandra. I OP Gruppen koncentreras valutarisken till OP Företagsbanken, och valutapositionen för en enskild andelsbank begränsar sig i praktiken till resevalutakassan.

Med aktierisken avses den inkomstrisk och risk för förändring av marknadsvärdet som förorsakas av förändringar i marknadskurserna för aktier och andra dylika instrument. Merparten av aktieplaceringarna är placeringar inom OP Gruppen. Den övriga placeringsverksamheten är liten.

Med fastighetsrisk avses sådana värdeminsknings-, avkastnings- och skaderisker som riktar sig till andelsbankens och dess koncernföretags fastigheter eller aktier och andelar i fastighetssammanslutningar. Fastigheterna har försäkrats till verkligt värde. Bankens styrelse behandlar regelbundet fastighetsinnehavet och riskerna i anslutning till det. Den regelbundna behandlingen omfattar också investeringar, reparationer och andra åtgärder. Vid uppföljningen fästs uppmärksamhet bland annat vid beloppet uppbundet kapital i fastigheter i förhållande till bankens omslutning och nettoavkastningen på kapital uppbundet i förvaltningsfastigheter samt förvaltningsfastigheternas verkliga värden.

Andelsbanken bedriver ingen egentlig fastighetsrörelse, utan fastighetsinnehavet består främst av kontorsfastigheter i eget bruk.

Operativa risker

Med operativ risk avses risken för att otillräckliga eller misslyckade processer eller felaktiga rutiner, system eller yttre faktorer förorsakar ekonomisk förlust eller andra skadliga följder. Compliance-risken är en del av den operativa risken. Compliance-risken innebär risker som förorsakas av att externa bestämmelser, interna rutiner samt behöriga rutiner och etiska principer i kundrelationerna inte iakttas. Både den operativa risken och compliance-risken kan också framkomma som förlorat eller försvagat anseende eller förtroende.

Målet för hanteringen av operativa risker är att identifiera och bedöma eventuella och realiserade operativa risker samt att utveckla rutiner och en företagskultur som förebygger risker. De operativa riskerna bedöms och riskläget rapporteras regelbundet till styrelsen. Compliance-risken hanteras bl.a. genom att beakta ändringar i lagstiftningen samt genom anvisningar och utbildning inom organisationen. De förluster som operativa risker förorsakat andelsbankerna 2018 var ringa.

Strategiska risker

En strategisk risk uppkommer av förändringar i konkurrensmiljön, långsamma reaktioner på förändringar, fel vald strategi eller misslyckanden i genomföringen av strategin. Den strategiska risken reduceras genom ständig planering, som bygger på analyser och prognoser av kundernas kommande behov, olika branschers och marknadsområdens utveckling samt konkurrensläget.

Servicenätverket

OP Gruppens servicenät består av flera kanaler såsom nät- och mobiltjänster, telefontjänster samt landets mest omfattande kontorsnät.

Vid slutet av året hade Vasa Andelsbank utöver huvudkontoret sex kontor i Nykarleby, Oravais, Vörå, Smedsby, Malax och Närpes.

OP Gruppen har investerat avsevärt i utveckling av mobila tjänster och nättjänster. I synnerhet de mobila tjänsternas betydelse har ökat inom såväl privat- som företagskundernas ärenden.

Ägarkunder

Antalet ägarkunder i banken ökade under räkenskapsperioden med 1 282 medlemmar till 24 440 vid slutet av räkenskapsperioden. Ökningen berodde på den aktiva kundrekryteringen.

Personalens ersättningssystem

OP Gruppens rörliga ersättningar fördelar sig på kortsiktiga företagsvisa ersättningar och långsiktiga ersättningar på grupplanet. Styrelsen fattar beslut om Andelsbankens löne- och ersättningspolitik samt utbetalningen av ersättningar.

OP Gruppens långfristiga ersättningssystem på grupplanet består av ett ersättningssystem avsett för ledningen samt en personalfond avsedd för den övriga personalen. Ersättningssystemet presenteras i bokslutsnoterna.

Personalen

Antalet anställda i genomsnitt uppgick till 73 personer, en minskning med 5 årsverken jämfört med år 2017.

Andelsbankens bolagsstyrning

Fullmäktige

Vasa Andelsbanks ägarkunder utövar sin beslutanderätt genom ett bland ägarkunderna valt fullmäktige, som i enlighet med vad förvaltningsrådet har beslutat består av minst 30 och högst 70 fullmäktigeledamöter. Antalet ledamöter i nuvarande fullmäktige är 50.

Fullmäktigeledamöterna väljs på det sätt som bestäms i andelsbankens valordning genom majoritetsval vart fjärde år. Valbar till fullmäktige är en person med gott anseende, som anlitar andelsbankens tjänster, är en röstberättigad ägarkund och myndig. Valbar till fullmäktige är dock inte en person som är anställd av andelsbanken eller ett företag som hör till dess koncern eller verkställande direktören eller en ledamot i förvaltningsrådet eller styrelsen för andelsbanken eller ett företag som hör till dess koncern under den tid som uppdraget pågår och de fem år som följer efter att uppdraget upphört.

Ordinarie fullmäktigesammanträde hålls en gång om året före utgången av maj och där behandlas bland annat följande ärenden:

- fastställande av andelsbankens resultaträkning och balansräkning
- ansvarsfrihet för ledamöterna i förvaltningsrådet och styrelsen samt verkställande direktören
- beslut om åtgärder som föranleds av överskott
- antalet ledamöter i förvaltningsrådet, val av dessa samt deras arvoden
- beslut om val av och arvoden till revisorer.

Dessutom fattar fullmäktigesammanträdet beslut bland annat om ändringar i andelsbankens stadgar. Utöver ordinarie fullmäktigesammanträde kan extra sammanträden hållas då det anses vara nödvändigt. Bankens styrelse fattar beslut om sammankallande av fullmäktigesammanträdet.

Varje ägarkund har en röst vid valet av fullmäktige och varje fullmäktigeledamot har en röst vid fullmäktigesammanträdet.

Fullmäktigesammanträdet hölls 12.3.2018.

Förvaltningsrådet

Andelsbanken har ett förvaltningsråd, vars uppgift är att övervaka styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av andelsbanken. Förvaltningsrådet ska utse ledamöterna till styrelsen och en verkställande direktör och en eventuell ställföreträdare för verkställande direktören. Dessutom ska förvaltningsrådet fastställa ett reglemente för andelsbanken och anteckna för kännedom de anvisningar som enligt centralinstitutets anvisningar ska behandlas i förvaltningsrådet.

Förvaltningsrådet ger ett utlåtande med anledning av bokslutet till den ordinarie fullmäktigesammanträdet. Det kan också ge styrelsen anvisningar i frågor som är av stor betydelse eller principiellt viktiga.

Andelsbankens förvaltningsråd fattar beslut om tidpunkten för valen, valdistrikten, antalet fullmäktigeledamöter, röstningssättet, rösträtten samt antalet ledamöter i valnämnden och ledamöterna.

Förvaltningsrådet består enligt bankens stadgar av minst 20 och högst 40 ledamöter. Antalet ledamöter i förvaltningsrådet fastställs av fullmäktigesammanträdet och är nu 26. Ledamöterna väljs bland andelsbankens ägarkunder, och de ska representera medlemskåren på ett mångsidigt sätt. Mandattiden för en ledamot i förvaltningsrådet är tre år. Av förvaltningsrådet avgår årligen en tredjedel. Den övre åldersgränsen för en ledamot i förvaltningsrådet är 65 år, dock så att en person som har uppnått den här åldern får kvarstå i sitt uppdrag till slutet av den andelsstämma som beslutat om val av en ny ledamot.

Förvaltningsrådet sammanträdde 2018 totalt 3 gånger, 5.2.2018, 27.8.2018 och 18.12.2018.

Förvaltningsrådets revisionskommitté

Förvaltningsrådet bistås i sin tillsynsuppgift av en revisionskommitté med 4 ledamöter som förvaltningsrådet väljer inom sig. Revisionskommittén bistår förvaltningsrådet med att säkerställa att banken och bankens koncern administreras sakkunnigt på ett sätt som främjar bankens konkurrenskraft och framgång. Kommitténs ledamöter ska med beaktande av omfattningen på bankens verksamhet ha tillräckliga kunskaper om redovisning, bokföring, ekonomisk rapportering, bokslutspraxis och internrevision samt principerna för intern kontroll och insikter i bankbranschen och intjäningslogiken. Alla ledamöter i kommittén ska vara oberoende av banken. Kommittén ska varje år upprätta en verksamhetsplan och sammanträda minst två gånger per år på kallelse av kommitténs ordförande. Kommittén kan som föredragande och experter också höra personer som inte är ledamöter av kommittén.

Förvaltningsrådet ska fastställa en arbetsordning för revisionskommittén.

Nomineringskommittén

Andelsbanken har en nomineringskommitté som bereder utnämningar av ledamöter till förvaltningen. Kommittén har 9 ledamöter. Syftet med kommittén är att bistå andelsbankens olika organ vid personval och säkerställa att beredningen av valprocessen är effektiv. Kommittén ska lägga fram förslag till fullmäktige och förvaltningsrådet i ärenden som hör till organens beslutanderätt. Nomineringskommittén kan också lägga fram förslag i andra ärenden som tas upp på sammanträdena, om förvaltningsrådet eller styrelsen har bestämt att kommittén ska bereda ärendena. Dessutom ska kommittén bereda förslag till årliga och månatliga arvoden samt mötesarvoden och grunderna för kostnadsersättningar till ledamöterna i de olika förvaltningsorganen.

Förvaltningsrådet ska fastställa en arbetsordning för nomineringskommittén.

Styrelsen

Styrelsen leder andelsbankens verksamhet. Enligt bankens stadgar ska styrelsen främja andelsbankens intresse omsorgsfullt och sköta andelsbankens ärenden i enlighet med lagar och bankens stadgar, det reglemente som förvaltningsrådet har fastställt samt de anvisningar som centralinstitutet fastställt. Styrelsen har en allmän befogenhet att besluta om alla frågor i anslutning till bankens förvaltning och andra ärenden som inte enligt lag eller stadgar ankommer på fullmäktigesammanträdet, förvaltningsrådet eller verkställande direktören. Styrelsen svarar för bankens strategiska ledning samt styr och övervakar bankens verkställande ledning. Styrelsens lagstadgade uppgift är att se till att tillsynen av andelsbankens bokföring och skötseln av bankens medel är ändamålsenlig.

Enligt andelsbankens stadgar består styrelsen av verkställande direktören under dennas tid i befattningen samt av 6–12 övriga ledamöter, som väljs av förvaltningsrådet och som ska vara ägarkunder i andelsbanken. Antalet ledamöter är för närvarande 6. Mandattiden för en styrelseledamot är tret år. Den övre åldersgränsen för en styrelseledamot är 65 år, dock så att en styrelseledamot som har uppnått den här åldern får kvarstå i sitt uppdrag till slutet av det förvaltningsrådssammanträde som beslutat om val av en ny ledamot. Den övre åldersgränsen för verkställande direktören när denna hör till styrelsen bestäms enligt uppdragsavtalet mellan andelsbanken och verkställande direktören.

Styrelsen väljer årligen vid det första sammanträdet efter ett val av ledamöter inom sig en ordförande och en vice ordförande. Andelsbankens verkställande direktör eller en anställd i andelsbanken får inte väljas till ordförande eller vice ordförande i styrelsen.

Styrelsen är beslutför då mer än hälften av dess ledamöter, ordföranden eller vice ordföranden medräknad, är närvarande. Under rapportåret sammanträdde styrelsen totalt 11 gånger.

Verkställande direktören

Bankens verkställande direktör ska främja andelsbankens intressen omsorgsfullt och sköta bankens dagliga förvaltning i enlighet med lagar och styrelsens anvisningar och föreskrifter samt de anvisningar som centralinstitutet fastställt. Verkställande direktören får vidta åtgärder som med beaktande av omfattningen och arten av bankens verksamhet är ovanliga eller vittsyftande endast om styrelsen har bemyndigat direktören till det eller styrelsens beslut inte kan inväntas utan att bankens verksamhet åsamkas väsentlig olägenhet.

Verkställande direktörens lagstadgade uppgift är att se till att bankens bokföring följer lagen och att skötseln av bankens medel har arrangerats på ett betryggande sätt.

De ledande organen

Fullmäktige

Andelsbankens fullmäktige utsågs vid valet 2017. Röstningsprocenten vid valet var 19,61. Mandattiden för fullmäktigeledamöterna utgår 2021 vid valet av följande fullmäktige.

Fullmäktigeledamöter

Ahlberg	Marlene	ekon.mag.	Korsholm
Andersson	Tobias	företagare	Oravais
Backström	Jenny Ellen	pol.mag.	Replot
Berg	Håkan	trädgårdsmästare	Pörtom
Björkqvist	Glenn Ola	jordbrukare	Sundom
Cederholm	Erik	eltekniker	Sundom
Edsback	Tommy	företagare	Yttermark
Ekman	Michael	företagare	Vasa
Enberg	Kjell	ekon.mag.	Petalax
Envik	Guy	CFO	Nykarleby
Eriksson	Björn Jan Olav	ekonom	Korsholm
Frostdahl	Steven	informationschef	Nykarleby
Haga	Jesper	assistant professor	Vasa
Hautanen	Ossi	poliskonstapel	Vörå
Holmlund-Sund	Marit	ekon.mag.	Björköby
Håkans	Johan Felix	områdesförsäljningschef	Söderudden
Höglund	Siv-Britt	fil.mag. pensionär	Vasa
Ivars	Susanne	ekonom	Närpes
Jakobsson-Pada	Linda	förvaltningsdirektör	Helsingby
Järnström	Maria	skattesekreterare	Kimo
Kainlauri	Pekka	vicehäradshövding	Vasa
Kalmi	Panu Jouni Juhani	professor	Vasa
Karjala	Mika-Markku	DI, utvecklingsingenjör	Vasa
Karls-Nygård	Nina	projektledare	Oravaisfabrik
Kengo	Anna	executive assistant	Nykarleby
Kivimäki	Jorma	ombudsman	Vasa
Koski	Antti Tapani	ekon.mag.	Vasa
Koski	Marika	jordbrukare	Petalax
Latvala	Raimo	kriminalöverkommissarie	Korsholm
Lillbacka	Gunilla	ekonom	Oravais
Linden	Kenneth	jordbrukare	Jeppo
Långskog	Magnus	agrolog	Pörtom
Moisio	Harri	ungdomshemsdirektör	Vasa
Nedergård	Patrik	jordbrukare	Solf
Norrlin	Fredrik	företagare, bokförare	Maxmo

Nyholm	Tommy	jordbrukare	Munsala
Nyholm	Torbjörn	vice VD	Munsala
Nylund	Kenneth L-M	fil.mag. datasäkerhetschef	Nykarleby
Nylund	Mia	assistent	Övermalax
Palmberg	Christian	läkare	Vasa
Perkkiö	Petteri	företagare	Vasa
Rintamäki	Sten	privatföretagare	Vörå
Rodén	Teuvo	fil.mag.	Vasa
Salonsaari	Sami	företagare	Malax
Sandås	Jan-Ole	ingenjör / jordbrukare	Vasa
Snellman	Niclas	Placeringschef	Vasa
Snickars	Johan	lantbruksföretagare	Övermalax
Soikkeli	Esa	mentalvårdare	Vasa
Wägar	Marcus	tandläkare	Närpes
Åhman	Glenn	produktchef	Pensala

Förvaltningsrådet
Från listan framkommer året då ledamoten står i tur att avgå

*Ahläng	Kjell	19	förvaltningschef	Malax	
Aspholm	Anders	19	karosserimontör	Pörtom	
Backström	Alice	19	socialdirektör	Korsholm	viceordf.
Dahl	Yngve	19	ingenjör	Björköby	
Enbacka	Sinikka	21	förskolelärare	Pörtom	
Frants	Åsa	20	ekonomichef	Petalax	
Gädda	Mikael	21	vårddirektör	Korsholm	
Holm	Göran	20	byggn.ingenjör	Munsala	
Häkkinen	Juha	19	vicehäradshövding	Vasa	
Ingman	Kenneth	19	företagare	Munsala	
Kattelus	Mari	19	marknadsföringschef	Vasa	
Kekäle	Tauno	21	professor	Vasa	
Lemberg	Jari	20	tekn.chef	Oravais	
Luu	Le Thuy	21	närvårdare	Närpes	
Nordin	Tomi	21	företagare	Vasa	
Palm	Maria	19	ekonomichef	Nykarleby	
Peltoniemi	Elina	21	förvaltningschef	Vasa	
Pott	Barbro	20	jordbrukare	Pensala	
* Pärus	Kenneth	20	jordbrukare	Kimo	
* Raassina	Eija	21	tandläkare	Vasa	
Saaristo	Stefan	19	agrolog	Övermalax	ordf.
Sjöberg	Christer	21	pälsdjursfarmare	Maxmo	
Smeds	Thomas	21	jordbrukare	Petalax	
*Snellman	Mikael	20	regionaldirektör	Vasa	
Åberg	Anne	21	ekon.mag.	Närpes	
Östman	Henrik	20	lärare	Replot	

*Ledamot av förvaltningsrådets revisionskommitté

Styrelsen

Söder Michael, ordförande
f. 1968, bor i Vasa
Merkonom
Verkställande direktör, DL Software koncernen och Cash-In Consulting Oy Ab
Vasa Andelsbanks styrelse 2003−,
Central arbetserfarenhet: Vasa Andelsbank 1990−1998, Vice Vd Waasa Graphics 1998−2005, Vd Forsbergs tryckeri 2001−2004, Vd Lito Botnia Oy Ab 2001−2004.
Förtroendeuppdrag: Österbottens Andelsbanksförbund, ordförande t.o.m 31.5.2018. South Invest och DL Software, styrelsemedlem.

Strandberg Henrik, viceordförande
f. 1966, bor i Nykarleby
Agrolog
Lantbrukare
Vasa Andelsbanks styrelse 2007−,
Central arbetserfarenhet: jordbruksföretagare
Förtroendeuppdrag: Maitosuomis styrelse 2014−, MTK maitovaliokunta 2014−.

Bjurs Peter
f. 1965, bor i Petalax
Ekonomie magister
Director, Business Control Energy Services, Wärtsilä Oyj
Vice President, Finance & Control Services, Wärtsilä Oyj 2012-2018
Vasa Andelsbanks styrelse 2011−
Central arbetserfarenhet: KustNytt Ab, försäljare och utvecklingschef 1989−1990. SÖU r.f., Kanslichef 1991−1998. Wärtsilä Operations & Maintenance Ltd, Business Controller 1998−2001. Wärtsilä Finland Ab, Business Controller 2001−2012.

Gammelgård Henrik
f.1962, bor i Kimo
Jordbrukstekniker
Vasa Andelsbanks styrelse 2012−
Central arbetserfarenhet: jordbruksföretagare
Förtroendeuppdrag: Vice ordf. Studiestödstiftelsen för Kimo, Komossa och Kuoppa, Vasa Andelsbanks lokalstyrelse i 8 år, Landsbygdsnämnden 2002−2012, styrelsemedlem i Österbottens svenska Lantbrukssällskap 1998−2009.

Hermanson Olav
f. 1970, bor i Korsholm
Juris kandidat, vicehäradshövding
Företagare, O.S. Hermanson Oy Ab
Vasa Andelsbanks styrelse 2011−
Central arbetserfarenhet: Vasa Andelsbank, indrivningsassistent 7.4.−30.11.1994, bankjurist (vikarie) 1.12.1994−15.9.1995 och 3.6.−31.8.1996.
Advokatbyrå Hannes Snellman Ab, advokat, biträdande jurist, 2000−2005.
Roschier Advokatbyrå Ab, advokat, äldre biträdande jurist, 2005−2009.
O.S. Hermanson Oy Ab, företagare, juridisk rådgivare inom affärsjuridik, 2009−.
Förtroendeuppdrag: Medlem eller sekreterare i styrelsen för flertalet bolag inom Hartwall Capital –koncernen 2010−2015
Styrelsemedlem, K. Hartwall Invest Oy Ab 2013− , Lankapaja Oy 2016-2017, Saimaan Juomatehdas Oy 2015-2016 och Axopar Boats Oy 2016-
Styrelseordförande, MBH Breweries Oy 2017- och HTT BWT Holding Oy Ab 2017-

Laaksonen Pirjo
f. 1957, bor i Solf
Ekonomie doktor
Dekanus för marknadsföringens och kommunikationens akademiska enhet samt professor i marknadsföring, Vaasan Yliopisto
Vasa Andelsbanks styrelse 2006−,
Central arbetserfarenhet: Diverse forskar-, lärar- och professor uppgifter på Vaasan Yliopisto:s institution för marknadsföring från år 1980.
Förtroendeuppdrag: Styrelsemedlem i OP Gruppens forskningsstiftelse och Kyösti Haatajas stiftelse, medlem av Finska Kulturfondens landskapsfond för Södra Österbottens förvaltningsnämnd.

Ulf Nylund
Se punkt: Verkställande direktören
Gunder Häggström har fungerat som styrelsens sekreterare utan rösträtt fram till 31.8.2018

Simo Vuorenlinna fungerar som styrelsens sekreterare utan rösträtt from 1.9.2018

Frånsett VD:n är alla styrelsemedlemmarna oberoende av banken.

Verkställande direktören

Ulf Nylund
f. 1965
Ekonomie magister, ledningsgruppens ordförande 1999−
Ansvarsområde: Bankens ledning.
Central arbetserfarenhet: Kontorschef i Vasa Andelsbank Nykarleby 1990−91, Företagskonsult Vasa Andelsbank 1991−95, Vice VD Okobanken, OKO:s kontor i Stockholm 1995−99.
Förtroendeuppdrag: Medlem i Andelsbankscentralens förvaltningsråd 4.4.2001−31.3.2004, Medlem i OKO:s förvaltningsråd 2001−2006, Styrelsemedlem i OP-Fondbolagets styrelse 2000-2006, Ordförande för Österbottens andelsbanksförbund 2001−2007. Styrelsemedlem i Handelskammarens Vasa avdelning 2003-2011, ordförande 2012- .
Styrelsemedlem i Österbottens Handelskammarens delegation 2003 −, Ordinarie medlem i Handelskammarens revisionsutskott 2004-2009, Styrelsemedlem i Österbottens Handelskammare 2009 – 2011, viceordförande 2012-, Vasa läns försvarsförening r.f. styrelsemedlem 2009−2015. Österbottens Andelsbanksförbund styrelsemedlem 2012-04/2018, Pohjanmaa – Österbotten OP-liittos viceordförande 05/2018 -

Ledningsgruppens sammansättning

Ulf Nylund
Se punkt: Verkställande direktören

Fredrik Björk
Bankdirektör
f. 1971
EM, ledningsgruppens medlem 2018-
Ansvarsområde: Företagskunder
Central arbetserfarenhet: Bankdirektör
Svenska Handelshögskolan, lärare 1994 – 1996, Nordea, med ansvar för företagskunder och Dragnäsbäckkontoret 1997-2002.
Danske Bank (tidigare Sampo Bank), bankdirektör privat- och företagskunder 2002-2017. Vasa Andelsbank, företagskunder 2018-

Gunder Häggström
Bankdirektör
Vice VD t.o.m. 31.8.2018
f. 1958
Ekonomie magister, ledningsgruppens medlem 1999−31.8.2018
Ansvarsområde: Riskhantering
Central arbetserfarenhet: Kontorschef för Vörå kontor 1983−88, adb-redovisningschef 1988−90, intern revisor 1990−95, företagsfinansieringschef 1995−97, fältchef 1997−99, bankdirektör 1999−
Centrala förtroendeuppdrag: Vasa Parks Oy, styrelsemedlem 2012-

Kaisa Lejon
Bankdirektör
f. 1980
EM, ledningsgruppens medlem 2011-
Ansvarsområde: Privatkunder
Central arbetserfarenhet: I Vasa Andelsbank från år 2006.
OP-Gruppens förmansutbildning 2007.
Vasa Andelsbank, enhetschef Smedsbyvägens kontor 2008-2010, Vasa Andelsbank privatkunder 2011-

Janne Vikman
Bankdirektör
f. 1975
EM, DI, ledningsgruppens medlem 2018 –
Ansvarsområde: Riskhantering
Central arbetserfarenhet: I Vasa Andelsbank från 2018. Nordea Bank Abp Nordea Trainee -program 2001 – 2002, placeringschef 2002 – 2004 och företagsfinansieringschef 2004 – 2007, ABB Oy Area Sales Manager 2008 – 2010 och Country Credit Manager 2011 – 2018.

Simo Vuorenlinna
Bankdirektör
Vice VD 1.9.2018 -
f. 1963
Pol.mag., ledningsgruppens medlem 2011−
Ansvarsområde: OP-Private & kapitalförvaltning.
Central arbetserfarenhet: Pohjola Abp utvecklingschef Vasa län 1990−1993, Pohjolas Kundtjänst Ab företagsförsäljningsgruppens dragare 1993−1997, Pohjolas Kundtjänst Ab placeringschef 1997−2004, Pohjola Kapitalförvaltning Ab kapitalförvaltare 2005−2006, Vasa Andelsbank placeringschef 2006, Vasa Andelsbank bankdirektör privatkunder 2007−2011, Vasa Andelsbank bankdirektör OP-Private 2011 -

Maria Östman
Personalchef
f. 1977
Merkonom, ledningsgruppens medlem 2015-
Ansvarsområde: Personalärenden
Central arbetserfarenhet: I Vasa Andelsbank från 2000. Kundbetjäningsuppgifter 2000-2010, bankens interna utbildare 2010-2014, personalchef 2014-

Revisorerna

Som revisor under året har verkat CGR Kjell Berts, Ernst & Young och som revisor suppleant har verkat CGR Kenneth Storm, Branchbokföring Ab.

Övrig inspektion

OP Andelslags internrevision genomförde inspektioner i andelsbanken under juni, oktober samt november 2018.

Framtidsutsikter

Konjunkturutsikterna håller på att dämpas, och osäkerheten har ökat markant. De största riskerna hänför sig till den internationella ekonomin och politiken. Ränteutsikterna är stabila. ECB har meddelat att den kommer att hålla sin styrränta på nuvarande nivå åtminstone under sommaren 2019.

Den positiva ekonomiska utvecklingen kommer troligen att avta något under inkommande år i Finland. Ränteläget kommer troligtvis att hålla sig på en fortsatt låg nivå även om många experter framhållit att räntorna kommer att stiga lite under året. Kreditefterfrågan förväntas vara på ungefär samma nivå som år 2018. De största utmaningarna inom verksamhetsområdet utgörs av den svaga lönsamheten som råder för jord- och skogsbrukssektorn samt pälsdjursnäringen. Det politiska läget i världen är även en utmaning för finanssektorn under innevarande år.

Under inkommande verksamhetsår kommer resultatet och räntenettot troligen att uppnå en motsvarande nivå som under år 2018 ifall inga överraskningar sker

Styrelsens förslag till disposition av överskott

Andelsbankens utdelningsbara tillgångar (utdelningsbara överskott) var 51 778 002,47 euro, av vilket räkenskapsperiodens vinst (överskott) var 3 839 566,75 euro.

Räkenskapsperiodens vinst (det överskott som balansräkningen utvisar) föreslås disponeras så att i ränta på Avkastningsandelar betalas 3,25 procent, dvs. totalt 1 172 109,55 euro. Av räkenskapsperiodens vinst (överskott) kvarstår 2 667 457,20 euro på kontot för balanserad vinst.

Det har inte skett några väsentliga förändringar i andelsbankens finansiella ställning efter räkenskapsperiodens slut. Bankens solvens är god och den föreslagna utdelningen äventyrar inte enligt styrelsen bankens solvens.

VASA ANDELSBANK

ANDELSBANKENS RESULTATRÄKNING	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
Ränteintäkter	11 379 966,93	11 114 803,23
Räntekostnader	763 762,65	1 045 639,02
RÄNTENETTO	**10 616 204,28**	**10 069 164,21**
Intäkter från egetkapitalinstrument	2 806 334,29	2 884 180,52
Övriga företag	2 806 334,29	2 884 180,52
Provisionsintäkter	5 884 909,49	5 613 750,52
Provisionskostnader	571 248,18	651 815,42
Nettoreintäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet	30 539,17	-78 987,46
Värdepappershandel	-6 510,44	-100 303,13
Valutaverksamhet	37 049,61	21 315,67
Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas	0,00	6 829,27
Nettoresultat av säkringsredovisning	0,00	0,00
Nettointäkter från förvaltningsfastigheter	55 600,36	8 245,51
Övriga rörelseintäkter	179 796,10	639 497,18
Administrationskostnader	10 532 855,67	10 232 432,21
Personalkostnader	4 346 256,63	4 997 395,48
Löner och arvoden	4 079 125,46	4 210 307,80
Lönebikostnader	267 131,17	787 087,68
Pensionskostnader	163 853,17	658 694,33
Övriga lönebikostnader	103 278,00	128 393,35
Övriga administrationskostnader	6 186 599,04	5 235 036,73
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	204 248,43	245 985,68
Övriga rörelsekostnader	1 863 660,83	1 421 429,64
Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden	0,00	744 236,54
Förväntade kreditförluster från finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	436 125,92	0,00
RORELSEVINST (-FÖRLUST)	**5 965 244,66**	**5 846 780,26**
Bokslutsdispositioner	1 864 384,29	1 408 747,32
Inkomstskatt	261 293,62	308 105,05
Räkenskapsperiodens skatt	232 603,60	461 004,07
Tidigare räkenskapsperioders skatt	-2 396,26	-2 188,67
Latent skatt	31 086,28	-150 710,35
VINST (FÖRLUST) AV ORDINARIE VERKSAMHET EFTER SKATT	**3 839 566,75**	**4 129 927,89**
RÄKENSKAPSPERIODENS VINST (FÖRLUST)	**3 839 566,75**	**4 129 927,89**

VASA ANDELSBANK

ANDELSBANKENS BALANSRÄKNING	31.12.2018	31.12.2017
AKTIVA		
Kontanta medel	1 651 541,20	1 636 765,55
Fordringar på kreditinstitut	74 113 662,52	91 309 624,71
På anfordran betalbara	18 830 465,25	40 373 833,96
Övriga	55 283 197,27	50 935 790,75
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	850 082 271,00	810 672 783,67
Övriga	850 082 271,00	810 672 783,67
Aktier och andelar	64 998 179,99	65 255 483,80
Derivatinstrument	1 905 845,82	1 350 736,07
Materiella tillgångar	5 804 856,20	5 806 355,72
Förvaltningsfastigheter samt aktier och andelar i förvaltningsfastigheter	515 690,70	531 226,22
Övriga fastigheter samt aktier och andelar i fastighetssammanslutningar	4 817 585,11	4 806 698,11
Övriga materiella tillgångar	471 580,39	468 431,39
Övriga tillgångar	706 198,93	670 613,36
Resultatregleringar och förskottsbetalningar	1 456 712,51	2 014 274,59
Latenta skattefordringar	112 039,62	318 247,78
AKTIVA TOTALT	**1 000 831 307,79**	**979 034 885,25**
PASSIVA		
FRÄMMANDE KAPITAL		
Skulder till kreditinstitut	208 057 389,64	200 451 919,31
Kreditinstitut	208 057 389,64	200 451 919,31
På anfordran betalbara	1 157 389,64	451 919,31
Övriga	206 900 000,00	200 000 000,00
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	655 977 329,12	650 613 227,96
Inlåning	654 825 364,26	648 836 558,13
På anfordran betalbara	631 426 450,99	624 027 917,24
Övriga	23 398 913,27	24 808 640,89
Övriga skulder	1 151 964,86	1 776 669,83
Övriga	1 151 964,86	1 776 669,83
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	3 049 112,59	1 664 723,48
Övriga skulder	1 064 728,07	1 137 382,61
Övriga skulder	839 435,83	881 906,61
Avsättningar	225 292,24	255 476,00
Resultatregleringar och erhållna förskott	4 720 969,44	4 822 981,47
Latenta skatteskulder	0,00	0,00
FRÄMMANDE KAPITAL TOTALT	**872 869 528,86**	**858 690 234,83**
ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER	**33 639 534,27**	**31 775 149,98**
Reserver	33 639 534,27	31 775 149,98
EGET KAPITAL		
Andelskapital	40 217 200,00	38 203 700,00
Medlemsandelar	2 515 000,00	2 391 000,00
Avkastningsandelar	37 702 200,00	35 812 700,00
Övriga bundna fonder	2 327 042,19	1 970 026,20
Reservfond	1 911 443,33	1 911 443,33
Fond för verkligt värde	415 598,86	58 582,87
Fria fonder	5 632 507,10	5 632 507,10
Övriga fonder	5 632 507,10	5 632 507,10
Balanserad vinst (förlust)	42 305 928,62	38 633 339,25
Räkenskapsperiodens vinst (förlust)	3 839 566,75	4 129 927,89
EGET KAPITAL TOTALT	**94 322 244,66**	**88 569 500,44**
PASSIVA TOTALT	**1 000 831 307,79**	**979 034 885,25**
ÅTAGANDEN UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN		
Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part	7 521 228,67	5 917 309,84
Garantier och panter	7 521 228,67	5 917 309,84
Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder	60 889 580,22	47 255 907,39
Övriga	60 889 580,22	47 255 907,39
ÅTAGANDEN UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN TOTALT	**68 410 808,89**	**53 173 217,23**

VASA ANDELSBANK

Finansieringsanalys	**2018**	**2017**
KASSAFLÖDE FRÅN RÖRELSEN		
Periodens vinst	3 839 566,75	4 129 927,89
Justeringar i periodens vinst	-31 835,47	7 107,13
ÖKNING (-) ELLER MINSKNING (+) AV RÖRELSETILLGÅNGAR	**-41 622 119,03**	**-63 546 168,12**
Skuldebrev som är belåningsbara i centralbanker	0,00	0,00
Fordringar på kreditinstitut	-4 347 406,52	-35 163 568,73
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	-37 823 905,22	-28 283 951,47
Leasingobjekt	0,00	0,00
Skuldebrev	0,00	0,00
Aktier och andelar	251 235,81	42 828,13
Derivatinstrument	0,00	0,00
Förvaltningsfastigheter	15 535,52	0,00
Övriga tillgångar	282 421,38	-141 476,05
ÖKNING (+) ELLER MINSKNING (-) AV RÖRELSESKULDER	**12 803 899,73**	**92 493 965,21**
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	7 605 470,33	37 314 813,47
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	5 364 101,16	56 662 519,26
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	0,00	0,00
Övriga skulder	-165 671,76	-1 483 367,52
Betald inkomstskatt	9 347,79	-1 141 306,40
Erhållna utdelningar	2 806 334,29	2 884 180,52
A. KASSAFLÖDE FÖR RÖRELSEN TOTALT	**-22 194 805,94**	**34 827 706,23**
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGAR		
Förvärv av dotter- och intresseföretag	0,00	0,00
Avyttring av dotter- och intresseföretag	0,00	0,00
Investeringar i materialla och immaterialla tillgångar	-242 417,43	-10 565,68
Avyttring av materialla och immaterialla tillgångar	24 133,00	0,00
B. KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGAR TOTALT	**-218 284,43**	**-10 565,68**
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERING		
Skuldebrev emitterade till allmänheten, ökningar	0,00	0,00
Skuldebrev emitterade till allmänheten, minskningar	0,00	0,00
Efterställda skulder, ökningar	0,00	0,00
Efterställda skulder, minskningar	0,00	0,00
Andels- och aktiekapital, ökningar	4 160 400,00	2 984 400,00
Andels- och aktiekapital, minskningar	-2 146 900,00	-1 240 900,00
Utdelningar och räntor på andelskapital	-1 128 968,77	-1 093 312,57
Utbetald bonus till ägarkunder	0,00	0,00
Övriga ökningar av kapitalet	0,00	0,00
Övriga minskningar av kapitalet	0,00	0,00
C. KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERING TOTALT	**884 531,23**	**650 187,43**
D. KURSDIFFERENSER I LIKVIDA MEDEL	**-33,92**	**-57,23**
NETTOFÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL (A+B+C)	**-21 528 593,06**	**35 467 270,75**
LIKVIDA MEDEL VID BÖRJAN AV RÄKENSKAPSPERIODEN	**42 010 599,51**	**6 543 328,76**
LIKVIDA MEDEL VID SLUTET AV RÄKENSKAPSPERIODEN	**20 482 006,45**	**42 010 599,51**
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	**-21 528 593,06**	**35 467 270,75**
Erhållna räntor	11 647 722,33	11 004 290,07
Betalda räntor	837 216,86	1 181 272,80

Justeringar i periodens vinst

Poster med transaktioner som inte medför betalningar		
Förändring an verkligt värde för handel	6 068,00	3 900,00
Orealiserade nettointäkter från valutaverksamhet	33,92	57,23
Förändring av investeringstillgångarnas verkliga värde	0,00	-64,28
Avskrivningar, förändring av avskrivningsdifferens och frivilliga reserver	2 068 632,72	1 654 733,00
Nettoresultat av ändringar i betalningsplaner	0,00	0,00
Nedskrivningar av fordringar	447 465,37	789 128,59
Övriga	-2 554 035,48	-2 440 647,41
	-31 835,47	7 107,13
Poster som redovisas utanför kassaflödet från rörelsen		
Realisationsvinster, andel som hör till kassaflödet från investeringar	0,00	0,00
Realisationsförluster, andel som hör till kassaflödet från investeringar	0,00	0,00
Utbetald bonus till ägerkunder	0,00	0,00
	0,00	0,00
Justeringar totalt	**-31 835,47**	**7 107,13**

Likvida medel

Kontanta medel	1 651 541,20	1 636 765,55
På anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut	18 830 465,25	40 373 833,96
Likvida medel totalt	20 482 006,45	42 010 599,51

PRINCIPER FÖR UPPRÄTTANDET AV ANDELSBANKENS BOKSLUT

1.1 ALLMÄNT

Andelsbanken är en inlåningsbank i andelslagsform som ägs av sina medlemmar och som bedriver lokal hushållsbanksrörelse inom sitt verksamhetsområde.

Andelsbanken är medlem i centralinstitutet för sammanslutningen av andelsbanker, OP Andelslag. OP Andelslag fungerar som en strategisk ägarsammanslutning för hela OP Gruppen samt som det centralinstitut som svarar för gruppstyrning och tillsyn.

Nedan redogörs för de viktigaste redovisningsprinciper som tillämpats på bokslutet. De har konsekvent iakttagits under alla räkenskapsperioder som redovisats, om inte annat anges.

1.2 DET SOLIDARISKA ANSVARET OCH OP GRUPPEN

Sammanslutningen av andelsbanker (nedan OP Gruppen) idkar bank- och försäkringsrörelse. Den är en sådan ekonomisk helhet som avses i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform samt i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker. I sammanslutningen ansvarar OP Andelslag och dess medlemskreditinstitut i sista hand solidariskt för varandras skulder och förbindelser. Andelsbanken konsolideras i OP Gruppens bokslut. Enligt lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker ska OP Gruppens bokslut upprättas som en sammanställning av boksluten eller koncernboksluten för centralinstitutet OP Andelslag och dess medlemskreditinstitut. OP Andelslag och dess medlemsandelsbanker har inte ett sådant bestämmande inflytande gentemot varandra som avses i de allmänna koncernredovisningsprinciperna. Därför har ett tekniskt moderföretag utsetts för OP Gruppen. Det konsoliderade bokslutet ska också omfatta sådana sammanslutningar, i vilka ovan nämnda sammanslutningar tillsammans har bestämmande inflytande i enlighet med bokföringslagen. OP Gruppens andelskapital utgörs av andelsbanksmedlemmarnas sådana medlemsinsatser som banken har en absolut rätt att vägra lösa in.

En kopia av OP Gruppens bokslut kan fås på internetadressen www.op.fi eller från gruppens kontor på besöksadressen Gebhardsplatsen 1, 00510 Helsingfors.

1.3 GRUND FÖR UPPRÄTTANDE AV BOKSLUTET

Andelsbankens bokslut upprättas och ställs upp i enlighet med kreditinstitutslagen, finansministeriets förordning om bokslut, koncernbokslut och verksamhetsberättelse i kreditinstitut och värdepappersföretag, bokföringslagen och Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar om bokföring och årsredovisning inom finanssektorn. Dessutom ger centralinstitutet för sammanslutningen av andelsbanker, OP Andelslag, anvisningar för iakttagande av enhetliga bokslutsprinciper samt för upprättande av bokslut. De nedan beskrivna bokslutsprinciperna är enhetliga för OP Andelslags alla medlemsandelsbanker. En medlemsandelsbank har nödvändigtvis inte alla poster som ingår i de här bokslutsprinciperna.

Andelsbanken tog 1.1.2018 i bruk de delar av standarden IFRS 9 “Finansiella instrument” som ingår i Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar (2/2016) samt de övriga ändringar som följer av att standarden IFRS 9 trätt i kraft 1.1.2018. Bokslutsprinciperna för finansiella instrument presenteras för jämförelseåret 2017 i avsnitt 1.4.2 och för 2018 i enlighet med standarden IFRS 9 i avsnitten 1.4.3–1.4.7.

1.4 FINANSIELLA INSTRUMENT

1.4.1 Fastställande av verkligt värde

Det verkliga värdet är det pris som en tillgångspost kunde säljas eller en skuld betalas till på värderingsdagen i en normal transaktion mellan marknadsparter.

Det verkliga värdet av ett finansiellt instrument fastställs antingen med prisnoteringar på en fungerande marknad eller, om ingen fungerande marknad finns, med hjälp av egna värderingsmetoder. Marknaden anses vara

fungerande, om prisnoteringar finns att få enkelt och regelbundet och de beskriver faktiska och regelbundna marknadstransaktioner mellan parter som är oberoende av varandra. Som noterat marknadspris på finansiella tillgångar används köpkursen vid respektive tidpunkt.

Om det på marknaden finns en etablerad värderingspraxis för finansiella instrument som inte direkt får ett marknadspris, baserar sig det verkliga värdet på den marknadspriskalkyl och marknadsnoteringarna för de indata som används i modellen.

Om ingen värderingspraxis har etablerats på marknaden, fastställs marknadsvärdet på basis av en egen värderingsmodell för respektive produkt. Värderingsmodellerna bygger på allmänt tillämpade kalkyler och de omfattar alla delfaktorer som marknadsparterna skulle beakta då de fastställer priset. De stämmer överens med de ekonomiska metoder som är godkända vid prissättningen av finansiella instrument.

Som värderingsmetoder används priserna i den senaste tidens marknadstransaktioner, metoden med diskonterat kassaflöde och det verkliga värdet vid balanstidpunkten på andra till relevanta delar liknande instrument. I värderingsmetoderna beaktas bedömningen av kreditrisk, de diskonteringsräntor som används, möjligheterna till återbetalning i förtid och andra sådana faktorer som påverkar fastställandet av ett verkligt värde för ett finansiellt instrument på ett tillförlitligt sätt.

Det verkliga värdet för finansiella instrument delas in i tre nivåer enligt hur deras verkliga värde har bestämts:

- noterade priser på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder (nivå 1)
- verkliga värden som bestämts på basis av andra indata än de noterade priser som ingår i nivå 1, som är observerbara för tillgången eller skulden antingen direkt (t.ex. som priser) eller indirekt (t.ex. härledda från priser) (nivå 2)
- verkliga värden som bestämts på basis av indata för tillgången eller skulden, som inte bygger på observerbara marknadsdata (nivå 3).

Den nivå för verkliga värden som en viss post som värderats till verkligt värde i sin helhet har klassificerats till har fastställts för hela den post som värderats till verkligt värde på basis av betydande indata för den lägsta nivån. Indatas betydelse har för ifrågavarande post som värderats till verkligt värde bedömts genom en helhetsbedömning.

1.4.2 Kategorisering och värdering jämförelseåret 2017

De finansiella instrumenten kategoriseras i fyra klasser: finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, investeringar som hålls till förfall, lån och övriga fordringar samt finansiella tillgångar som kan säljas. KIassificeringen beror på för vilket syfte ifrågavarande finansiella tillgångar och skulder har förvärvats. De finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen kan fördela sig på två underkategorier som är finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel samt finansiella tillgångar och skulder som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen.

Som bokföringsgrund för de finansiella tillgångarna används dagen för affären. En post som hör till de finansiella tillgångarna tas bort från balansräkningen när den avtalsbaserade rätten till kassaflödena från en post bland de finansiella tillgångarna har löpt ut.

Som anskaffningsvärde för en fordran bokförs det verkliga värdet som i regel är det belopp som har betalats för fordran vid förvärvstidpunkten. I anskaffningsvärdet inkluderas transaktionsutgifterna som hänför sig till lån och övriga fordringar, investeringar som hålls till förfall och till finansiella tillgångar som kan säljas. Transaktionsutgifterna för finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen bokförs som kostnader vid förvärvstidpunkten.

1.4.2.1 Finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel jämförelseåret 2017

Som tillgångar som innehas för handel kategoriseras skuldebrev samt aktier och andelar som har förvärvats i syfte att dra nytta av förändringar i marknadspriserna på kort sikt. Som instrument som innehas för handel behandlas också alla derivatinstrument, förutom derivat som är identifierade och effektiva säkringsinstrument eller garantiavtal.

1.4.2.2 Finansiella tillgångar och skulder som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen jämförelseåret 2017

I bokslutet kan man under vissa förutsättningar till verkligt värde ta upp också andra finansiella tillgångar och skulder som uppfyller vissa villkor, om beslutet om att bestående ta upp de här posterna till verkligt värde fattas då en sådan post redovisas i bokföringen för första gången. I andelsbanken kan man i den här posten ta upp endast ett sådant instrument bland de finansiella tillgångarna till vilket ansluter sig ett eller flera sådana inbäddade derivat som man i annat fall måste ta upp separat från det här instrumentet i bokföringen och värdera till verkligt värde.

Finansiella tillgångar och skulder som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen värderas till verkligt värde, och förändringar i det verkliga värdet samt realisationsvinster och -förluster bokförs på resultatposten Nettointäkter från värdepappershandel.

1.4.2.3 Investeringar som hålls till förfall jämförelseåret 2017

Investeringar som hålls till förfall är finansiella tillgångar med fastställda eller fastställbara betalningar och som förfaller en viss dag och som har förvärvats med avsikt och förmåga att hållas till förfall. Investeringar som hålls till förfall upptas vid första redovisningstillfället i bokföringen till verkligt värde, med tillägg av transaktionsutgifterna. Senare värderas de i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet med effektivräntemetoden. Differensen mellan obligationslånens nominella värde och anskaffningsvärde periodiseras som ränteintäkt på den återstående löptiden. Motposten bokförs som en ökning eller minskning av värdepapprets bokförda värde.

Nedskrivningar av investeringar som hålls till förfall granskas enligt samma principer som nedskrivningar av lån och fordringar. Som nedskrivning av skuldebrev bokförs differensen mellan skuldebrevens bokförda värde och det lägre nuvärdet av framtida kassaflöde. Nedskrivningarna resultatförs på resultatposten Nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar.

Om det finns objektiva belägg för att värdet av en obligation som hör till finansiella tillgångar som hålls till förfall har sjunkit, resultatförs nedskrivningen på resultatposten Nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar.

1.4.2.4 Lån och övriga fordringar jämförelseåret 2017

Som lån och övriga fordringar kategoriseras finansiella tillgångar som är krediter beviljade av andelsbanken och därmed jämförbara finansiella avtal samt onoterade skuldebrev.

Lån och övriga fordringar värderas enligt det upplupna anskaffningsvärdet med effektivräntemetoden. Om värdet av ett lån eller en fordran på balansdagen till följd av nedskrivning är lägre än det upplupna anskaffningsvärdet, värderas det till det med nedskrivningen minskade upplupna anskaffningsvärdet.

På lån och övriga fordringar bokförs individuella och gruppvisa nedskrivningar. En nedskrivning bokförs då det finns objektiva belägg för att hela fordran inte kommer att kunna drivas in.

Värdet av en fordran har försämrats om det uppskattade nuvärdet av det framtida kassaflödet från fordran – med beaktande av säkerheten – är mindre än summan av det bokförda värdet av kreditens kapital och obetalda räntor. Det framtida kassaflödet diskonteras med kreditens ursprungliga effektiva ränta. Om krediten har rörlig ränta, används den avtalsenliga räntan vid granskningstidpunkten som diskonteringsränta. Storleken på den nedskrivning som resultatförs utgörs av differensen mellan lånets bokföringsvärde och det lägre nuvärdet av framtida kassaflöde.

Processen för bedömning av nedskrivningar sker i två steg. Nedskrivningarna bedöms individuellt för betydande lån och fordringar. Om lån och andra fordringar inte granskas individuellt, hör de till gruppvisa nedskrivningar. Som gruppvisa nedskrivningar bokförs de förluster som uppkommit men ännu inte rapporterats och som ännu inte kan hänföras till ett bestämt kundlån. En gruppvis nedskrivning baserar sig på en statistisk modell som används för att beräkna det ekonomiska kapitalkravet. I modellen grupperas fordringarna i klasser enligt hur

deras kreditriskegenskaper sammanfaller. En gruppvis nedskrivning beräknas på basis av den förväntade förlusten. Dessutom beaktas i beräkningen de diskonterade nuvärdena på säkerheterna. Dessutom värderas i modellen tidpunkten för den händelse som gett upphov till förlusten med en s.k. uppkomstperiod.

Om betalningsplanen för en kredit ändras, klassificeras orsaken till ändringen och allvarlighetsgraden med en intern skala. En del ändringar i betalningsplanerna sker inom hanteringen av kundrelationer och de beror inte på att kundens betalningsförmåga har försvagats. De här ändringarna inverkar inte på bokföringen av nedskrivningar. I vissa fall ges eftergifter i fråga om lånevillkoren på grund av att kunders betalningsförmåga försämrats, t.ex. amorteringsfrihet för en begränsad tid eller andra omstruktureringar av krediter, för att trygga kundens betalningsförmåga och begränsa kreditrisken hos åtagandena. Ändringar i betalningsplaner som beror på att kundens betalningsförmåga har försvagats inverkar tillsammans med de övriga kriterierna försvagande på kundens ratingklass och ökar därmed beloppet på den gruppvisa nedskrivningen. Ändringar i betalningsplaner med den högsta allvarlighetsgraden inverkar också på hur krediterna styrs till den individuella nedskrivningsprövningen. Utvecklingen för ändringarna i betalningsplaner rapporteras regelbundet till ledningen som en proaktiv mätare för kundernas betalningsförmåga.

Nedskrivningarna bokförs som avdrag från krediternas balanspost och i resultaträkningen på posten Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden. Efter redovisningen av nedskrivningen fortsätter räntan att intäktsföras på det nedskrivna beloppet.

Ett lån tas bort från balansräkningen då alla indrivningsåtgärder har slutförts eller då ett separat beslut har fattats om det. Betalningar som erhålls efter det här resultatförs som korrigeringar av nedskrivningar av fordringar.

Om det finns objektiva belägg för att betalningsförmågan hos en kund som tidigare omfattats av individuell nedskrivningsprövning har återhämtat sig, bedöms nedskrivningsbeloppet på nytt och de förändringar som den förbättrade betalningsförmågan medför resultatförs.

1.4.2.5 Finansiella tillgångar som kan säljas jämförelseåret 2017

Finansiella tillgångar som kan säljas är finansiella tillgångar som inte har inkluderats i de ovan nämnda klasserna av finansiella tillgångar. De finansiella tillgångar som kan säljas består i huvudsak av skuldebrev, långfristiga aktieplaceringar samt andra aktier och andelar som är nödvändiga för verksamheten. Finansiella tillgångar som kan säljas bokförs vid köptidpunkten i balansräkningen till anskaffningsvärdet, dvs. det verkliga värdet av det vederlag som betalats för dem utökat med de transaktionsutgifter som direkt kan riktas till förvärvet. Finansiella tillgångar som kan säljas värderas till verkligt värde i balansräkningen. Då det verkliga värdet inte kan fastställas tillförlitligt, värderas aktier och andelar som är nödvändiga för verksamheten samt andra onoterade aktier och andelar till anskaffningsvärdet. Förändringarna i verkligt värde bokförs bland eget kapital i Fonden för verkligt värde, från vilken de bokförs på resultatposten Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas, då tillgångsposten säljs, skuldebrevet förfaller eller det har konstaterats att deras värde har sjunkit. På samma resultatpost bokförs också realisationsvinster och -förluster på de här finansiella tillgångarna.

I fråga om finansiella tillgångar som kan säljas betraktas som objektiva belägg för skuldebrevs del till exempel en avsevärd negativ förändring i emittentens kreditriskklassificering eller för ett egetkapitalinstruments del en betydlig eller långvarig nedgång under anskaffningsvärdet i dess verkliga värde. Nedskrivningen resultatförs på resultatposten Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas.

Om det verkliga värdet av finansiella tillgångar som kategoriserats som finansiella tillgångar som kan säljas senare stiger, och det finns objektiva belägg för att värdestegringen ansluter sig till en händelse efter nedskrivningen, återförs nedskrivningen och redovisas i resultaträkningen.

1.4.2.6 Övriga finansiella skulder jämförelseåret 2017

I kategorin Övriga finansiella skulder upptas övriga finansiella skulder än finansiella skulder som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen. Skulden upptas i balansräkningen till det värde som erhållits för den vid förvärvstidpunkten. Differensen mellan skuldens nominella värde och anskaffningsvärde periodiseras enligt effektivräntemetoden som räntekostnad på avtalets återstående löptid. Motposten bokförs som ökning eller minskning av skuldens bokförda värde.

Andelsbanken kan delta i OP-Bostadslånebanken Abp:s mellankreditsmodell där andelsbanken får en betydande mellankredit för finansiella skulder av OP-Bostadslånebanken Abp då krediter med säkerhet i bostäder som ingår i andelsbankens balansräkning tecknas som säkerhet för obligationslån från OP-Bostadslånebanken Abp.

1.4.3 Värderingsmetoder 2018

1.4.3.1 Upplupet anskaffningsvärde

Upplupet anskaffningsvärde är det belopp till vilket den finansiella tillgången eller den finansiella skulden värderas vid första redovisningstillfället minus återbetalningar, plus eller minus ackumulerade periodiseringar vid användning av effektivräntemetoden på eventuell skillnad mellan det ursprungliga beloppet och beloppet på förfallodagen och, för finansiella tillgångar, justerat med hänsyn till en eventuell förlustreserv.

Effektivräntemetoden diskonterar exakt de uppskattade framtida in- och utbetalningarna under den förväntade löptiden för den finansiella tillgången eller finansiella skulden till redovisat bruttovärde för en finansiell tillgång eller till det upplupna anskaffningsvärdet för en finansiell skuld. Vid beräkning av effektivräntan uppskattas de förväntade kassaflödena genom att beakta samtliga avtalsvillkor för det finansiella instrumentet utan att beakta de förväntade kreditförlusterna (“ECL”). Beräkningen innefattar alla avgifter och punkter som betalats eller erhållits av avtalsparterna, och som är en integrerad del av effektivräntan, transaktionskostnader och alla andra premier eller rabatter. Avgifter som ingår i räntan för ett finansiellt instrument omfattar t.ex. expeditions- och uppläggningsavgifter i samband med uttag av lån. Sådana avgifter periodiseras på det finansiella instrumentets förväntade löptid eller på en kortare period, i tillämpliga fall. Avgifter som inte ingår i effektivräntan för ett finansiellt instrument redovisas i enlighet med bokföringslagen. Sådana avgifter är t.ex. avgifter som tas ut för förvaltning av lån.

De förväntade kreditförlusterna ska inkluderas i de uppskattade kassaflödena vid beräkningen av den kreditjusterade effektivräntan för finansiella tillgångar som anses vara kreditförsämrade tillgångar vid första redovisningstillfället (s.k. “POCI”).

Ränteintäkter

Ränteintäkterna beräknas genom tillämpning av effektivräntan på det redovisade bruttovärdet för en finansiell tillgång med undantag av följande:

a) köpta eller utgivna kreditförsämrade finansiella tillgångar, för vilka tillämpas kreditjusterad effektivränta på en finansiell tillgångs upplupna anskaffningsvärde
b) finansiella tillgångar som inte är köpta eller utgivna kreditförsämrade finansiella tillgångar men som senare har blivit kreditförsämrade finansiella tillgångar (eller som befinner sig i steg 3). För de här finansiella tillgångarna ska effektivräntan tillämpas på den finansiella tillgångens upplupna anskaffningsvärde (dvs. efter avdrag av det redovisade nettovärdet av den förväntade kreditförlusten).

1.4.3.2 Det första redovisningstillfället och den första värderingen

Vid det första redovisningstillfället ska en finansiell tillgång eller finansiell skuld värderas till det verkliga värdet plus eller minus, när det gäller en finansiell tillgång eller finansiell skuld som inte värderas till verkligt värde via resultatet, transaktionskostnader som är direkt hänförliga till förvärv eller emission av den finansiella tillgången eller finansiella skulden. Omedelbart efter det första redovisningstillfället ska för en finansiell tillgång redovisas en förlustreserv för förväntade kreditförluster, om den finansiella tillgången värderas till upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via fonden för verkligt värde. Det här medför att en förlust redovisas i resultatet för finansiella tillgångar som nyligen getts ut eller köpts.

1.4.4 Klassificering och efterföljande värdering av finansiella tillgångar

Andelsbanken har från 1.1.2018 klassificerat finansiella tillgångar i följande kategorier:

- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet
- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via fonden för verkligt värde
- Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde.

1.4.4.1 Krediter och skuldebrev

Klassificeringen och den efterföljande värderingen av krediter och skuldebrev beror på följande faktorer:

a) Andelsbankens affärsmodell för förvaltningen av finansiella tillgångar
b) egenskaperna hos de avtalsenliga kassaflödena från den finansiella tillgången.

På basis av de här faktorerna ska Andelsbanken klassificera krediter och skuldebrev i följande tre värderingskategorier:

1) Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde innehas inom ramen för en affärsmodell vars mål är att inneha finansiella tillgångar i syfte att inkassera avtalsenliga kassaflöden som endast är betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet. En posts bokförda värde innehåller en förlustreserv för förväntade kreditförluster och ränteintäkterna redovisas bland ränteintäkterna med effektivräntemetoden.

2) Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via fonden för verkligt värde innehas enligt en affärsmodell vars mål kan uppnås både genom att samla in avtalsenliga kassaflöden och sälja finansiella tillgångar. Dessutom ska de avtalade villkoren vid bestämda tidpunkter ge upphov till kassaflöden som endast är betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet. Ändringarna i verkligt värde redovisas i fonden för verkligt värde. Nedskrivningsvinster eller -förluster samt valutakursvinster eller -förluster resultatförs. När en finansiell tillgång tas bort från balansräkningen omklassificeras den ackumulerade vinsten eller förlusten i fonden för verkligt värde från eget kapital till resultatet som en omklassificeringsjustering till nettointäkter från finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via fonden för verkligt värde. De ränta som beräknats med effektivräntemetoden redovisas bland ränteintäkterna.

3) Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet är finansiella tillgångar som innehas för handel eller finansiella tillgångar som inte uppfyller kriterierna för värdering till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde via fonden för verkligt värde. Vinsterna och förlusterna redovisas bland nettointäkterna från värdepappershandel.

Affärsmodell

Med affärsmodell avses hur Andelsbanken förvaltar sina finansiella tillgångar för att generera kassaflöden. Andelsbankens affärsmodell avgör huruvida enbart insamling av avtalsenliga kassaflöden eller insamling av avtalsenliga kassaflöden och försäljning av finansiella tillgångar leder till kassaflöden eller om det är fråga om handel. Finansiella tillgångar som hör till affärsmodellen med handel värderas i resultatet. Vid bedömningen av affärsmodellen beaktar Andelsbanken kommande åtgärder för att nå affärsmodellens mål. Bedömningen omfattar tidigare erfarenhet av insamlingen av kassaflöden, hur affärsrörelsemodellen och de finansiella tillgångar som innehas i enlighet med den ska värderas samt hur det rapporteras till nyckelpersoner i företagets ledning, hur riskerna hanteras och hur cheferna för affärsrörelsen belönas. Till exempel innehas bolån som Andelsbank beviljat för att samla in avtalsenliga kassaflöden.

Egenskaperna hos kassaflödena

Då Andelsbankens affärsmodell är en annan än handel, bedömer Andelsbanken om avtalsenliga kassaflöden är förenliga med ett grundläggande lånearrangemang eller inte. I ett grundläggande lånearrangemang består de avtalsenliga kassaflödena endast av betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet (“SPPI”), och ersättning för pengars tidsvärde, kreditrisk, utlåningsrisker samt en vinstmarginal är oftast de mest betydande delarna av räntan. Största delen av Andelsbankens finansiella tillgångar består av grundläggande lånearrangemang.

Alla krediter som Andelsbanken beviljat privatkunder och en del av företagskundernas krediter innehåller en möjlighet till återbetalning i förtid. Villkoren motsvarar dock grundläggande lånearrangemang, eftersom beloppet för förtida inlösen representerar ett avtalsenligt nominellt belopp och upplupen (men ännu inte reglerad) avtalsenlig ränta, vilket kan inbegripa ytterligare ersättning för förtida uppsägning av avtalet.

För skuldebrevens del testas egenskaperna hos kassaflödena med Bloombergs SPPI-verktyg. Resultatet från verktyget leder till att SPPI-testet antingen godkänns eller förkastas. Metoden identifierar ur avtalsvillkoren flera olika element som inverkar på om SPPI-definitionen uppfylls eller inte.

Då de avtalsenliga kassaflödena är exponerade för t.ex. förändringar i aktiekurser eller låntagarens ekonomiska resultat, är det inte fråga om ett grundläggande lånearrangemang, och sådana finansiella tillgångar ska värderas via resultatet. Typiska exempel på det här är olika fondplaceringar som inte uppfyller definitionen på eget kapital enligt IAS 32 i emittentens bokslut.

Inbäddade derivat som ingår i de finansiella tillgångarna skiljs inte åt från värdavtalet utan de beaktas i den totala bedömningen av avtalsenliga kassaflöden.

Om affärsmodellen för förvaltningen av finansiella tillgångar ändras, kan det bli nödvändigt att omklassificera de finansiella tillgångarna. Omklassificeringen tillämpas framåtriktat från dagen för omklassificeringen. Sådana förändringar förväntas ske synnerligen sällan.

1.4.4.2 Egetkapitalinstrument

Egetkapitalinstrument är instrument som innebär en residual rätt i ett företags tillgångar efter avdrag för alla dess skulder. Oftast utgörs egetkapitalinstrumenten av aktieplaceringar.

Egetkapitalinstrument värderas senare till verkligt värde via resultatet, utom då Andelsbanken gjort ett oåterkalleligt val vid första redovisningstillfället att efterföljande förändringar i verkligt värde för särskilda investeringar i egetkapitalinstrument som inte ingår i handelsrörelsen, och som annars skulle värderas till verkligt värde via resultatet, redovisas i fonden för verkligt värde. Sådana investeringar utgörs av andelsbankernas strategiska placeringar i andelskapital i andelsbankernas centralinstitut OP Andelslag (tilläggsandelar och medlemsandelar), vars nominella värde motsvarar det verkliga värdet. De här investeringarna medför varken realisationsvinster eller realisationsförluster. Räntorna på andelskapital redovisas bland intäkterna från egetkapitalinstrument. Beloppet på den ränta som betalas fastställs årligen vid OP Andelslags andelsstämma. Utdelningar för egetkapitalinstrument som innehas för handel redovisas också via resultatet bland intäkter från egetkapitalinstrument.

1.4.4.3 Modifiering av avtalsenliga kassaflöden

Ändringar i betalningsplanen utgör åtgärder inom normala kundrelationer, men förekommer också i fall där kundens betalningsförmåga har försämrats. Då måste ett anstånd – till exempel amorteringsfrihet – ges till lånevillkoren på grund av den försvagade betalningsförmågan för en begränsad tid. Vanligtvis omförhandlas de avtalsenliga kassaflödena för lån i sådana fall, eller så modifieras de på något annat sätt så att lånen inte tas bort från balansräkningen. Utvecklingen för ändringarna i betalningsplaner rapporteras regelbundet till ledningen som en proaktiv mätare för kundernas betalningsförmåga.

Om ändringarna i lånevillkoren är betydande eller om ett lån annars omförhandlas, tar Andelsbanken bort det ursprungliga lånet ur balansräkningen och redovisar samtidigt det nya, ändrade lånet i balansräkningen. I sådana fall ska modifieringens datum behandlas som det första redovisningstillfället för lånet vid tillämpning av nedskrivningskraven på det modifierade lånet. Det här innebär vanligtvis att man värderar förlustreserven till ett belopp som motsvarar 12 månaders förväntade kreditförluster. Andelsbanken klassificerar orsakerna till ändringen och svårighetsgraderna med en intern klassificering som följer upp om det vid borttagningen ur balansräkningen har funnits bevis för att det modifierade lånet är kreditförsämrat vid första redovisningstillfället. I så fall redovisas lånet som en utgiven kreditförsämrad finansiell tillgång. Det här skulle till exempel kunna inträffa i en situation där det föreligger en betydande modifiering av en nödlidande tillgång.

I övriga fall tas finansiella tillgångar bort från balansräkningen då de avtalsenliga rättigheterna till kassaflödena från den finansiella tillgången upphör eller då Andelsbanken överför den finansiella tillgången till en annan part, och överföringen uppfyller villkoren för borttagande från balansräkningen.

1.4.5 Nedskrivningar

Förväntade kreditförluster beräknas på basis av alla balansposter som värderas till upplupet anskaffningsvärde och verkligt värde via fonden för verkligt värde (övriga än egetkapitalinstrument) samt låneåtaganden och finansiella garantiavtal utanför balansräkningen. Förväntade kreditförluster ska redovisas varje balansdag och de ska beskriva:

a) ett objektivt och sannolikhetsvägt belopp som bestäms genom att utvärdera ett intervall av möjliga utfall,
b) pengarnas tidsvärde, och

c) rimliga och verifierbara uppgifter som är tillgängliga utan onödiga kostnader eller insatser på balansdagen för tidigare händelser, nuvarande förhållanden och prognoser för framtida ekonomiska förutsättningar.

1.4.5.1 Klassificering av avtal i tre nedskrivningssteg

Avtalen klassificeras i tre steg. De olika stegen beskriver hur en kredits kvalitet försvagats efter det första redovisningstillfället.

- Steg 1: avtal, vars kreditrisk inte har ökat betydligt från det första redovisningstillfället och för vilka beräknas ECL för 12 månader.
- Steg 2: avtal, vars kreditrisk inte har ökat betydligt från det första redovisningstillfället och för vilka beräknas ECL för hela löptiden.
- Steg 3: fallerande avtal, för vilka också beräknas ECL för hela löptiden.

Dessutom omfattas avtal som vid det första redovisningstillfället beviljats som kreditförsämrade alltid under hela löptiden av beräkningen av förväntad förlust (POCI).

Definition på fallissemang (default)

Andelsbanken tillämpar för kalkyleringen enligt standarden IFRS 9 samma definition på fallissemang som tillämpas i de interna kreditriskmodellerna (IRB). Fallissemang bedöms med OP Gruppens interna klassificeringssystem för betalningsbeteendet. För privatkunderna tillämpas definitionen på fallissemang för varje avtal medan granskningen av företagskunderna sker kundgruppsspecifikt. En kund klassificeras som insolvent då det är sannolikt att kunden inte betalar sina kreditförpliktelser helt och hållet utan att Andelsbanken vidtar åtgärder (t.ex. realiserar säkerheter), eller senast då en betalning som hör till de finansiella tillgångarna är försenad i mer än 90 dagar.

Definitionen på fallissemang baserar sig på artikel 178 i Europaparlamentet och rådets förordning EU nr 575/2013 (CRR).

Kundens fallissemang upphör då den inte längre uppfyller definitionen på fallissemang. Efter det återförs betalningsbeteendeklassen med 6 månaders fördröjning.

Betydande ökningar av kreditrisker

De förväntade kreditförlusterna beräknas avtalsenligt antingen för 12 månader eller för hela löptiden beroende på om instrumentets kreditrisk på balansdagen har ökat betydligt sedan det första redovisningstillfället eller inte. En betydlig ökning i kreditrisken bedöms med såväl kvalitativa som kvantitativa kriterier. Exponeringar med anstånd betraktas som ett kvalitativt kriterium. De övriga kvalitativa kriterierna består av olika mätare av kreditrisk (t.ex. kovenantbrott) och de beaktas i klassificeringsmodellerna eller i bedömningen av klassen för betalningsbeteendet.

Andelsbanken har för att fastställa betydande ökningar av kreditrisken inkluderat relativa och absoluta tröskelvärden och beaktat alla rimliga och verifierbara uppgifter.

En kvantitativ förändring bedöms under hela löptiden med PD-tal (PD-kurva) utifrån en relativ förändring. Ursprunglig PD-kurva för hela löptiden beräknas vid den tidpunkt då krediten beviljats med beaktande av makroekonomiska faktorer. Efter det fastställs den naturliga godtagbara variationsbredden för när kreditrisken inte anses ha ökat märkbart under lånets återstående löptid. En godtagbar variationsbredd har modellerats separat för privatkunder och företagskunder. Resultatet är en s.k. tröskelvärdeskurva, som man varje balansdag jämför med PD-kurvan för den del av löptiden som då återstår: om tröskelvärdet överskrids, har kreditrisken ökat betydligt och för krediten redovisas en kreditförlust som beräknats för kreditens hela löptid. Utöver den här gränsen för relativ förändring krävs att det skett en försämring i ratingklassen från det första redovisningstillfället för att övergången till beräkning av ECL för hela löptiden inte ska ske enbart på grund av tid. Dessutom tillämpas på de svagaste ratingklasserna den absoluta gränsen för ratingklasser.

Utöver de kriterier som nämns ovan har kreditrisken för en finansiell tillgång ökat betydligt efter det första redovisningstillfället, om de avtalsenliga betalningarna är försenade mer än 30 dagar.

Då Andelsbanken bedömer om kreditrisken ökat betydligt har den inte tillämpat övergångsbestämmelsen om motbevisbar presumtion enligt standarden IFRS 9 på avtal, för vilka det inte är möjligt att beräkna ett ursprungligt PD för hela löptiden utan orimliga kostnader och arbetsinsatser.

Andelsbanken följer regelbundet upp hur effektivt de kriterier som nämns ovan upptäcker att kreditrisken har ökat betydligt innan avtalsenliga betalningar har varit förfallna mer än 30 dagar samt att avtal i regel inte överförs från nedskrivningssteg 1 direkt till nedskrivningssteg 3, och vidtar de kalibreringar som behövs i sättet att beräkna den relativa förändringen.

1.4.5.2 Beräkningsmetoder

Förväntade kreditförluster beräknas i regel systembaserat och avtalsspecifikt med metoden för sannolikheten för fallissemang/förlust vid fallissemang (PD/LGD-metoden) för alla privatkunders och företagskunders åtaganden. Dessutom används för de största företagsexponeringarna i steg 3 en kassaflödesbaserad ECL-beräkningsmetod som baseras på bedömningar från egna medarbetare.

1.4.5.2.1 PD/LGD-metoden

De förväntade kreditförlusterna beräknas för varje avtal med modellerade riskparametrar och formeln probabilty of default (PD) x loss given default (LGD) x exposure at default (EAD) för alla portföljer och de beskriver förväntningarna av framtida kreditförluster på balansdagen. PD beskriver sannolikheten för fallissemang i enlighet med definitionen för fallissemang nedan. LGD beskriver förlusten vid fallissemang, och den påverkas bl.a. av beloppet och typen av säkerheter och olika garantier. EAD beskriver exponeringsbeloppet vid fallissemang medräknat den exponering som ingår i balansräkningen (kapital och upplupen ränta) samt det förväntade syftet för poster utanför balansräkningen vid fallissemang.

ECL beräknas utifrån tre olika scenarier. Riskparametrarna PD, LGD och EAD beräknas på årsplanet i varje scenario. De årliga ECL-talen diskonteras på balansdagen, och med talen för de olika scenarierna beräknas ett ECL som viktats med sannolikheter. Som diskonteringsfaktor används avtalets effektiva ränta eller en uppskattning av det. Avtalets återstående löptid är begränsad till högst 30 år i beräkningarna.

Modellerna för sannolikheten för fallissemang under ett avtals hela löptid (lifetime PD) har upprättats separat för privatkunder och företagskunder. Centralt för PD-modellerna är avtalets ratingklass, kreditens ålder (privatkunder) samt modellens undersegment som bestäms för företagskunder utifrån en klassificeringsmodell och för privatkunder utifrån produkttyp. Dessutom är PD-estimaten beroende av makroekonomiska faktorer och prognoserna för dem i de olika scenarierna.

Modellen för förlusten vid fallissemang (lifetime LGD) består av tre komponenter: 1) sannolikheten för återhämtning från fallissemang, 2) återbäring från skulder med säkerhet och 3) återbäring från skulder utan säkerhet. De olika komponenternas värden beror främst på produkttyp, bransch (företag) och säkerhetstyp. De makroekonomiska faktorerna och prognoserna för dem påverkar de två första komponenterna.

Avtalets ansvar vid fallissemang för hela löptiden (lifetime EAD) består beroende på produkttyp av avtalsenliga kassaflöden, förväntad kapacitet, sannolikheten för återbetalning i förtid samt en löptidsmodell.

Hur avtals giltighetstid fastställs

Ett avtals giltighetstid består för skuldebrevslån av avtalets löptid som beaktar de låneamorteringar som följer av betalningsplanen. Modellen för återbetalning i förtid tillämpas på skuldebrevslån med säkerhet (exkl. fallerade), men den minskar inte löptiden för avtalet utan beaktas som en del av avtalets EAD.

Revolverande krediter utgörs av avtal som gäller tills vidare. För dem har upprättats modeller med en förväntad löptid. Löptiden i modellen beror på produkttyp och ratingklass. Den är i snitt ca 15 år.

Framtidsinriktad information

I beräkningsmodellen inkluderas framtidsinriktad information och makroekonomiska scenarier. OP Gruppens ekonomer uppdaterar de makroekonomiska scenarierna kvartalsvis, och de är de samma som också annars används i Andelsbankens ekonomiska årsplanering. De makroekonomiska prognoserna omfattar 5 år och de har extrapolerats till 30 år med produktionsfunktioner. De makroekonomiska faktorer som använts är: BNP-tillväxt, arbetslöshetsgrad, ökning i investeringar, inflation, förändring i inkomstnivå och 12 mån. euribor. Dessutom

används bostadsprisindex i LGD-modellerna. De scenarier som används är tre: bas, stark och svag. Sannolikheten för fallissemang har beräknats också för scenarierna.

Det ingår en stor mängd osäkerhet i att upprätta makroekonomiska prognoser och att projicera dem mot framtiden ända upp till 30 år. De faktiska resultaten kan därför avvika betydligt från prognoserna. Andelsbanken har analyserat att förhållandet mellan komponenterna för de riskparametrar som används i ECL-kalkyleringen och förändringarna i makroekonomiska faktorer inte är lineärt. De makroekonomiska prognoserna påvisar därmed Andelsbankens bästa uppfattning om vilka scenarier och resultat som är möjliga.

1.4.5.2.2 Den kassaflödesbaserade ECL-metoden som baseras på bedömningar från egna medarbetare

För de största företagsexponeringarna i steg 3, vilka omfattas av R-ratingmodellen beräknas ECL som en kundspecifik bedömning från egna medarbetare med en kassaflödesbaserad metod. De egna medarbetarnas bedömningar upprättas i samband med rating- eller kreditbeslut.

Den framtidsinriktade information som ska utnyttjas vid beräkningen utgör en del av den kreditvärdighetsbedömning och den ratingframställan som kreditanalytikern upprättat för företaget. I dem ska man ta ställning till hur marknaden, konkurrensläget och det förväntade kassaflödet kommer att utveckla sig. I beräkningen beaktas också scenarier som beskriver förändringar i de makroekonomiska variablerna (stark, bas och svag), och kundens viktade förväntade kreditförlust beräknas utifrån dem. Då scenarierna byggs upp utnyttjar man de scenarier som använts i PD/LGD-modellen.

Då en kund som omfattas av en kundspecifik ECL-bedömning från egna medarbetare inte längre uppfyller kriterierna för fallissemang, och kunden i samband med ratingprocessen har identifierats och klassificerats som en “icke nödlidande” motpart, omfattas kunden inte längre av den här metoden. Kunden börjar i stället omfattas av beräkningen av kreditförluster enligt den normala PD/LGD-modellen efter en prövotid på tre månader.

1.4.5.3 Nedskrivningar av skuldebrev

Den förväntade förlusten för skuldebrev som värderas till verkligt värde via fonden för verkligt värde resultatförs och minskar fonden för verkligt värde.

Andelsbanken använder två olika modeller för att beräkna den förväntade förlusten för skuldebrev. Den primära modellen är Bloombergs modell. Bloombergs modell stöder dock inte alla obligationer från början av 2018, så på de obligationslån som Bloombergs modell inte stöder vid respektive tidpunkt för fastställande av ECL tillämpas en OP:s egen ratingbaserade modell.

1.4.5.3.1 Bloombergs modell

De förväntade kreditförlusterna beräknas köppostspecifikt med formeln PD x LGD x EAD för alla portföljer och de beskriver förväntningarna av framtida kreditförluster på balansdagen.

Som grund för sannolikheten för fallissemang (PD) används för börsnoterade bolag Mertons distance-to-default (DD)-modell, vars resultat ändras till PD-värde på basis av modellens historiska utfall. Talet justeras med nyckeltal som tagits från bolagens bokslutsuppgifter och som beskriver balansräkningens stabilitet, likviditetsrisk och resultatkapacitet. Nyckeltalen har normaliserats enligt den uppskattade effekten av posterna utanför balansräkningen.

Då det gäller privata bolag baserar sig PD-modelleringen på nyckeltal som samlats in ur de bokslutsuppgifter som finns tillgängliga och den genomsnittliga risk som modellerats för sektorn.

Definitionen på fallissemang motsvarar den definition på fallissemang som de internationella tillsynsmyndigheterna kräver och den omfattar konkurser, uteblivna betalningar, problematiska omstruktureringar och statlig tvångsinlösen.

LGD-modellens återhämtningsandel baserar sig på de historiska återhämtningsandelarna för fallissemang. Återhämtningsandelen fastställs utifrån köpesumman för den fallerande fordran och i den beaktas

företrädesrätten till betalningar, emittentens kreditvärdighet, branschens karaktär, konjunkturcykel, säkerhetstyp, område osv.

För OP Gruppens interna skuldebrev uppkommer ingen förväntad kreditförlust, eftersom PD för OP Gruppens interna skuldebrev är noll.

1.4.5.3.2 Den ratingbaserade modellen

I modellen används köpposters ratingar för såväl förvärvstidpunken som rapporteringstidpunkten och de konverteras till PD-tal. I första hand används medelvärden för externa ratingar, i andra hand interna ratingar då externa ratingar inte finns.

PD-talen motsvarar de historiska fallissemang som realiserats för varje ratingklass enligt ratingklass och tidsperiod från den tidpunkt då ratingen fastställts. De historiska data som de korrelationer som fastställts baserar sig på är omfattande och härstammar från en lång tidsperiod. LGD motsvarar också det historiska utfall som undersökts enligt placeringsslag/säkerhetsslag (senioritet, covered bond-status). De värderas inte separat enligt emittent eller placering. Eftersom externa ratingar i stället för PD mäter den totala kreditrisken (ECL), inverkar LGD i deras fall endast på hur ECL fördelas mellan PD- och LGD-komponenterna.

1.4.5.3.3 Klassificering av skuldebrev i nedskrivningssteg

I båda beräkningsmodellerna konstateras med enhetliga kriterier att kreditrisken ökat betydligt, likaså överföringarna till steg 3.

Till steg 2 överförs placeringar, vars PD för ett år har fördubblats i den grad att förändringen räknat i procentenheter är minst 0,2, har en exponering med anstånd eller vars betalningar varit förfallna till betalning i mer än 30 dagar. I steg 3 klassificeras placeringar i anslutning till emittenter som fallerat, om betalningarna varit förfallna till betalning i mer än 90 dagar eller om kunden är en problemkund.

1.4.5.4 Nedskrivning av poster utanför balansräkningen

En stor del av de produkter som Andelsbanken tillhandahåller har en uttagsmån, en limit eller något annat låneåtagande utanför balansräkningen antingen som standard eller åtminstone under någon del av kretsloppet. Till exempel omfattar konton med kredit både ett lån och ett outnyttjat åtagande. Dessutom är Andelsbanken säljarpart i olika garantier såsom finansieringsgarantier samt andra handelsgarantier eller myndighetsgarantier, på vilka tillämpas reglerna för nedskrivning enligt standarden IFRS 9. För låneåtaganden och finansiella garantiavtal ska det datum då Andelsbanken blir avtalspart till det oåterkalleliga åtagandet anses vara dagen för det första redovisningstillfället vid tillämpningen av nedskrivningskraven. Därmed beaktas vid beräkningen av den förväntade förlusten endast poster som binder Andelsbanken.

För de här posterna beräknas den förväntade förlusten med samma principer som för krediter. En betydlig ökning av kreditrisken bedöms på samma grunder. För sådana produkter beviljas EAD, som förutser exponeringsbelopp vid fallissemang. I den ingår såväl en bruksgrad som en konverteringsfaktor. Dessutom tillämpas en löptidsmodell på de avtal som gäller tills vidare. I modellen beaktas de fall där Andelsbanken har en avtalsenlig möjlighet att kräva återbetalning och ta tillbaka det outnyttjade åtagandet, men det begränsar inte exponeringen för kreditförluster till avtalets avtalsenliga uppsägningstid.

1.4.5.5 Redovisning av förväntade kreditförluster

I regel redovisas för förväntade kreditförluster en förlustreserv som avdrag på lånets bokföringsvärde på ett separat konto. Då det är fråga om låneåtaganden och finansiella garantiavtal, redovisas förlustreserver som avsättningar. Om en produkt omfattar både en lånedel (dvs. en finansiell tillgång) och en outnyttjad låneåtagandedel (dvs. ett låneåtagande) och Andelsbanken inte kan identifiera de förväntade kreditförlusterna för låneåtagandedelen separat från de för den finansiella tillgångsdelen, ska förväntade kreditförluster på låneåtagandet redovisas tillsammans med förlustreserven för den finansiella tillgången.

1.4.5.6 Bortskrivning

En bortskrivning av en slutlig kreditförlust är ett borttagande från balansräkningen. Om det inte finns några rimliga förväntningar på att återvinna en finansiell tillgång helt eller delvis, redovisas den slutliga kreditförlusten genom att direkt minska dess redovisade bruttovärde.

Ett lån bortskrivs ur balansräkningen då säkerheterna är realiserade eller då konkursboets slutsammanträde har hållits, skuldsaneringen eller företagssaneringen har upphört eller då indrivningen har upphört. Betalningar som erhålls efter bortskrivningen redovisas som korrigeringar av nedskrivningar av fordringar.

1.4.6 Likvida medel

Likvida medel består av kontanta medel och på anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut.

1.4.7 Klassificering och efterföljande värdering av finansiella skulder

Finansiella skulder innefattar insättningar och övriga skulder till kreditinstitut och kunder samt emitterade skuldebrev och övriga finansiella skulder.

Finansiella skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde med effektivräntemetoden med undantag av derivatskulder som värderas till verkligt värde via resultatet. Som skulder som innehas för handel klassificeras skyldigheter att till en motpart leverera värdepapper som har sålts men som inte innehas vid försäljningstidpunkten (blankning).

Andelsbanken har inte vid det första redovisningstillfället identifierat finansiella skulder som värderats till verkligt värde via resultatet.

Finansiella skulder (eller en del av en finansiell skuld) tas bort ur balansräkningen då skulden är utsläckt, dvs. när den förpliktelse som är angiven i avtalet fullgörs, annulleras eller upphör.

Om Andelsbanken byter finansiella skulder mellan de ursprungliga långivarna med villkor som i allt väsentligt är olika, ska bytet redovisas som en utsläckning av den gamla finansiella skulden. De utgifter eller arvoden som uppkommer genom det här redovisas som en del av vinsten eller förlusten för utsläckningen. Om bytet eller modifieringen inte redovisas som utsläckning ska det upplupna anskaffningsvärdet för den modifierade finansiella skulden räknas om genom att diskontera de avtalsenliga kassaflödena med den ursprungliga effektiva räntesatsen. Förändringarna i det upplupna anskaffningsvärdet för finansiella tillgångar värderas via resultatet. Skuldens redovisade värde justeras med uppkomna utgifter eller arvoden och de skrivs av över återstående löptid för den ändrade skulden. Andelsbanken har inte bytt finansiella skulder i de nuvarande finansiella skulderna.

Andelsbanken kan delta i OP-Bostadslånebanken Abp:s mellankreditsmodell där andelsbanken får en betydande mellankredit för finansiella skulder av OP-Bostadslånebanken Abp då krediter med säkerhet i bostäder som ingår i andelsbankens balansräkning tecknas som säkerhet för obligationslån från OP-Bostadslånebanken Abp.

1.4.8 Avtal om långsiktigt sparande

Andelsbanker som tillhandahåller LS-tjänster tar emot betalningar av kunderna på sparkonton som öppnats för det här syftet och som omfattas av insättningsgarantin. Om sparmedlen lämnas på sparkontot eller placeras på andra inlåningskonton som andelsbanken tillhandahåller, ska sparmedlen i bankens balansräkning bokföras bland inlåningsskulderna. Om sparmedlen placeras i enlighet med avtalet i andra placeringsobjekt, ska banken avföra de placerade medlen från sparkontot och bokföra dem i den sparavtalsspecifika reskontran utanför balansräkningen.

Räntorna, utdelningarna och de övriga intäkterna från placeringen av sparmedlen samt de medel som flyter in från överlåtelser av placeringsobjekt och rättigheter i anslutning till dem jämte återbetalningar av kapital ska bokföras på sparkonton i balansräkningen, om medlen inte genast omplaceras. Kostnaderna och provisionerna enligt sparavtalet ska resultatföras genom att debitera sparkontot.

1.4.9 Avtal om köp och försäljning av värdepapper

Inköpspriset för värdepapper som har köpts på ömsesidigt bindande återförsäljningsvillkor tas i balansräkningen upp som fordran i balansposter enligt motparten. Differensen mellan inköps- och återförsäljningspriset periodiseras som ränteintäkt på avtalets löptid.

Försäljningspriset för värdepapper som har sålts på ömsesidigt bindande återköpsvillkor tas upp som finansiell skuld i balansposter enligt motparten. Differensen mellan försäljningspriset och återköpspriset periodiseras som räntekostnad på avtalets löptid. Värdepapper som sålts på återköpsvillkor tas trots överlåtelsen upp i den ursprungliga balansposten.

1.4.10 Derivatinstrument

Andelsbanken kan ingå derivatinstrument i säkringssyfte antingen som ekonomisk säkring eller enligt reglerna för bokföringsmässig säkringsredovisning. I säkringen används räntederivat. Andelsbanken tillämpar säkringsredovisning i enlighet med standarden IAS 39.

Andelsbanken har inga derivatinstrument där motparten utgörs av ett bolag utanför sammanslutningen av andelsbanker (dvs. OP Gruppen). Motpart är alltid OP Företagsbanken Abp. Om OP Företagsbanken skulle bli insolvent, skulle de övriga bolagen i sammanslutningen av andelsbanker garantera OP Företagsbankens åtaganden.

Derivaten upptas vid första redovisningstillfället i bokföringen till verkligt värde och efter det värderas de till verkligt värde. Den vinst eller förlust som uppkommer beror på om derivatet är avsett för säkring och hurdan post det skyddar.

Derivatinstrumentens positiva värdeförändringar som tagits upp i balansräkningen bokförs bland balansräkningens aktiva på posten Derivatinstrument och de negativa bland passiva på posten Derivatinstrument. De räntor på derivatinstrument som utväxlas ska periodiseras på basis av den tid som förlöpt bland förutbetalda kostnader och upplupna kostnader i balansräkningen och nettot av dem som motpost bland räntor i resultaträkningen.

1.4.10.1 Ekonomisk säkring

Vid ekonomisk säkring skyddas en viss balanspost, position eller kassaflödet mot framtida värdeförändringar i enlighet med den riskhanteringsstrategi som ska tillämpas. Eftersom det inte är ändamålsenligt att verifiera säkringen med reglerna för säkringsredovisning, kallas säkringssättet annars säkrande. Vid ekonomisk säkring redovisas förändringar i verkligt värde för derivatinstrumenten i nettointäkter från värdepappershandel i resultaträkningen.

Ränterisken för företagslån med maximi- och minimiräntevillkor säkras kreditspecifikt genom att för det räntekorridorsvillkor som avtalats köpa ett derivatpar med motsatt förtecken. De här inbäddade derivaten och de räntetaks- och räntegolvsderivat som skyddar dem värderas till verkligt värde. Värderingsresultaten bokförs bland räntor.

1.4.10.2 Säkringsredovisning

Med säkringsredovisning avses ett bokföringsmässigt redovisningsförfarande för ett verifierat säkringsförhållande, där förändringar i det verkliga värdet av ett säkringsinstrument upphäver det verkliga värdet av det säkrade objektet eller förändringen i kassaflödet helt eller delvis.

Säkringsredovisningen omfattar säkring av ränterisken enligt metoden för verkligt värde eller säkring av kassaflödet.

Andelsbankerna kan ha både finansiella tillgångar och finansiella skulder som omfattas av säkringsredovisning, såsom en enskild kredit eller en kreditstock som ingår i klassen lån och fordringar, ett skuldebrev som ingår i värderingsgruppen som kan säljas samt en individualiserad tidsbunden insättning bland övriga finansiella skulder eller en utelöpande emission. Andelsbankerna ska för räntesäkringen använda såväl traditionella ränteswappar som OTC-swappderivat. Motpart är alltid OP Företagsbanken Abp.

De derivat som används i säkringssyfte och säkringsobjekten specificeras då säkringen inleds. Säkringsplanen och målen med säkringen dokumenteras likaså. Dessutom påvisas säkringens effektivitet varje balansdag.

1.4.10.2.1 Säkringsredovisning enligt metoden för verkligt värde

Säkring av verkligt värde tillämpas på lån med fast ränta som skydd mot ränterisken. Förändringar i verkligt värde på det säkrande derivatinstrumentet och säkringsobjektet till följd av ränterisken bokförs under nettoresultat av säkringsredovisning.

1.4.10.2.2 Säkringsredovisning enligt metoden för kassaflöde

Ränteswappar som skyddar mot ränteförändringar i den euriborbundna kreditstocken och som har dokumenterats som kassaflödessäkring samt är effektiva i säkringen, omfattas av säkringsredovisning enligt metoden för kassaflöde.

Vid säkring av kassaflödet byts den euriborbundna kreditstockens framtida ränteflöde ut till fast ränta med hjälp av ränteswappar.

Resultatregleringsräntor som ska periodiseras för ränteswapparna bokförs enligt prestationsprincipen. De ackumulerade räntorna redovisas bland förutbetalda kostnader eller upplupna kostnader. Båda motposterna bokförs netto i räntenettoposten Ränteintäkter från derivatinstrument. Nettoräntan är antingen en ränteintäkt eller en korrigering av ränteintäkter.

Ränteswappar som används som finansiella derivat värderas till verkligt värde derivat för derivat. Den effektiva delen av ändringen i verkligt värde redovisas direkt i fonden för verkligt värde efter avdrag av den uppskjutna skatteskulden. Den ineffektiva delen resultatförs.

1.5 KVITTNING AV BOKSLUTSPOSTER

I resultaträkningen redovisas intäkts- och kostnadsposterna var för sig utan att de dras av från varandra, om det inte är motiverat att slå ihop en intäkt och kostnad för att ge en rättvisande bild.

Om andelsbanken har en fordran hos den som banken själv är skyldig, ska fordran och skulden tas upp var för sig i balansräkningen förutsatt att banken inte har lagstadgad rätt till kvittning och om banken inte avser att utnyttja sin rätt till kvittning.

1.6 POSTER I UTLÄNDSK VALUTA

Tillgångar, skulder och andra åtaganden i utländsk valuta omräknas till finsk valuta enligt kursen på balansdagen. De kursdifferenser som uppkommer vid omräkningen av poster i utländsk valuta till finsk valuta bokförs på resultatposten Nettointäkter från valutaverksamheten.

1.7 AKTIER OCH ANDELAR I ÄGARINTRESSEFÖRETAG OCH FÖRETAG SOM HÖR TILL SAMMA KONCERN

Aktier och andelar samt andra egetkapitalinstrument i ägarintresseföretag samt i företag som hör till samma koncern upptas till anskaffningsvärdet, eller om värdet av posten på bokslutsdagen till följd av nedskrivning konstateras vara lägre än anskaffningsvärdet, till anskaffningsvärdet minskat med nedskrivningen. Nedskrivningarna bokförs på resultatposten Nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar.

1.8 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Enligt 5 kap. 5 a § i bokföringslagen aktiveras och avskrivs anskaffningsvärdet för rättigheter och tillgångar som hör till de immateriella tillgångarna enligt plan under verkningstiden. Också eventuella aktiverade övriga utgifter med lång verkningstid avskrivs enligt plan under verkningstiden.

Immateriella tillgångar värderas ursprungligen till anskaffningsvärdet. Om den framtida inkomsten från en immateriell tillgång bestående är lägre än det oavskrivna anskaffningsvärdet, kostnadsförs differensen som nedskrivning.

Sådana utvecklingsutgifter som avses i 5 kap. 8 § i bokföringslagen aktiveras, om de väntas generera inkomst under flera räkenskapsperioder. De aktiverade utvecklingsutgifterna ska avskrivas enligt plan under sin verkningstid. Om verkningstiden inte kan bedömas på ett tillförlitligt sätt, ska utvecklingsutgifterna avskrivas under högst tio år.

Avskrivningar enligt plan och nedskrivningar av immateriella tillgångar bokförs på resultatposten Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar.

1.9 MATERIELLA TILLGÅNGAR

1.9.1 Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter innehas i syfte att generera hyresintäkter, värdestegring eller både och. Till förvaltningsfastigheter räknas också sådana aktier i fastighetssammanslutningar som ger rätt att besitta fastigheter som hyrs samt aktier i fastigheter som erhålls för obetalda fordringar. Om en del av en fastighet i direkt innehav hyrs ut och om den egna andelen är ringa (under fem procent av ytan), klassificeras fastigheten som förvaltningsfastighet. Om en del av de utrymmen som ett vanligt fastighetsbolag innehar används i placeringssyfte och den egna andelen är ringa (under fem procent av ytan som fastighetsbolaget innehar), klassificeras aktierna som förvaltningsfastigheter.

Byggnaderna tas i balansräkningen upp till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar enligt plan. Aktier i fastighetssammanslutningar samt mark-, vatten- och skogsområden upptas till anskaffningsvärdet. Fastigheterna kan skrivas upp om motposterna har redovisats i uppskrivningsfonden. Uppskrivningar avskrivs inte. Utgifterna för fastigheternas grundförbättringar aktiveras och redovisas som kostnader med avskrivningar enligt plan.

Om det sannolika överlåtelsepriset för en förvaltningsfastighet bestående är lägre än det bokförda värdet, avskrivs differensen mellan det bokförda värdet och det sannolika överlåtelsepriset under den räkenskapsperiod då värdeminskningen konstateras.

Det verkliga värdet av affärs-, kontors- och industrifastigheter som klassificerats som förvaltningsfastigheter fastställs i regel direkt enligt avkastningsvärdesmetoden som grundar sig på kapitalisering. Det verkliga värdet av mark-, vatten- och skogsområden samt bostäder beräknas i regel enligt affärsvärdesmetoden. Redovisningen av nedskrivningar grundar sig på hur bestående och väsentliga de är.

Förvaltningsfastigheternas intäkter, kostnader, realisationsvinster och realisationsförluster, avskrivningar enligt plan och nedskrivningar bokförs på resultatposten Nettointäkter från förvaltningsfastigheter.

Nya fastigheter (eller aktier i fastighetssammanslutningar) som uppförs som nya förvaltningsfastigheter ska enligt standarden IAS 40 före de färdigställts bokföras som anläggningstillgångar under uppförande i klassen förvaltningsfastigheter och beaktas redan före de blivit färdiga då det verkliga värdet på förvaltningsfastigheter fastställs.

1.9.2 Övriga fastigheter

Med övriga fastigheter avses de rörelsefastigheter som är i bankens eget bruk som kontor eller lager eller andra motsvarande lokaler eller som används av personalen för boende eller rekreation eller annat dylikt, samt aktier i fastighetssammanslutningar som berättigar till besittning av sådana lokaler. Till rörelsefastigheter räknas också sådana fastigheter i direkt innehav av vilka en del är uthyrda, men den uthyrda delen inte kan säljas separat, och andelen i eget bruk är över fem procent av ytan. Aktier i ett vanligt fastighetsbolag räknas som aktier i en rörelsefastighet om minst fem procent av de utrymmen som bolaget äger är i eget bruk.

Då balansvärdet för rörelsefastigheter fastställs utgår man från tillgångens värde i relation till den förväntade inkomsten från den ordinarie affärsrörelsen. Byggnaderna tas i balansräkningen upp till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar enligt plan. Aktier i fastighetssammanslutningar samt mark-, vatten- och skogsområden upptas till anskaffningsvärdet.

För rörelsefastigheters del bedöms i samband med varje bokslut om det finns några tecken på att värdet på någon fastighet har minskat. Tecken på en värdeminskning utgörs av att marknadsvärdet minskat betydligt, tecken på inkurans eller fysisk skada. Om de intäkter som i framtiden sannolikt inflyter från en fastighet i eget bruk bedöms bestående vara mindre än den oavskrivna utgiftsresten, ska differensen kostnadsföras som en nedskrivning.

Fastigheterna kan skrivas upp om motposterna har redovisats i uppskrivningsfonden. Uppskrivningar avskrivs inte. Utgifterna för fastigheternas grundförbättringar aktiveras och redovisas som kostnader med avskrivningar enligt plan.

Intäkter från och realisationsvinster på rörelsefastigheter redovisas på resultatposten Övriga rörelseintäkter samt kostnader och realisationsförluster på resultatposten Övriga rörelsekostnader. Avskrivningar enligt plan och nedskrivningar bokförs på resultatposten Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar.

1.9.2.1 Uppskrivningsprinciperna och metoder för värdering av uppskrivningsobjekten

Uppskrivningar kan göras för markområden och aktier och andelar i fastighetssammanslutningar, om deras sannolika överlåtelsevärde på balansdagen bestående är väsentligt större än det ursprungliga anskaffningsvärdet. Värdet av de markområden och aktier i fastighetssammanslutningar som utgör objekt för uppskrivningen grundar sig på värderingsinstrument.

1.9.2.2 Borttagande från balansräkningen

En förvaltningsfastighet eller en rörelsefastighet tas bort från balansräkningen då den överlåts eller då fastigheten bestående tas ur bruk och då ingen framtida ekonomisk fördel är att vänta för överlåtelsen av den.

1.9.2.3 Övriga materiella tillgångar

Övriga materiella tillgångar upptas i balansräkningen till anskaffningsvärdet och kostnadsförs enligt plan över nyttjandetiden som avskrivningar.

Om den framtida inkomsten från en tillgång bestående är lägre än dess oavskrivna anskaffningsvärde, kostnadsförs differensen som nedskrivning.

Avskrivningar enligt plan och nedskrivningar av tillgångar bokförs på resultatposten Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar.

1.9.3 Grunderna för avskrivningar enligt plan och förändring i dem

Anskaffningsvärdet av byggnader och övriga förslitbara materiella och immateriella tillgångar avskrivs linjärt under tillgångarnas nyttjandetid enligt en i förväg uppgjord avskrivningsplan enligt tillgångarnas ekonomiska livslängd. För markområden och aktier i fastighetssammanslutningar görs inga avskrivningar. Avskrivningarna inleds efter det att objektet har skaffats eller färdigställts och tagits i bruk.

Nyttjandetiderna är i huvuddrag följande:

Byggnader	30–40 år
Maskiner och inventarier	3–6 år
Övriga materiella och immateriella tillgångar	3–10 år

1.10 LEASINGAVTAL

Leasingavtalen klassificeras som finansiella leasingavtal eller operationella leasingavtal enligt transaktionens faktiska innebörd. Ett leasingavtal är ett finansiellt leasingavtal, om de risker och fördelar som förknippas med ägandet i allt väsentligt överförs till leasetagaren. Annars är leasingavtalet ett operationellt leasingavtal. Leasingavtalen klassificeras vid den tidpunkt då avtalet ingås.

Tillgångar som leasats ut med finansiella leasingavtal eller operationella leasingavtal tas upp bland materiella tillgångar, och leasingintäkterna bokförs på resultatposten Övriga rörelseintäkter. Leasingintäkterna för förvaltningsfastigheter bokförs på resultatposten Nettointäkter från förvaltningsfastigheter.

Tillgångar som leasats med finansiella leasingavtal tas inte upp i balansräkningen. Leasingavgifterna kostnadsförs på resultatposten Övriga rörelsekostnader.

1.11 AVSÄTTNINGAR

Från intäkterna avdras förestående utgifter och förluster på grund av framtida förpliktelser, om de hänför sig till den gångna eller en tidigare räkenskapsperiod, de anses vara säkra eller sannolika då bokslutet upprättas, en inkomst som motsvarar dem inte är säker eller sannolik och de baserar sig på lag eller förpliktelse gentemot en utomstående. Om det exakta beloppet av en utgift eller förlust eller datum för dess realisering inte är känt, tas den upp bland balansräkningens avsättningar högst till det sannolika beloppet. Om belopp och datum är känt, tas det upp bland upplupna kostnader.

1.12 EGET KAPITAL

I andelsbankens eget kapital ingår andelsbankernas ägarkunders medlemsinsatser och ägarkundernas placeringar i Avkastningsandelar. Andelsbanken har en ovillkorlig rätt att genom ett separat beslut vägra att återbetala såväl medlemsinsatser som Avkastningsandelar. Normalt kan dock av andelskapitalen varje år återbetalas belopp som faller inom de gränser som myndigheterna angett.

Medlemsinsatsen och ägarkundskapet som det innebär ger en möjlighet att delta i andelsbankens beslutsfattande. Andelsbanken har en ovillkorlig rätt att vägra att återbetala medlemsinsatser. På medlemsinsatser betalas ingen ränta.

Avkastningsandelarna medför ingen rösträtt. Andelsbanken har en ovillkorlig rätt att vägra att återbetala Avkastningsandelarnas kapital och att betala ränta på dem. Den ränta som eventuellt betalas på Avkastningsandelarna är lika stor för alla Avkastningsandelar. Räntan bokförs som skuld och dras av från det egna kapitalet då beslut om betalningen har fattats.

1.13 BOKSLUTSDISPOSITIONER

I avskrivningsdifferensen för de ackumulerade bokslutsdispositionerna i balansräkningen ingår den ackumulerade differensen mellan de avskrivningar som gjorts och avskrivningarna enligt plan. I reserverna ingår de frivilliga bokslutsdispositioner som gjorts och som skattelagstiftningen tillåter. Ett exempel är den kreditförlustreservering som bl.a. näringsskattelagen tillåter för inlåningsbankerna. Enligt lagen får en inlåningsbank dra av en under skatteåret gjord kreditförlustreservering, vars belopp är högst 0,6 procent av summan av fordringarna vid skatteårets utgång. Det sammanlagda beloppet av oupplösta kreditförlustreserveringar som gjorts under skatteåret och tidigare får dock inte överstiga 5 procent av summan av fordringarna vid skatteårets utgång.

Ökningar och minskningar i de avskrivningar som gjorts, avskrivningar enligt plan och reserver redovisas i resultaträkningen under bokslutsdispositioner. I resultaträkningen och balansräkningen ingår den uppskjutna skatteskulden också i bokslutsdispositionerna.

1.14 ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA

1.14.1 Pensionsersättningar

Det lagstadgade pensionsskyddet för de anställda har skötts av pensionskassan OP-Eläkekassa och tilläggspensionsskyddet av pensionsstiftelsen OP-Eläkesäätiö. Pensionsstiftelsen har inte tagit emot nya medlemmar sedan 1.7.1991. Pensionsåtagandena är i sin helhet täckta.

Representantskapet vid OP-Eläkekassa, som förvaltar det lagstadgade arbetspensionsskyddet för OP Gruppens personal, beslöt 2018 att överföra pensionsansvaret till Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen. Överföringen verkställdes i slutet av 2018. Den extra återbetalningen av solvenskapital redovisas under pensionskostnader bland personalkostnaderna i resultaträkningen för 2018.

1.14.2 Personalfonden

Andelsbanken kan höra till OP-Personalfonden som är gemensam för OP Gruppen. Till fonden betalas enligt på förhand fastställda principer en vinstpremie beroende på hur OP Gruppens mål uppnås. Vinstpremieposterna som betalas till fonden bokförs på resultatposten Löner och arvoden och motposten bokförs som upplupna kostnader tills den betalas.

1.14.3 Ersättningssystem

OP Gruppens ersättningar fördelar sig på kortfristiga företagsvisa ersättningar och långfristiga ersättningar på grupplanet. Ersättningarnas högsta belopp är begränsade i alla system.

I det kortfristiga ersättningsprogrammet är intjäningsperioden högst ett kalenderår och ersättningen betalas i regel i pengar. Det kortfristiga ersättningssystemet omfattar hela personalen.

De maximala ersättningarna har differentierats på basis av uppgifternas svårighet. Ersättningarna baserar sig på gemensamma och personliga mål på bankplanet. I mätarna betonas starkt bl.a. kundupplevelsen, försäljningen samt de mål för tillväxt och digitalisering som härletts ur strategin.
Ett villkor för att ersättningar ska betalas ut är att bankens kundrörelse visar vinst.

Ledningens långfristiga ersättningssystem omfattar cheferna och de personer i separat angivna nyckelpositioner som bolagets styrelse har angett. OP Andelslags förvaltningsråd fattar beslut om de gemensamma intjäningsmätarna för OP Gruppen i systemet och om målen för dem separat för varje intjäningsperiod. Ledningens långfristiga system och personalfonden har samma mätare.

Det långfristiga systemet består av successiva tre år långa intjäningsperioder. Ersättningens belopp beror på hur målen nåtts vid slutet av intjäningsperioden. Ersättningen för intjäningsperioden 2014–2016 betalas ut efter uppskovstiden i tre lika stora poster före slutet av juni under åren 2018–2020. Den ersättning som eventuellt betalas enligt ersättningssystemet för intjäningsperioden 2017–2019 sker i fyra lika stora poster före slutet av juni åren 2020–2023.

Ersättningarna för intjäningsperioden 2014–2016 betalas ut bundna till ett referensinstrument som bestämts av OP Andelslags förvaltningsråd eller den ersättningskommitté som förvaltningsrådet utsett. Under intjäningsperioden 2017–2019 betalas ersättningarna ut i pengar, om det uppskovsförfarande som avses i bestämmelserna ska tillämpas på personen.

Ersättningens värde periodiseras under intjänings- och kvalifikationsperioden. Ersättningen bokförs på resultatposten Löner och arvoden och motposten bokförs som upplupna kostnader tills den betalas.

1.15 INKOMSTSKATTER

I resultaträkningens inkomstskatt ingår de skatter som grundar sig på den beskattningsbara inkomsten, skatter från tidigare räkenskapsperioder och förändringar i uppskjutna skatteskulder och skattefordringar.

Den uppskjutna skatteskulden räknas och upptas i balansräkningen på alla skattepliktiga periodiseringsdifferenser och andra temporära differenser mellan bokföringen och beskattningen.

Den uppskjutna skattefordran räknas och upptas i balansräkningen på alla avdragbara periodiseringsdifferenser och andra temporära differenser mellan bokföringen och beskattningen och på de i beskattningen fastställda förlusterna om det är sannolikt att de avdragbara temporära differenserna och de skattemässiga förlusterna kan utnyttjas tack vare den influtna beskattningsbara inkomsten.

De uppskjutna skatteskulderna och -fordringarna räknas enligt den skattesats som antas gälla då den temporära differensen upplöses. Om den uppskjutna skatten beror på balansposter vilkas förändringar inte påverkar resultaträkningen, bokförs förändringar i den uppskjutna skatteskulden eller skattefordran i eget kapital.

1.16 PRINCIPER FÖR INTÄKTSFÖRING

Provisionsintäkter och -kostnader för tjänster bokförs i samband med att en tjänst utförs. För sådana engångsprovisioner som gäller flera år och som eventuellt måste återbetalas senare, intäktsförs endast den andel som gäller räkenskapsperioden. Utdelningar intäktsförs i regel då bolagsstämman vid det bolag som betalar utdelningen har beslutat om utdelningen.

Ränteintäkter och -kostnader på tillgångs- och skuldposter med ränta bokförs enligt prestationsprincipen. Dröjsmålsräntorna på krediter ska intäktsföras enligt kontantprincipen. Differensen mellan anskaffningsvärdet av en fordran och fordrans nominella värde periodiseras bland ränteintäkter och differensen mellan skuldbeloppet och dess nominella värde periodiseras bland räntekostnader.

1.17 ÅTAGANDEN UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN

Som åtaganden utanför balansräkningen behandlas åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part, såsom garantier och olika garantiförbindelser samt oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder, såsom bindande tilläggskreditarrangemang, kreditlöften, outnyttjade kreditlimiter samt teckningsförbindelser för värdepapper.

Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part bokförs som åtaganden utanför balansräkningen till det belopp som garantin i respektive fall högst motsvarar. Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder bokförs till det belopp som man som mest kan bli tvungen att betala för dem.

1.18 MYNDIGHETSAVGIFTER

Andelsbanken betalar avgifter till olika myndigheter. Verket för finansiell stabilitet ansvarar för insättningsgarantin. Europeiska centralbanken ansvarar för banktillsynen. Finansinspektionen ansvarar för förfarande- och makrotillsynen. EU:s resolutionsnämnd (Single Resolution Board, SRB) ansvarar för resolutionen. Myndighetsavgifterna redovisas bland övriga rörelsekostnader enligt prestationsprincipen.

1.18.1 Stabilitetsavgift

Stabilitetsavgifter samlas in till den europeiska resolutionsfonden (Single Resolution Fund, SRF) fram till 2023 så att fondens målnivå på minst 1 procent av de insättningar som ska ersättas uppnås. Resolutionsfonden förvaltas av EU:s resolutionsnämnd, som också fattar beslut om stabilitetsavgifternas belopp. SRF ska säkerställa att finanssektorn finansierar stabiliseringen av finansieringssystemet. Tillsynsavgiften bestäms på basis av bankens betydelse och riskprofil.

1.18.2 Insättningsgarantiavgift

De medel som samlats in till den gamla insättningsgarantifonden överstiger för närvarande EU-kraven om insättningsgarantins nivå. Med stöd av stadgarna betalar den gamla insättningsgarantifonden de insättningsgarantiavgifter som tillskrivs var och en av dess medlemsbanker till den nya insättningsgarantifonden i samma proportion som respektive medlemsbank under årens lopp har betalat avgiften till den gamla insättningsgarantifonden. Insättningsgarantifonden fastställer avgiften för varje medlemsbank men debiterar den

direkt från den gamla insättningsgarantifonden. Insättningsgarantiavgiften har inte medfört någon kostnadseffekt för banken för 2018.

1.18.3 Förvaltningsavgift till verket för finansiell stabilitet

Förvaltningsavgiften till Verket för finansiell stabilitet baserar sig på samma beräkningsmetod som tillsynsavgiften till Finansinspektionen.

1.18.4 Finansinspektionens tillsynsavgift

Finansinspektionens tillsynsavgift består av en proportionell avgift som beräknas enligt balansomslutningen samt av en fast grundavgift.

1.18.5 Europeiska centralbankens tillsynsavgift

Andelsbanken omfattas av Europeiska centralbankens (ECB) tillsyn eftersom banken är en del av OP Gruppen. ECB:s tillsynsavgift bestäms på basis av bankens betydelse och riskprofil, ECB fastställer tillsynsavgiften för OP Gruppens centralinstitut som fördelar den på OP Gruppens medlemsbanker.

1.19 IBRUKTAGNING AV STANDARDEN IFRS 9, 1.1.2018

Vasa Andelsbank tog 1.1.2018 i bruk de delar av standarden IFRS 9 “Finansiella instrument” som ingår i Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar (2/2016) samt de övriga ändringar som följer av att standarden IFRS 9 trätt i kraft 1.1.2018. Ur Andelsbankens synvinkel var den mest betydande ändringen att nedskrivningarna för krediter som beviljats bokförs degressivare än tidigare, på basis av förväntade kreditförluster. Standarden IFRS 9 förorsakade också ändringar i redovisningsprinciperna, justeringar i beloppet av de fordringar som tidigare har redovisats i balansräkningen och i klassificeringen av finansiella instrument. Justeringarna i bokförda värden redovisas bland ackumulerade vinstmedel i den ingående balansen på omklassificeringsdagen 1.1.2018. Andelsbanken fortsatte säkringsredovisningen i enlighet med standarden IAS 39 efter övergången till standarden IFRS 9.

Andelsbanken övergick i den individuella nedskrivningskalkyleringen till att beräkna den förväntade kreditförlusten med modeller enligt standarden IFRS 9. Till följd av det återfördes de tidigare individuella och gruppvisa nedskrivningarna enligt standarden IAS 39 och i stället redovisades förväntade kreditförluster enligt standarden IFRS 9.

Tabell över förändringarna i nedskrivningarna av fordringar 1.1.2018

Balansposter, tusen €	**Nedskrivningar av fordringar (IAS 39) 31.12.2017**	**Omvärdering**	**Förväntade kreditförluster (IFRS9) 1.1.2018**
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	2845		1809
Poster utanför balansräkningen			
Låneåtaganden			26
Finansieringsgarantier			1
Totalt	2845		1836

Egetkapitalinstrument och fondplaceringar klassificerades tidigare bland finansiella tillgångar som kan säljas eller placeringar i värdepappershandel. Vid övergången 1.1.2018 klassificerades poster som gällde placeringar i OP Andelslags andelskapital i enlighet med punkt 4.1.4 i standarden IFRS 9 genom att förändringarna i verkligt värde

bokfördes i fonden för verkligt värde. Övriga egetkapitalinstrument klassificerades i enlighet med standarden IFRS 9 som tillgångar som värderas till verkligt värde via resultatet. Värderingsvinster/-förluster för de finansiella tillgångar som kan säljas, vilka tidigare redovisats i fonden för verkligt värde, överfördes 1.1.2018 till ackumulerade vinstmedel. Effekten på Andelsbankens ackumulerade vinstmedel av omklassificeringarna till följd av övergången till standarden IFRS 9 var -251 tusen euro 1.1.2018.

I följande tabell presenteras effekterna av övergången till standarden IFRS 9 på eget kapital:

Förändringar i eget kapital, tusen €	Andelskapital	Fonden för verkligt värde	Övriga fonder	Ackumulerade vinstmedel	**Totalt**
Eget kapital 31.12.2017	38204	59	7544	42763	**88570**
Upplösning av tidigare nedskrivningsreservering enligt IAS 39				2845	
Ny ECL enligt IFRS 9				-1836	
Effekten av omklassificeringar enligt IFRS 9		0		-251	
Nettoförändring i uppskjutna skatter				-86	
Eget kapital 1.1.2018	**38204**	**59**	**7544**	**43435**	**89242**

Minskningen i det egna kapitalet 1.1.2018 till följd av förväntade kreditförluster var 1836 tusen euro. De individuella och gruppvisa nedskrivningarna av fordringar 31.12.2017, 2845 tusen euro, upplöstes i ackumulerade vinstmedel. Dessutom påverkades beloppet av eget kapital 1.1.2018 av värderingsdifferenser till följd av omklassificeringen av finansiella tillgångar och uppskjutna skatter.

Beloppet av de förväntade kreditförlusterna (ECL), 1836 tusen euro, blev mindre än den förväntade förlusten (EL) för kapitaltäckningen, 7310 tusen euro, dvs. beloppet av förväntade kreditförluster i bokföringen påverkade inte Andelsbankens CET1-nyckeltal 1.1.2018.

Ändring i principerna för periodisering av provisioner

I samband med den systemutveckling som skett till följd av övergången till standarden IFRS 9 övergick Andelsbanken till att periodisera expeditionsavgifter och uppläggningsavgifter som betalats vid privatkunders uttag av krediter med effektivräntemetoden över kreditens löptid. Eftersom en fullständigt retroaktiv tillämpning inte var tekniskt möjlig, justerades endast provisionerna för jämförelseperioden 2017 i resultaträkningen. Ändringen minskade provisionsintäkterna för jämförelseåret 2017 med 852 tusen euro, ökade räntenettot med 122 tusen euro och minskade inkomstskatterna med 146 tusen euro. Resultatet efter skatt för jämförelseåret 2017 minskade till följd av det som nämnts ovan med 584 tusen euro. Fordringarna på allmänheten och offentlig sektor i balansräkningen minskade med 730 tusen euro, skattefordringarna ökade med 146 tusen euro och det egna kapitalet minskade med 584 tusen euro 31.12.2017. De här provisionerna periodiseras på kommande år enligt den genomsnittliga löptiden för privatkundslån.

VASA ANDELSBANK **567008**
NOTER TILL BOKSLUT 31.12.2018

FÖRTECKNING ÖVER NOTERNA

Noter till resultaträkningen

1 Ränteintäkter
2 Räntekostnader
3 Nettointäkter från leasingverksamhet
4 Intäkter från egetkapitalinstrument
5 Provisionsintäkter och -kostnader
6 Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet
7 Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas
8 Nettoresultat av säkringsredovisning
9 Nettointäkter från förvaltningsfastigheter
10 Övriga rörelseintäkter
11 Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar
12 Övriga rörelsekostnader
13 Förväntade kreditförlusten från finansiella tillgångar till upplupet anskaffninsvärde posten utanför balansräkningen samt förväntade kreditförlusten och nedskrivningar för andra finansiella tillgångar

Noter till balansräkningen

14 Fordringar på kreditinstitut
15 Fordringar på allmänheten och offentlig sektor
16 Leasingobjekt
17 Skuldebrev
18 Förlustreserv
19 Aktier och andelar
20 Derivatinstrument
21 Immateriella tillgångar
22 Fastighets
23 Förändringar i immateriella och materiella tillgångar under räkenskapsperioden
24 Övriga tillgångar
25 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter
26 Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder
27 Skuldebrev emitterade till allmänheten
28 Övriga skulder
29 Avsättningar
30 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter
31 Efterställda skulder
32 Eget kapital
33 Bundet och fritt eget kapital samt icke-utdelningsbara poster i fritt eget kapital
34 Löptidsinformation om finansiella tillgångar och skulder 31.12.2018
35a Tillgångs- och skuldposter i inhemsk och utländsk valuta 31.12.2018
35b Verkligt värde och bokfört värde av finansiella tillgångar och skulder och hierarki för verkligt värde 31.12.2018
35c Klassificering av finansiella tillgångar och skulder enligt IFRS 9 standarden

Övriga noter

36 Egendom som ställts som säkerhet 31.12.2018
37 Pensionsåtaganden
38 Leasing- och andra hyresåtaganden
39 Åtaganden utanför balansräkningen
40 Övriga ansvarsförbindelser och åtaganden vid räkenskapsperiodens slut
41 Personalen och personer i ledande ställning samt närstående
42 Innehav i andra företag 31.12.2018
43 Notariatverksamhet
44 Andelsbankens medlemsantal samt beloppet obetalda och uppsagda insatser 31.12.2018
45 Tjänsten för långsiktigt sparande

1. Ränteintäkter

	2018	2017
Fordringar på kreditinstitut	129 438,61	113 067,08
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	11 511 014,72	11 391 333,79
Skuldebrev	0,00	0,00
Derivatinstrument	-267 167,97	-415 662,15
av vilka säkring av kassaflödet	174 522,50	43 322,23
Övriga ränteintäkter	6 681,57	26 064,51
Totalt	**11 379 966,93**	**11 114 803,23**
varav ränteintäkter bokförda för nedskrivna fordringar		43 868,22
varav ränteintäkter från finansiella tillgångar bokförs i nivå 3	59 073,84	

2. Räntekostnader

	2018	2017
Skulder till kreditinstitut	-135 771,28	22 708,18
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	899 374,10	1 022 849,11
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0,00	0,00
Derivatinstrument och övriga skulder som innehas för handel	0,00	0,00
Efterställda skulder	0,00	0,00
Övriga räntekostnader	159,83	81,73
Totalt	**763 762,65**	**1 045 639,02**

3. Nettointäkter från leasingverksamhet

	2018	2017
Hyresintäkter	0,00	0,00
Avskrivningar enligt plan	0,00	0,00
Nedskrivningar	0,00	0,00
Realisationsvinster och -förluster (netto) på leasingtillgångar	0,00	0,00
Provisionsintäkter	0,00	0,00
Övrika direkta intäkter	0,00	0,00
Övrika direkta kostnader	0,00	0,00
Totalt	**0,00**	**0,00**

4. Intäkter från egetkapitalinstrument

	2018	2017
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	23 977,29	500,00
varav finanseilla tillgångar som innehas för handel	23 977,29	
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde övrigt totalresultat	2 782 357,00	
Som kan säljas		2 883 680,52
Företag inom samma koncern	0,00	0,00
Ägarintresseföretag	0,00	0,00
Totalt	**2 806 334,29**	**2 884 180,52**

5. Provisionsintäkter och -kostnader

Provisionsintäkter	2018	2017
Utlåningsprovisioner	938 602,01	968 276,08
Inlåningsprovisioner	28 038,36	57 609,38
Betalningsförmedlingsprovisioner	2 312 556,64	2 240 181,85
Fondandelsprovisioner	544 140,70	543 342,16
Förvaltningsprovisioner	603 873,66	569 092,05
Avgifter för juridiska tjänster	311 575,10	256 882,36
Courtage	78 504,02	91 011,65
Emissionsprovisioner	0,00	0,00
Provisioner för förmedling av försäkringar	1 357 144,17	1 614 431,38
Garantiprovisioner	80 438,76	106 042,57
Övriga provisioner	-369 963,93	-833 118,96
Totalt	**5 884 909,49**	**5 613 750,52**

Provisionskostnader	**2018**	**2017**
Utbetalda expeditionsavgifter	283 017,13	374 793,39
Övriga	288 231,05	277 022,03
Totalt	**571 248,18**	**651 815,42**

6. Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet

Realisationsvinster och -förluster	**2018**	**2017**
Skuldebrev *	0,00	0,00
Aktier och andelar	-442,44	0,00
Övriga	0,00	0,00
Totalt	-442,44	0,00
Förändringar av verkligt värde		
Skuldebrev *	0,00	0,00
Aktier och andelar	-6 068,00	-3 900,00
Övriga	0,00	0,00
Totalt	-6 068,00	-3 900,00
Nettointäkter från derivat	0,00	0,00
Nettointäkter från värdepappershandel totalt	**-6 510,44**	**-3 900,00**
Nettointäkter från finansiella tillgångar som redovisas till det upplupna anskaffningsvärdet	**0,00**	**-96 403,13**
Nettointäkter från valutaverksamhet	**37 049,61**	**21 315,67**
Alla totalt	**30 539,17**	**-78 987,46**

7. Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas

Skuldebrev	**2017**
Realisationsvinster och -förluster	0,00
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar	0,00
Överförda från fonden för verkligt värde under perioden	0,00
Totalt	0,00
Aktier och andelar	
Realisationsvinster och -förluster	6 764,99
Nedskrivningar	0,00
Överförda från fonden för verkligt värde under perioden	64,28
Totalt	6 829,27
Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas totalt	**6 829,27**

8. Nettoresultat av säkringsredovisning

	2018	**2017**
Nettovinst (-förlust) från säkringsinstrument	-1 275 549,33	-510 697,29
Nettovinst (-förlust) från säkrade poster	1 275 549,33	510 697,29
Totalt	**0,00**	**0,00**

9. Nettointäkter från förvaltningsfastigheter

	2018	**2017**
Hyresintäkter och utdelningar	81 737,26	79 741,93
Övriga intäkter	0,00	0,00
Realisationsvinster	63 574,48	0,00
Hyreskostnader	0,00	0,00
Avskrivningar enligt plan	0,00	0,00
Realisationsförluster	0,00	0,00
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar	0,00	0,00
Övriga kostnader	-89 711,38	-71 496,42
Totalt	**55 600,36**	**8 245,51**

10. Övriga rörelseintäkter

	2018	2017
Hyresintäkter från rörelsefastigheter	73 153,10	106 623,42
Realisationsvinster på rörelsefastigheter	0,00	0,00
Fusionsvinster	0,00	0,00
Övriga	106 643,00	532 873,76
Totalt	**179 796,10**	**639 497,18**

11. Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar

	2018	2017
Avskrivningar enligt plan	204 248,43	245 985,68
Nedskrivningar	0,00	0,00
Totalt	**204 248,43**	**245 985,68**

12. Övriga rörelsekostnader

	2018	2017
Hyreskostnader	214 122,03	218 413,24
Kostnader för rörelsefastigheter	528 438,20	491 460,49
Realisationsförluster på rörelsefastigheter	0,00	0,00
Fusionsförluster	0,00	0,00
Övriga	1 121 100,60	711 555,91
Yhteensä	**1 863 660,83**	**1 421 429,64**

13. Förväntade kreditförluster från finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde, poster utanför balansräkningen samt förväntade kreditförluster och nedskrivningar för andra finansiella tillgångar

2018

Förvantade kreditfölusten från finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde och poster utanför balansräkning	**Ökning**	**Minskning**	**Bokfört i resultaträkning**
Fordringar på kreditinstitut	0,00	0,00	0,00
Fordringar på allmänheten och offentling sektor	51 226,24	0,00	51 226,24
Åtaganden för kundens räkning och till förmån för kunden	0,00	-16 408,00	-16 408,00
Övriga			0,00
Slutliga kreditförluster	412 647,46		412 647,46
Återföringar från borttagna fördringar		-11 339,78	-11 339,78
Totalt	463 873,70	-27 747,78	436 125,92
Förvantade kreditfölusten och nedskrivningar för andra finansiella tillgångar			
Dotterföretag och ägarintressenföretag	0,00	0,00	0,00
Övriga	0,00	0,00	0,00
Totalt	0,00	0,00	0,00
Förväntade kreditförluster och nedskrivningar totalt	**463 873,70**	**-27 747,78**	**436 125,92**

14. Fordringar på kreditinstitut

Betalbara på anfordran	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Inlåning	18 830 465,25	40 373 833,96
Övriga	0,00	0,00
Totalt	18 830 465,25	40 373 833,96
Övriga		
Centralbanker	0,00	0,00
Kreditinstitut		
Inlåning	55 283 197,27	50 935 790,75
Övriga	0,00	0,00
Totalt	55 283 197,27	50 935 790,75
Fordringar på kreditinstitut totalt	**74 113 662,52**	**91 309 624,71**
varav efterställda fordringar	0,00	

15. Fordringar på allmänheten och offentlig sektor

Kreditgivning och garantifordringar	**31.12.2018**	**Förlustreserv 31.12.2018**	**31.12.2017**	
Icke-finansiella företag	226 890 437,43	872 137,86	202 509 170,54	
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	26 369,29	17,00	40 100,06	
Offentlig sektor	4 846 036,09	657,01	2 145 923,97	
Hushållens ideella organisationer	4 384 535,62	7 107,28	4 320 796,27	
Hushåll	610 931 029,41	980 468,82	599 558 266,74	
Utlandet	3 003 863,16	86,80	2 527 868,09	
Gruppvisa nedskrivningar			-429 342,00	
Totalt	**850 082 271,00**	**1 860 474,77**	**810 672 783,67**	**0,00**
varav efterställda fordringar	0,00			

Nedskrivningar av krediter och garantifordringar	**2017**
Nedskrivningar vid räkenskapsperiodens början	2 858 355,82
+ Individuella nedskrivningar som redovisats under perioden	891 149,14
+/- Gruppvisa nedskrivningar som redovisats under perioden	-13 160,90
- Individuella nedskrivningar som återförts under perioden	-216 903,36
- Realiserade nedskrivningar under räkenskapsperioden, för vilka tidigare redovisats individuella nedskrivningar	-662 693,57
Nedskrivningar vid räkenskapsperiodens slut	**2 856 747,13**

16. Leasingobjekt

	31.12.2018	**31.12.2017**
Förskottsbetalningar	0,00	0,00
Maskiner och inventarier	0,00	0,00
Fast egendom och byggnader	0,00	0,00
Övriga tillgångar	0,00	0,00
Totalt	**0,00**	**0,00**

17. Skuldebrev

Skuldebreven efter instrumentkategori 31.12.2018

	Offentligt noterade	Övriga	Totalt 31.12.2018	Skuldebrev totalt 31.12.2017
Offentlig sektor	**0,00**	**0,00**	**0,00**	
Upplupet anskaffinsvärde	0,00	0,00	0,00	
Statens oblicaionslån	0,00	0,00	0,00	
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	0,00	0,00	0,00	
Statens oblicaionslån	0,00	0,00	0,00	
Obligationslån från övrig offentling sektor	0,00	0,00	0,00	
Innehas för handel	0,00	0,00	0,00	
Statens oblicaionslån	0,00	0,00	0,00	
Obligationslån från övrig offentling sektor	0,00	0,00	0,00	
Övriga	**0,00**	**0,00**	**0,00**	
Upplupet anskaffinsvärde	0,00	0,00	0,00	
Bankcertifikat	0,00	0,00	0,00	
Bankers obligationslån	0,00	0,00	0,00	
Övriga finansiella inst. och försäkringsföretag obligationslån	0,00	0,00	0,00	
Övriga obligationslån	0,00	0,00	0,00	
Övriga	0,00	0,00	0,00	
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	0,00	0,00	0,00	
Bankers obligationslån	0,00	0,00	0,00	
Övriga finansiella inst. och försäkringsföretag obligationslån	0,00	0,00	0,00	
Övriga obligationslån	0,00	0,00	0,00	
Övriga	0,00	0,00	0,00	
Innehas för handel	0,00	0,00	0,00	
Bankers obligationslån	0,00	0,00	0,00	
Övriga finansiella inst. och försäkringsföretag obligationslån	0,00	0,00	0,00	
Övriga obligationslån	0,00	0,00	0,00	
Övriga	0,00	0,00	0,00	
Finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället eller senare värderas till verkligt värde via resultat	0,00	0,00	0,00	
Bankers obligationslån	0,00	0,00	0,00	
Övriga	0,00	0,00	0,00	
Totalt	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**

18. Förlustreserv

	Fordringar på kunder och åtaganden utanför balansräkningen			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
	12 mån.	Hela giltigshetstiden	Hela giltigshetstiden	
Förlustreserv 1.1.2018	95 598,23	210 470,40	1 530 348,14	1 836 416,77
Överföringar från nivå 1 till nivå 2	-13 444,33	136 092,17	0,00	122 647,84
Överföringar från nivå 1 till nivå 3	-1,14	0,00	13 208,14	13 207,00
Överföringar från nivå 2 till nivå 1	8 946,91	-31 691,43	0,00	-22 744,52
Överföringar från nivå 2 till nivå 3	0,00	-15 443,90	323 243,20	307 799,30
Överföringar från nivå 3 till nivå 2	0,00	35 456,12	-248 481,23	-213 025,11
Överföringar från nivå 3 till nivå 1	18 888,34	0,00	-187 245,84	-168 357,50
Ökningar till följd av utgivning on förvärv	43 786,24	24 718,19	72 577,13	141 081,56
Minskning till följd av borttag. Från balansr.	-38 569,33	-7 888,40	-187 745,23	-234 202,96
Förändringar i riskparametrar	23 674,07	67 324,34	128 374,31	219 372,72
Uppdatering av skattninsmetod	0,00	0,00	0,00	0,00
Minskning på grund av bortskrivningar	0,00	0,00	-130 960,09	-130 960,09
Andra justeringar	0,00	0,00	0,00	0,00
Nettoresultateffekt toltalt	**43 280,76**	**208 567,09**	**-217 029,61**	**34 818,24**
Förlustreserv 31.12.2018	138 878,99	419 037,49	1 313 318,53	1 871 235,01

19. Aktier on andelar

31.12.2018

Atier ock andelar	Offentligt noterade	Övriga	Totalt	varav kreditinstitut
Värderade till verkligt värde via resultatet	7 400,00	0,00	7 400,00	0,00
Innehas för handel	7 400,00	0,00	7 400,00	0,00
Värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	0,00	64 990 779,99	64 990 779,99	0,00
Aktier i ägarintresseföretag	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktier i dotterföretag	0,00	0,00	0,00	0,00
Toltalt	**7 400,00**	**64 990 779,99**	**64 998 179,99**	**0,00**

20. Derivatinstrument

Säkringsinstrument 31.12.2018

	Nominellt värde	Verkligt värde	
		Positivt	Negativt
Räntederivat	**156 849 981,92**	**519 498,56**	**1 662 765,33**
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Köpta	0,00	0,00	0,00
Utfärdade			
Ränteswapkontrakt	156 849 981,92	519 498,56	1 662 765,33
av vilka säkring av kassaflödet	47 880 000,00	519 498,56	0,00
Övriga swapkontrakt	0,00	0,00	0,00
Valutaderivat	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Köpta			
Utfärdade			
Ränte- och valutaswapkontrakt			
Aktiederivat	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Köpta			
Utfärdade			
Övriga derivatinstrument	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Köpta			
Utfärdade			
Totalt		**519 498,56**	**1 662 765,33**

	Nominellt värde, återstående löptid				
	under 1 år	**1 - 5 år**	**5 - 15 år**	**över 15 år**	**Totalt**
Räntederivat	**108 969 981,92**	**7 000 000,00**	**40 880 000,00**	**0,00**	**156 849 981,92**
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Köpta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Utfärdade					0,00
Ränteswapkontrakt	108 969 981,92	7 000 000,00	40 880 000,00	0,00	156 849 981,92
Övriga swapkontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Valutaderivat	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00
Ränte- och valutaswapkontrakt					0,00
Aktiederivat	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00
Övriga derivatinstrument	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00

Derivatinstrument som inte innehas i säkringssyfte 31.12.2018

	Nominellt värde	**Verkligt värde**	
		Positivt	**Negativt**
Räntederivat	**27 806 739,16**	**0,00**	**1 386 347,26**
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	**27 806 739,16**	**0,00**	**1 386 347,26**
Köpta	27 806 739,16	0,00	1 386 347,26
Utfärdade			
Ränteswapkontrakt			
Valutaderivat	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Köpta			
Utfärdade			
Ränte- och valutaswapkontrakt			
Aktiederivat	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Köpta			
Utfärdade			
Övriga derivatinstrument	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Köpta			
Utfärdade			
Totalt		**0,00**	**1 386 347,26**

	Nominellt värde, återstående löptid				
	under 1 år	1 - 5 år	5 - 15 år	över 15 år	Totalt
Räntederivat	**1 023 279,04**	**5 292 031,85**	**21 491 428,27**	**0,00**	**27 806 739,16**
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	**1 023 279,04**	**5 292 031,85**	**21 491 428,27**	**0,00**	**27 806 739,16**
Köpta	1 023 279,04	5 292 031,85	21 491 428,27	0,00	27 806 739,16
Utfärdade					0,00
Ränteswapkontrakt					0,00
Valutaderivat	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00
Ränte- och valutaswapkontrakt					0,00
Aktiederivat	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00
Övriga derivatinstrument	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00

Säkringsinstrument 31.12.2017

	Nominellt värde	Verkligt värde	
		Positivt	Negativt
Räntederivat	**63 235 196,89**	**73 228,59**	**387 216,00**
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Köpta	0,00	0,00	0,00
Utfärdade			
Ränteswapkontrakt	63 235 196,89	73 228,59	387 216,00
av vilka säkring av kassaflödet	7 000 000,00	73 228,59	0,00
Övriga swapkontrakt	0,00	0,00	0,00
Valutaderivat	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Köpta			
Utfärdade			
Ränte- och valutaswapkontrakt			
Aktiederivat	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Köpta			
Utfärdade			
Övriga derivatinstrument	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Köpta			
Utfärdade			
Totalt		**73 228,59**	**387 216,00**

	Nominellt värde, återstående löptid				
	under 1 år	1 - 5 år	5 - 15 år	över 15 år	Totalt
Räntederivat	**56 235 196,89**	**7 000 000,00**	**0,00**	**0,00**	**63 235 196,89**
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Köpta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Utfärdade					0,00
Ränteswapkontrakt	56 235 196,89	7 000 000,00	0,00	0,00	63 235 196,89
Övriga swapkontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Valutaderivat	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00
Ränte- och valutaswapkontrakt					0,00
Aktiederivat	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00
Övriga derivatinstrument	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00

Derivatinstrument som inte innehas i säkringssyfte 31.12.2017

	Nominellt värde	Verkligt värde	
		Positivt	Negativt
Räntederivat	**25 583 889,62**	**7 279,17**	**1 270 228,31**
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	**25 583 889,62**	**7 279,17**	**1 270 228,31**
Köpta	25 583 889,62	7 279,17	1 270 228,31
Utfärdade			
Ränteswapkontrakt			
Valutaderivat	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Köpta			
Utfärdade			
Ränte- och valutaswapkontrakt			
Aktiederivat	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Köpta			
Utfärdade			
Övriga derivatinstrument	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Köpta			
Utfärdade			
Totalt		**7 279,17**	**1 270 228,31**

	Nominellt värde, återstående löptid				
	under 1 år	**1 - 5 år**	**5 - 15 år**	**över 15 år**	**Totalt**
Räntederivat	**2 664 486,18**	**5 013 509,59**	**17 905 893,85**	**0,00**	**25 583 889,62**
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	**2 664 486,18**	**5 013 509,59**	**17 905 893,85**	**0,00**	**25 583 889,62**
Köpta	2 664 486,18	5 013 509,59	17 905 893,85	0,00	25 583 889,62
Utfärdade					0,00
Ränteswapkontrakt					0,00
Valutaderivat	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00
Ränte- och valutaswapkontrakt					0,00
Aktiederivat	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00
Övriga derivatinstrument	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00

Värdet på den underliggande tillgången för räntederivat är instrumentens nominella värde, för valutaderivat instrumentens motvärde i euro för inköpsvalutan vid bokslutstidpunkten och för aktiederivat aktiernas sannolika värde vid bokslutstidpunkten.
Värdena uppges i brutto.

Som motpart i alla derivatkontrakt är OP-Företagsbanken Abp.

21. Immateriella tillgångar

	31.12.2018	**31.12.2017**
ICT-konstnader	0,00	0,00
Övriga utvecklingsutgifter	0,00	0,00
Goodwill	0,00	0,00
Övriga immaterialla tillgångar	0,00	0,00
Totalt	**0,00**	**0,00**

22. Fastighets

31.12.2018

	Rörelse-fastigheter	**Förvaltningsfastigheter**	
Fastighetsinnehav		**Bokfört värde**	**Verkligt värde**
Mark och vattenområden	212 354,66	883,81	5 000,00
Byggnader	72 757,00	0,00	0,00
Aktier och andelar i fastighetssammanslutn.	4 532 473,45	514 806,89	1 500 965,00
Totalt	**4 817 585,11**	**515 690,70**	**1 505 965,00**

Förvaltningsfastigheternas verkliga värde grundar sig på deras markandsvärde. I betydande objekt används en oberoende experts utlåtande som grund för det verkliga värdet. Värdena för övriga objekt grundar sig antingen på ledningens egna värderingar eller på avkastningsvärdesmetoden, som är en direkt värdering på basis av objektets nettoavkastning och marknadsavkastningskravet med beaktande av objektets läge, skick och bruksändamål. Det verkliga värdet för affärs-, kontors- och industrifastigheter bedöms i huvudsak med avkastningsvärdesmetoden. Det verkliga värdet för bostäder och markområden bedöms i huvudsak med affärsvärdesmetoden.

23. Förändringar i immateriella och materiella tillgångar under räkenskapsperioden

	Immateriella tillgångar	Förvaltnings-fastigheter	Rörelse-fastigheter	Övriga materi-ella tillgångar
Anskaffningsvärde vid räkenskapsperiodens början	0,00	531 226,22	6 257 263,15	946 700,95
+ ökning under räkenskapsperioden	0,00	0,00	141 975,30	100 442,13
- minskning under räkenskapsperioden	0,00	-15 535,52	0,00	-54 300,00
+/- överföringar mellan posterna	0,00	0,00	0,00	0,00
- avskrivningar enligt plan under räkenskapsperioden	0,00	0,00	-131 088,30	-73 160,13
-/+ nedskrivningar och återförda nedskrivningar under perioden	0,00	0,00	0,00	0,00
+ ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar som gäller minskningar och överföringar	0,00	0,00	0,00	30 167,00
- ackumulerade avskrivningar vid räkenskapsperiodens början	0,00	0,00	-1 450 565,04	-478 269,56
- ackumulerade nedskrivningar vid räkenskapsperiodens början	0,00	0,00	0,00	0,00
+ ackumulerade uppskrivningar vid räkenskapsperiodens början	0,00	0,00	0,00	0,00
+/- uppskrivningar och återförda uppskrivningar under perioden	0,00	0,00	0,00	0,00
= Bokfört värde vid räkenskapsperiodens slut	**0,00**	**515 690,70**	**4 817 585,11**	**471 580,39**

24. Övriga tillgångar

	31.12.2018	31.12.2017
Försäljningfordringar för värdepapper	0,00	0,00
Betalningsförmedlingsfordringar	33 372,83	21 230,60
Övriga	672 826,10	649 382,76
Totalt	**706 198,93**	**670 613,36**

25. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Räntor	31.12.2018	31.12.2017
Räntefordringar	972 945,50	1 240 700,90
Förutbetalda räntekostnader	0,00	0,00
Totalt	972 945,50	1 240 700,90
Övriga		
Övriga upplupna intäkter	9 810,88	13 943,40
Övriga förutbetalda kostnader	473 956,13	759 630,29
Totalt	483 767,01	773 573,69
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter totalt	**1 456 712,51**	**2 014 274,59**

26. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder

31.12.2018	Uppskjutna skattefordringar	Uppskjutna skatteskulder	Netto
Periodiseringsskillnader	217 600,95	1 661,62	215 939,33
Övriga temporära skillnader	0,00	103 899,71	-103 899,71
Totalt	**217 600,95**	**105 561,33**	**112 039,62**

I de uppskjutna skattefordringarna ingår uppskjutna skattefordringar för förluster som fastställts i beskattningen för totalt 0,00 euro.

De uppskjutna skattefordringar och skatteskulder som beror på övriga temporära skillnader grundar sig på poster som bokförs bland eget kapital i fonden för verkligt värde, dvs. på värderingsresultaten för finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via fonden för verkligt värde och derivat som utgör säkring för kassaflödet. Dessutom redovisas bland övriga temporära skillnader de temporära skillnader som uppkommit till följd av IFRS 9-övergången 1.1.2018.

Uppskrivningar 31.12.2018

I balansräkningen ingår uppskrivningar av fastigheter för	0,00
Uppskrivningarna är inte skattepliktiga. Om de uppskrivna objekten såldes skulle uppskrivningarna realiseras som realisationsvinst, och inkomstskatten på den vore	0,00

Ackumulerade bokslutsdispositioner

	Balansvärde	Uppskj. skattesk.	Netto
Avskrivningsdifferens	0,00	0,00	0,00
Reserver	33 639 534,27	6 727 906,85	26 911 627,42
Totalt	**33 639 534,27**	**6 727 906,85**	**26 911 627,42**

Avskrivningsdifferensen och reserverna har bokförts i balansräkningen enligt ett belopp från vilket inte dragits av uppskjuten skatt.
I kapitalbaskalkylen har avskrivningsdifferensen och reserverna efter avdrag av uppskjuten skatt likställts med primärkapitalet.

27. Skuldebrev emitterade till allmänheten

	Bokfört värde 31.12.2018	Nominellt värde 31.12.2018	Bokfört värde 31.12.2017	Nominellt värde 31.12.2017
Bankcertifikat	0,00	0,00	0,00	
Masskuldebrev	0,00	0,00	0,00	
Övriga	0,00	0,00	0,00	
Totalt	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**

28. Övriga skulder

	31.12.2018	31.12.2017
Leverantörsskulder för värdepapper	0,00	0,00
Betalningsförmedlingsskulder	85 242,87	230 564,88
Övriga	754 192,96	651 341,73
Totalt	**839 435,83**	**881 906,61**

29. Avsättningar

31.12.2018

	Avsättningar för pensioner	Avsättningar för skatter	Avsättningar för garantier	Avsättningar för hyror	Övriga	Totalt
Avsättningar 1.1					255 476,00	255 476,00
+ ökning av avsättningar					10 760,24	10 760,24
- utnyttjade avsättningar						0,00
- återföringar					40 944,00	40 944,00
Avsättningar 31.12	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**225 292,24**	**225 292,24**

30. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Räntor	31.12.2018	31.12.2017
Ränteskulder	1 027 532,62	1 090 846,15
Förutbetalda ränteintäkter	13 384,03	23 524,71
Totalt	1 040 916,65	1 114 370,86
Övriga		
Övriga förutbetalda intäkter	1 045,79	1 063,30
Övriga upplupna kostnader	3 679 007,00	3 707 547,31
Totalt	3 680 052,79	3 708 610,61
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter totalt	**4 720 969,44**	**4 822 981,47**

31. Efterställda skulder

Efterställda skulder	31.12.2018
Kapitallån	0,00
Övriga	0,00
Totalt	**0,00**

I OP Sammanslutningens kapitaltäckningsrapport 2018 redogörs i not 1 De viktigaste delarna i kapitalinstrument för hur skulderna behandlas i kapitaltäckningsanalysen

Enskilda skulder, som överstiger 10 % av de totala efterställda skulderna

31.12.2018

Skuld	Bokfört värde	Nominellt värde	Valuta	Ränta, %	Förfallodag
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	

Emittenten har rätt att återköpa lånet endast med Finansinspektionens tillstånd. Gäldenärerna har inte rätt att kräva återbetalning i förtid.

32. Eget kapital

	Eget kapital 31.12.2017	IFRS 9 1.1.2018	Ökning	Minskning	Överföringar mellan posterna	Eget kapital vid räkenskaps-periodens slut
Eget kapital totalt	**88 569 500,44**		**8 446 236,72**	**-3 365 122,75**	**0,00**	**94 322 244,66**
Andelskapital	38 203 700,00		4 160 400,00	-2 146 900,00	0,00	40 217 200,00
Medlemsandelar	2 391 000,00		172 500,00	-48 500,00	0,00	2 515 000,00
Avkastningsandelar	35 812 700,00		3 987 900,00	-2 098 400,00	0,00	37 702 200,00
Överkursfond	0,00					0,00
Uppskrivningsfond	0,00					0,00
Övriga bundna fonder	**1 970 026,20**		**446 269,97**	**-89 253,98**	**0,00**	**2 327 042,19**
Reservfond	1 911 443,33					1 911 443,33
Fonden för verkligt värde	58 582,87	0,00	446 269,97	-89 253,98		415 598,86
Fonder enligt stadgarna	0,00					0,00
Övriga fonder	0,00					0,00
Fria fonder	5 632 507,10					5 632 507,10
Balanserad vinst eller förlust	42 763 267,14	671 630,25		-1 128 968,77		42 305 928,62
Räkenskapsper. vinst eller förl.			3 839 566,75	0,00		3 839 566,75

Förändringar i fonden för verkligt värde

	31.12.2017	IFRS 9 1.1.2018	Ökning	Minskning	Överförda till resultatteckning	Vid räkensskapsperiodens slut
Skuldebrev	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00
Aktier och andelar	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00
Övriga	58 582,87		446 269,97	89 253,98	0,00	415 598,86
Säkring av kassaflödet	73 228,59		446 269,97	0,00	0,00	519 498,56
uppskjuten skatt	-14 645,72		0,00	89 253,98		-103 899,70
Totalt	**58 582,87**	**0,00**	**446 269,97**	**89 253,98**	**0,00**	**415 598,86**

33. Bundet och fritt eget kapital samt icke-utdelningsbara poster i fritt eget kapital

Oma pääoma 31.12.2018	
Bundet eget kapital	42 544 242,19
Fritt eget kapital	51 778 002,47
Eget kapital totalt	**94 322 244,66**

Utdellningsbara medel 31.12.2018	
Fritt eget kapital	51 778 002,47
- activerade utvecklingskostnader	0,00
- icke-utdelningsbara poster	0,00
Utdelningsbara medel	**51 778 002,47**

34. Löptidsinformation om finansiella tillgångar och skulder 31.12.2018

Återstående löptid	**under 3 mån.**	**3 - 12 mån.**	**1 - 5 år**	**5 - 10 år**	**över 10 år**
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordringar på kreditinstitut	25 113 662,52	0,00	15 000 000,00	34 000 000,00	0,00
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	22 803 928,59	68 392 658,29	272 235 047,33	227 596 385,13	259 054 251,66
Skuldebrev	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Skulder till kreditinstitut	1 157 389,64	40 000 000,00	85 000 000,00	81 900 000,00	0,00
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	640 180 541,59	7 892 974,20	869 058,74	1 162 217,74	5 872 536,85
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Efterställda skulder	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Löptidsfördelningen för derivatinstrument presenteras i not 20. Derivatinstrument.

Andra än tidsbundna insättningar ingår i löptidsintervallet "under 3 mån.".

35a. Tillgångs- och skuldposter i inhemsk och utländsk valuta 31.12.2018

	Inhemsk valuta	**Utländsk valuta**
Fordringar på kreditinstitut	72 177 601,35	1 936 061,17
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	850 082 271,00	0,00
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker och övriga skuldebrev	0,00	0,00
Derivatinstrument	1 905 845,82	0,00
Övriga tillgångar	74 499 932,45	229 596,00
Skulder till kreditinstitut	208 057 389,64	0,00
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	654 041 267,98	1 936 061,14
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0,00	0,00
Derivatinstrument	3 049 112,59	0,00
Efterställda skulder	0,00	0,00
Övriga skulder	5 784 892,81	804,70

35b.Verkligt värde och bokfört värde av finansiella tillgångar och skulder och hierarki för verkligt värde 31.12.2017

Finansiella tillgångar	**Bokfört värde**	**Verkligt värde**
Kontanta medel	1 651 541,20	1 651 541,20
Fordringar på kreditinstitut	74 113 662,52	74 113 662,52
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	850 082 271,00	850 082 271,00
Skuldebrev	0,00	0,00
Aktier och andelar	64 998 179,99	64 998 179,99
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	0,00	0,00
Aktier och andelar i företag inom samma koncern	0,00	0,00
Derivatinstrument	1 905 845,82	1 905 845,82
Totalt	**992 751 500,53**	**992 751 500,53**
Finansiella skulder		
Skulder till kreditinstitut	208 057 389,64	208 057 389,64
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	655 977 329,12	655 977 329,12
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0,00	0,00
Derivatinstrument	3 049 112,59	3 049 112,59
Efterställda skulder	0,00	0,00
Totalt	**867 083 831,35**	**867 083 831,35**

Klassificering i balansräkiningen enligt värderingmetod

	Nivå 1	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Yhteensä**
Skuldebrev	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktier och andelar	7 400,00	0,00	64 990 779,99	64 998 179,99
Derivatinstrument(verkligt värde positivt)	0,00	519 498,56	0,00	519 498,56
Derivatinstrument(verkligt värde negativt)	0,00	3 049 112,59	0,00	3 049 112,59

Värderingsmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet (Nivå 3)

Ingående balans 1.1.2018	0,00
omklassificering till Nivå 3	0,00
omklassificering från Nivå 3	0,00
övriga förändringar	64 990 779,99
Utgående balans 31.12.2018	64 990 779,99

Nivå 1: Noterade marknadspris

De poster som klassificerats till Nivå 1 består av aktier som noterats på börsen, företags, staters och finansiella instituts noterade skuldinstrument och börsderivat. Det verkliga värdet för ifrågande instrument bestäms på basis av noteringar från fungerande marknader

Nivå 2: Värderingsmetoder som baserar sig på indata som kan observera

Värderingsmetoder som baserar sig på tillförlitliga kalylparametrar
Med verkligt värde för intrument som klassificerats till Nivå 2 avses det värde som kan härdelas ur marnadsvärdet för det finansiella instrumentets delar eller för motsvarander finansiella instrument elle ett värde som kan beräknas med värderingsmodeller oc -metoder som allmänt godtas på finansmarknaden, om ett marknadsvärde kan bestämmas tillförlitligt med dem. Till den här nivån har klassificerats största delen av OP Företagsbanksoncernens OTC-derivat samt företags, staters och finansiella instituts noterade skuldinstrument som inte klassificerats till Nivå 1.

Nivå 3: Värderingmetoder som baserar sig på indata som kan inte observera

Varderingmetoder, vilkas kalkylparametrar innehaller osäkerhet. Intrument som klassificerats till Nivå 3 värderas med prissättningsmodeller, vilkas kalkylparametrar inte innehåller osäkerhet. Dessutom klassificeras till Nivå 3 skuldinstrument för vilka det på värderingsdagen på marknaden finns endast några eller inga noteringar.
I frågavarande balansklass ingår placeringar i OP Andelslags medlemsandelar och tillläggsandelar.
Det verkliga värdet i Nivå 3 av prisuppgifter från utomstående.

35c.Klassificering av finansiella tillgångar och skulder enligt IFRS 9 standarden

	Upplupet anskaffingsvärde	Värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Handel	Verkligt värde till följd av SPPI-test	Säkrings instru-ment
Finansiella tillgångar					
Kontanta medel	1 651 541,20	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordringar på kreditinstitut	74 113 662,52	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	850 082 271,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Skuldebrev	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktier och andelar	0,00	64 990 779,99	7 400,00	0,00	0,00
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktier och andelar i företag inom samma koncern	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Derivatinstrument	0,00	0,00	0,00	0,00	1 905 845,82
Totalt	**925 847 474,72**	**64 990 779,99**	**7 400,00**	**0,00**	**1 905 845,82**
Finansiella skulder					
Skulder till kreditinstitut	208 057 389,64	0,00	0,00	0,00	0,00
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	655 977 329,12	0,00	0,00	0,00	0,00
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Derivatinstrument	0,00	0,00	0,00	0,00	3 049 112,59
Efterställda skulder	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totalt	**864 034 718,76**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**3 049 112,59**

36.Egendom som ställts som säkerhet 31.12.2018

Säkerheter som ställts för egen skuld	Panter	Inteckningar	Övriga säkerheter	Totalt
Skulder till kreditinstitut	0,00	0,00	0,00	0,00
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	0,00	0,00	0,00	0,00
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0,00	0,00	0,00	0,00
Derivatinstrument och skulder som innehas för handel	0,00	0,00	0,00	0,00
Övriga skulder	0,00	0,00	0,00	0,00
Efterställda skulder	0,00	0,00	0,00	0,00
Totalt	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Övriga säkerheter som ställts för egen skuld	0,00	0,00	0,00	0,00
Säkerheter som ställts för koncernföretags räkning	0,00	0,00	0,00	0,00
Säkerheter som ställts för andras räkning	0,00	0,00	165 611 644,73	165 611 644,73
varav till närståendeledningen	0,00	0,00	0,00	0,00
Ställda säkerheter totalt	**0,00**	**0,00**	**165 611 644,73**	**165 611 644,73**

37. Pensionåtagandet

	31.12.2018
Direkt åtagande till följd av pensionsförbindelser	0,00
Andel av övertäckning av pensionsstiftelsens pensionsåtaganden och andra skulder	0,00

Det lagstadgade pensionsskyddet för bankens personal är ordnat via OP-Eläkekassa och tilläggspensionsskyddet via OP-Eläkesäätio och OP-Henkivakuutus Representantskapet vid pensionskassan OP-Eläkekassa, som förvaltar det lagstadgade arbetspensionsskyddet för andelsbankens personal,beslöt 2018 att överföra pensionsansvaret till Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen. Överföringen verkställdes i slutet av 2018.

38.Finasieringsleasing och övriga leasingåtaganden

	31.12.2018
Under 1 år	139 232,94
Över 1 år och under 5 år	244 272,80
Över 5 år	11 799,42
Totalt	**395 305,16**

De viktigaste uppsägnings- och inlösningsvillkoren i avtalen

39.Åtaganden utanför balansräkningen

	För dotterföretag	För intresseföretag	För andra	Totalt
Åtaganden utanför balansräkningen 31.12.2018	**0,00**	**0,00**	**68 410 808,89**	**68 410 808,89**
Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part	**0,00**	**0,00**	**7 521 228,67**	**7 521 228,67**
Garantier	0,00	0,00	7 521 228,67	**7 521 228,67**
Övriga	0,00	0,00	0,00	**0,00**
Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder	**0,00**	**0,00**	**60 889 580,22**	**60 889 580,22**
Återköpsförbindelser för värdepapper	0,00	0,00	0,00	**0,00**
Övriga	0,00	0,00	60 889 580,22	**60 889 580,22**
varav kreditlöften	0,00	0,00	60 889 580,22	**60 889 580,22**

40.Övriga ansvarsförbindelser och åtaganden vid räkenskapsperiodens slut

	31.12.2018
Banken är skyldig att justera sina mervärdesskatteavdrag för fastighetsinvesteringar som slutförts 2010 eller senare, om fastighetens skattepliktiga användning miskar under justeringsperioden på 10 ar. De sista justeringsåren är 2019-2027 beroende po när fastigheten färdigställs.	730,21
	0,00
	0,00
	730,21

41.Personalen och personer i ledande ställning samt närstående

Antal anställda i genomsnitt 2018	Medelantal anställda	Förändring under perioden
Fast heltidsanställda	62	-4
Fast deltidsanställda	6	-2
Visstidsanställda	5	1
Totalt	**73**	**-5**

Löner och arvoden till personer i ledande ställning 2018	Löner och arvoden
Ledamöter i förvaltningsrådet	25 550,00
Ledamöter och suppleanter i styrelsen samt verkställande direktören och dennas ställföreträdare	332 063,00
varav till verkställande direktör Ulf Nylund utbetalda löner och arvoden	**228 703,00**
samt naturaförmåner	15 780,00

Enligt fullmäktigesammanträdets beslut betalas i arvode till förvaltningsrådets ordförande
9000 euro per år. Åt förvaltningsrådsledamöter betalas 350 euro per sammanträde.

Till styrelseordförande betalas 20 000 euro per år, till vice ordförande 10 000 euro per år och till övriga ledamöter
400 euro per månad. Dessutom får alla styrelseledamöter 450 euro per sammanträde i mötesarvode.

Verkställande direktörens ålderspensionsålder är 65 år. Pensionsförmånerna bestäms i enlighet med pensionslagarna och
OP-gruppens egna pensionssystem. Uppsägningstiden är för verkställande direktören 3 eller 6 månader och för
arbetsgivaren 6 månader. Utöver lön för uppsägningstiden får direktören ett vederlag som motsvarar penninglönen för 12 månader.

Vasa Andelsbank anslöt sig till OP Gruppens personalfond år 2005.

Vinstpremieandelarna som betalas till OP Gruppens personalfond baserade sig 2018 på följande mål som uppnåddes:
NPS för kundmöten (vikt 15 %), NPS för varumärket (vikt 5 %), Digital kommunikation (vikt 20 %) och OP Gruppens resultat före skatt (vikt 60 %).

För beloppet av premieöverföringen till personalfonden har för 2018 reserverats ca 1,7 % av lönesumman för fondens medlemmar
År 2018 bokfördes premier för totalt 63 834,86 euro.

Ersättningssystem

OP Gruppens ersättningar fördelar sig på kortsiktiga företagsvisa ersättningar och långsiktiga ersättningar på grupplanet.
Ersättningarnas högsta belopp är begränsade i alla system.

I det kortsiktiga ersättningsprogrammet är intjäningsperioden högst ett kalenderår och ersättningen betalas i regel i pengar.

Det kortsiktiga ersättningssystemet omfattar hela personalen. De maximala ersättningarna har differentierats på basis av uppgifternas svårighet.
Ersättningarna baserar sig på gemensamma och personliga mål på bankplanet. I mätarna betonas starkt bl.a. kundupplevelsen,
försäljningen samt de mål för tillväxt och digitalisering som härletts ur strategin.
Ett villkor för att ersättningar ska betalas ut är att bankens kundrörelse visar vinst.

Ledningens långsiktiga ersättningssystem omfattar cheferna och de personer i separat angivna nyckelpositioner som bolagets styrelse har angett.

OP Andelslags förvaltningsråd fattar beslut om de gemensamma intjäningsmätarna för OP Gruppen i systemet och om målen för
dem separat för varje intjäningsperiod.
Ledningens långsiktiga system och personalfonden har samma mätare.

Det långsiktiga systemet består av successiva tre år långa intjäningsperioder. Ersättningens belopp beror på hur målen nåtts vid slutet av
Intjäninsperioden. Ersättningen för intjäningsperioden 2014–2016 betalas ut efter uppskovstiden i tre lika stora poster före slutet av
juni under åren 2018–2020.

Den ersättning som eventuellt betalas enligt ersättningssystemet för intjäningsperioden 2017–2019 sker i fyra lika stora poster före
slutet av juni åren 2020–2023.

Ersättningarna för intjäningsperioden 2014–2016 betalas ut bundna till ett referensinstrument som bestämts av OP Andelslags förvaltningsråd eller den ersättningskommitté som förvaltningsrådet utsett.
Under intjäningsperioden 2017–2019 betalas ersättningarna ut i pengar, om det uppskovsförfarande som avses i bestämmelserna ska tillämpas på personen.

Ersättningens värde periodiseras under intjänings- och kvalifikationsperioden. Ersättningen bokförs på resultatposten Löner och arvoden och motposten bokförs som upplupna kostnader tills den betalas.

Till utbetalningen av ersättningen ansluter sig villkor som gäller OP Gruppens kapitaltäckning samt anställningstiden.

Uppskjutande av betalningen av rörliga ersättningar

Bestämmelser om betalningen av rörliga ersättningar finns i kreditinstitutslagen (610/2014). Om en person på basis av sina arbetsuppgifter är klassificerad i en grupp, vars yrkesmässiga verksamhet kan förorsaka företaget en betydande risk ("person som kan påverka riskprofilen"), ska utbetalningen av den rörliga ersättningen i vissa fall skjutas upp under tre år.

På den persongrupp som kan påverka riskprofilen tillämpas uppskjutande av betalningen av rörliga ersättningar, om en persons rörliga ersättning under en intjäningsperiod på ett år överstiger den gräns på 50.000 euro som anges i Finansinspektionens ställningstagande.

En persons rörliga ersättningar består av ersättningar på kort och lång sikt.

Om gränsen i euro för uppskjutande av ersättning överskrids, betalas en del av ersättningen genast och resten av betalningen skjuts upp. Vid en uppskjutning betalas den ersättning som skjuts upp under de tre följande åren.

Vid en sådan uppskjutning betalas hälften av den rörliga ersättningen i pengar och hälften binds upp i värdet på ett referensinstrument som bestämts av OP Andelslags förvaltningsråd eller den ersättningskommitté som förvaltningsrådet utsett.

Den ersättning som är bunden till referensinstrumentet betalas ut till personen efter en väntetid på ett år.

Arvoden till revisorerna per uppdragsgrupp 2018	**Revisions-arvoden**
Revision	13 011,47
Övriga revisorsutlåtanden	2 214,72
Skatterådgivning	0,00
Övriga tjänster	0,00
Totalt	**15 226,19**

Krediter till samt garantier och säkerheter till förmån för personer i ledande ställning 31.12.2018

	Penninglång 1.1	**Ökning**	**Minskning**	**Penninglån 31.12.**	**Garantier och andra åtagan-den utanför ba-lansräkningen**
Medlemmar i förvaltningsrådet	1 619 762,48	633 973,19	0,00	2 253 735,67	24 000,00
Medlemmar och suppleanter i styrelsen samt verkst. direktören jämte ställföreträdare	2 320 276,12	0,00	281 405,04	2 038 871,08	7 952,80
Totalt	**3 940 038,60**	**633 973,19**	**281 405,04**	**4 292 606,75**	**31 952,80**

I siffrorna ingår krediter och garantier som kreditinstitutet eller ett företag som hör till dess koncern eller konsolideringsgrupp har beviljat medlemmar i kreditinstitutets förvaltnings- och tillsynsorganen. Personborgen som medlemmarna i de olika organen ställt ingår också i posten penninglån.

Penninglånens huvudsakliga räntevillkor och övriga villkor

På lånen till medlemmar i förvaltnings- och tillsynsorganen tillämpas bankens normala kreditvillkor. Lånen är bundna till de allmänna referensräntorna. Lånen amorteras enligt en överenskommen amorteringsplan och de har normala säkerheter.

Pensionsåtaganden	**0,00**
Medlemmar i förvaltningsrådet	0,00
Medlemmar och suppleanter i styrelsen samt verkställande direktören och dennas ställföreträdare	0,00
Pensionsåtaganden för personer som tidigare har hört till ledningen	**0,00**
Medlemmar i förvaltningsrådet	0,00
Medlemmar och suppleanter i styrelsen samt verkställande direktören och dennas ställföreträdare	0,00

Närstående

	Balanspost				**Garantier och andra åtagan-den utanför ba-lansräkningen**
	Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	**Skuldebrev**	**Aktier och andelar**	**Totalt**	
Innehav	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ledning	5 038 568,36	0,00	93 700,00	5 132 268,36	17 289,18
Intresseföretag	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Övriga	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totalt	5 038 568,36	0,00	93 700,00	5 132 268,36	17 289,18

Förlustreserv av närstående är inte väsentlig.

Till andelsbankens närstående hör ledamöterna i bankens förvaltningsråd, ledamöterna och suppleanterna i styrelsen, verkställande direktören och verkställande direktörens ställföreträdare, revisorerna och revisorssuppleanterna eller den person i revisionssammanslutningens anställning som har huvudansvaret för revisionen samt deras makar eller personer med vilka de lever i ett äktenskapsliknande förhållande och deras minderåriga barn. Till de närstående hör också företag och stiftelser där en person som avses ovan ensam eller tillsammans med någon annan har sådant bestämmande inflytande som avses i bokföringslagen.

Till andelsbankens närstående hör dessutom den som på grundval av ägande innehar minst 20 procent av andelsbankens andelar eller som på grundval av ägande, optionsrätt eller lån mot konvertibla skuldebrev innehar eller kan inneha motsvarande innehav eller rösträtt i ett företag som hör till bankens koncern, om inte det bolag som innehavet avser är av liten betydelse när det gäller hela koncernen. De personer som i dessa företag har motsvarande ställning som de personer som avses i stycket ovan hör likaså till de närstående.

Till de närstående hör också intresseföretag som konsolideras i andelsbankens koncernbokslut.

Till de företag som tillsammans med andelsbanken omfattas av samma bestämmande inflytande hör också andelsbankens närstående (systerföretag).

42. Innehav i andra företag 31.12.2018

		Ägarandel, %	Eget kapital	Räkenskaps-periodens vinst eller förlust
Dotterföretag				
Företagets namn:	Fastighets Ab Närpes Vestergård	100,00 %	304 988,11	15,39
Hemort:	Närpes			
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagets namn:				
Hemort:				

		Omistusosuus, %	Oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Ägarintresseföretag				
Företagets namn:	Fastighets Ab Nykarleby Sollefteågatan 9	22,83 %	695 939,82	19,39
Hemort:	Nykarleby			
Företagets namn:	Fastighets Ab Vasa Commerce	35,42 %	1 812 310,71	185 375,92
Hemort:	Vasa			
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagets namn:				
Hemort:				

		Omistusosuus, %	Oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Företag, i vilka kreditinstitutet har obegränsat ansvar				
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagsform:				
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagsform:				
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagsform:				
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagsform:				

43. Notariatverksamhet

Som notariattjänster erbjuder banken sådana tjänster i anknytning till förvaltning av kundernas egendom som tillåts av Finansinspektionen, t.ex. lagfarts- och inteckningsärenden, bildande och omorganisering av sammanslutningar, indrivning av fordringar, förvaring av kunders egendom, bouppteckning- och boutredningsåtgärder, juridisk rådgivning till kunder i samband med kapitalförvaltning och placering av medel. Dessutom kan banken på basis av uppdrag i anslutning till förvaltning av egendom köpa och sälja aktier och andelar i affärsföretag och fastighets- och bostadsaktiebolag samt arrendera fastigheter och hyra bostäder.

Det totala beloppet av sådana medel som andelsbanken förvaltar i eget namn för kunders räkning och som enligt 9 kap. i lagen om investeringstjänster inte ska bokföras som tillgångar i andelsbankens balansräkning	4 907 583,17

44. Andelsbankens medlemsantal samt beloppet obetalda och uppsagda insatser 31.12.2018

Antalet medlemmar	24 447
Obetalda insatser	100,00
Uppsagda medlemsandelar	70 400,00
Uppsagda avkastningsandelar	4 076 900,00

Förutsättningar och tidpunkt för återbetalning av uppsagt andelskapital

I andelsbankernas eget kapital ingår andelsbankernas medlemmars medlemsinsatser och medlemmarnas placeringar i avkastningsandelar, för vilka banken har en ovillkorlig rätt att vägra att betala ränta och återbetala kapital. Medlemsinsatsen och ägarkundskapet som det innebär ger en möjlighet att delta i bankens förvaltning och beslutsfattande. Avkastningsandelarna ger inga sådana rättigheter som ägarkunderna har, och de ger inte heller rösträtt. För åren 2018-2019 är målet en ränta på 3,25 % på avkastningsandelarna och den ränta som ska betalas fastställs årligen i efterskott. Avkastningsmålet kan ändras årligen.

Om andelsbanken inte har vägrat att återbetala, kan en medlemsinsats och en avkastningsinsats återbetalas 12 månader efter slutet av den räkenskapsperiod under vilken medlemskapet har upphört eller avkastningsandelsägaren sagt upp andelen. Om full återbetalning inte är möjlig något år, ska den obetalda delen betalas ur det egna kapital som står till förfogande enligt de följande boksluten. Ovan fastställda rätt till efterhandsåterbetalning av obetalda delar upphör dock efter det femte följande bokslutet. På obetalda delar betalas inte ränta.

45. Tjänsten för långsiktigt sparande

	31.12.2018
OP-pensionsbesparings pensionskonton	75 943,82
Placeringar på tidsbundna eller andra inlåningskonton	0,00
Placeringar i andelsbankens balansräkning totalt	75 943,82
Placeringar utanför balansräkningen, placeringsfonder, aktier, msb-lån (inkl. försäljningsfordringar/leverantörsskulder)	479 974,08

LISTA PÅ BOKFÖRINGSBÖCKER OCH VERIFIKATSLAG

OP Gruppens verifikatslag och verifikatnummerserier

Bankens huvudbokföring finns i SAP-systemet, och uppgifterna från delbokföringarna har överförts till huvudbokföringen som en kombination eller ett annat sammandrag
Viktigaste delbokföringar:

Inlåningen
Utlåningen
Ägarkundsregistret
Bonussystemet
Avkastningsandelarna
Korva, värdepappersbokföringen
Resevaluta
ASLA, kundfaktureringen
Calypso, derivat- och värdepappersbokföringen
JORR, derivatreskontran
Bankgarantier
Haltia, fastighetsbokföringen
Havas, vederlags- och hyresreskontran
Andelsbankernas konton i OP Företagsbanken
POPS, online ilgireringar och checkar mellan banker
SAP HR och Aditro
SAP anläggningstillgångar
SAP köp- och säljreskontra, Ariba, Basware IP och Basware betalningsrörelse

Tillämpn.-verifikat *)	Namn	Verif.slag	Nummerserie början	Nummerserie slut	Rea-kod för andelsbanken
	PERIODISKT VERIFIKAT	X1	7700001	7799999	
	MODELLVERIFIKAT	X2	7800001	7899999	
	PERIODENS SLUT,	SA	1000010001	1000019999	
	PERIODENS SLUT, löses upp	SB	1000020001	1000029999	
	FÖRHANDSBOKFÖRING, slutgiltig	SC	1000030001	1000039999	
	FÖRHANDSBOKFÖRING, löses upp	SD	1000040001	1000049999	
	DAGLIGT VERIFIKAT	SE	1000050001	1000059999	
	FÖREG. MÅNADS KORRIGERINGAR/AURUM	SF	1000060001	1000069999	
	AGIOVÄRDERING MANUELL	SH	1000080001	1000089999	
	SALDOÖVERFÖRING, LÖSES UPP (överföring av saldon med fel tecken i balansen)	SS	1000090001	1000099999	
	KORRIGERING AV MERVÄRDESSKATT	SV	1000100000	1000109999	
	SEMESTERLÖNERESERVERING	SL	1000110001	1000119999	
	LÖNEBIKOSTNADER	SM	1000120001	1000129999	
	IFRS-AÖF OCH -OPHV-saldoöverföringar	SI	1000130001	1000139999	
	GE-PROVISONSRESERVERINGAR	GK	1000140001	1000149999	
	PERIODISERING AV RESULTATLÖN	GM	1000150001	1000159999	
	SKATTEPERIODISERING	GO	1000160001	1000169999	
	INSÄTTNINGSGARANTIFONDEN, PERIODISERING	GQ	1000170001	1000179999	
	GRUPPVISA NEDSKRIVNINGAR	GX	1000180001	1000189999	
	SKATTEPERIODISERING, SLUTGILTIG	GY	1000190001	1000199999	
	DAGLIGT VERIFIKAT/OKO BANKIRFIRMA	SO	1000200001	1000209999	
	MOMS-DEBITERING	GZ	1000210001	1000219999	
	MOMS-ÖVERFÖRING	ST	1000220001	1000229999	
	SOCIALKOSTNADSKULD ÖVERFÖRING	SR	1000230001	1000239999	
	INV.TILLG. UPPD./KAP.FÖRV.	SP	1000240001	1000249999	
	INV.TILLG. UPPL./KAP. FÖRV.	SQ	1000250001	1000259999	
	SEM.LÖNERES/KOSTN.ST.BYTE	GF	1000260001	1000269999	
	SOCIALKOSTNADSKULD ÖVERFÖRING, slutgiltig	SY	1000270001	1000279999	
	FASTIGHETSINV. UPPD.	SZ	1000280001	1000289999	
	FASTIGHETSINV. UPPL.	SX	1000290001	1000299999	
	ELIMINERING BALTIKUM, LÖSES UPP	MB	1000300001	1000309999	
	ELIMINERING BALTIA löses inte upp	RC	1000310001	1000319999	
	TFN-KOSTN. MOMS-RÄTT	HD	1000320001	1000329999	

Tillämpn.-verifikat *)	Namn	Verif.slag	Nummerserie början	Nummerserie slut	Rea-kod för andelsbanken
	SALDOÖVERFÖRING, LÖSES INTE UPP	SJ	1000330001	1000339999	
	SALDOÖVERFÖRING, TEM	SN	1000340001	1000349999	
	SALDOÖVERFÖRING, MVAT	HI	1000350001	1000359999	
	FASTIGHETSBOLAG INGÅENDE BALANS	QN	1000360001	1000369999	
	INTERNA VERIFIKAT	S1	1000370001	1000379999	
	ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	AA	1010000001	1010999999	
	ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR AVSKRIVNINGAR	AF	1011000001	1011999999	RABUCH00**)
	ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR LAGERSALDOBOKFÖRING	AG	1012000001	1012999999	RAPERB00**)
	FAKTURA e-Flow/SAP elimineras	LF	1021000001	1021999999	
	FAKTURA MANUELL elimineras	LM	1022000001	1022999999	
	KREDITNOTA MANUELL elimineras	HM	1023000001	1023999999	
	FAKTURAANNULLERING AUTOMATISK	LP	1024000001	1024999999	
	MANUELL FAKTURABETALNING	KA	1025000001	1025999999	
	AUTOMATISKA BETALNINGAR	KZ	1026000001	1026999999	
	FAKTURA E-Flow/SAP elimineras inte	LG	1027000001	1027999999	
	FAKTURA MANUELL elimineras inte	LN	1028000001	1028999999	
	KREDITNOTA MANUELL elimineras inte	HN	1029000001	1029999999	
	KUNDFAKTURA MANUELL elimineras	DR	1030000001	1030999999	
	KREDITNOTA MANUELL elimineras	DG	1031000001	1031999999	
	ANNULLERING AV KUNDFAKTURA	DA	1032000001	1032999999	
	KREDITFAKTURA.MR elimineras inte	DH	1033000001	1033999999	
	KREDITNOTOR elimineras	DI	1034000001	1034999999	
	FAKTURABETALNING	DZ	1035000001	1035999999	
	KREDITNOTOR elimineras inte	DJ	1036000001	1036999999	
	KUNDFAKTURA MANUELL elimineras inte	DS	1037000001	1037999999	
	KUNDFAKTURERING elimineras	DT	1038000001	1038999999	
	KUNDFAKTURERING elimineras inte	DU	1039000001	1039999999	
	UTJÄMNING	MT	1040000001	1040999999	
	RESERÄKNING/MATKAMIES	FA	1041000001	1041999999	
	MASKINLÄSBARA KONTOUTDRAGSTRANSAKTIONER	FB	1042000001	1042999999	
	KREDITRESKONTRA/HEMBANKEN	FC	1043000001	1043999999	
	INLÅNINGSRESKONTRA/HEMBANKEN	FD	1044000001	1044999999	
	IFACTOR/OPR	FE	1045000001	1045999999	
	IFACTOR/OPR PERIODISERING	FF, FG	1046000001	1046999999	
	SOPRI/OPR	FH	1047000001	1047999999	
	SOPRI/OPR PERIODISERING	FI, FJ	1048000001	1048999999	
	KREDITKONTO/OPR	FK	1049000001	1049999999	
	LEASING OR/OPR	FL	1050000001	1050999999	
	KAPITALANSKAFFNING/OPR	FM	1051000001	1051999999	
	KAPITALANSKAFFNING/OPR PERIODISERING	FN, FO	1052000001	1052999999	
	DISKONTERADE AVBETALNINGAR/OPR	FP	1053000001	1053999999	
	DISKONTERADE AVBET./OPR PERIODISERING	FQ, FR	1054000001	1054999999	
	RÄTTSLIG INDRIVNING/OPR	FS	1055000001	1055999999	
	AVBETALNINGSLEASING (VIEW21)/OPR	FT	1056000001	1056999999	
	VIEW 21/PERIODISERINGAR	ET	1057000001	1057999999	
	VIEW 21/AGIO	EU	1058000001	1058999999	
9900095	SRJ-TRANSAKTIONER	FU	1059000001	1059999999	
	AIRAS-PROVISIONER/AURUM	FV	1060000001	1069999999	
	ARBETSGIVARENS SS-AVGIFTER	FX	1070000001	1070999999	
	DIME/PLACERINGSFONDER	GR	1071000001	1071999999	
	OPUSCAPITA/OKO	GU	1072000001	1072999999	
	ANALYSTE	IE	1073000001	1073999999	
	KUNDFAKTURA/KIPINÄ	DB	1074000001	1074999999	
	MANUELL FAKTURABETALNING/OPKK	DY	1075000001	1075999999	
	TEM RESERÄKNINGAR	MK	1076000001	1076999999	
	ESTLAND MAN. DAGL.	JS	1077000001	1077999999	
	ESTLAND MAN. BSL. BEST.	JV	1078000001	1078999999	
	ESTLAND MAN. BSL. ANNULL.	JX	1079000001	1079999999	
	LETTLAND MAN. DAGL.	JT	1080000001	1080999999	

Tillämpn.-verifikat *)	Namn	Verif.slag	Nummerserie början	Nummerserie slut	Rea-kod för andelsbanken
	LETTLAND MAN. BSL. BEST.	JY	1081000001	1081999999	
	LETTLAND MAN. BSL. ANNULL.	JZ	1082000001	1082999999	
	LITAUEN MAN. DAGL.	JU	1083000001	1083999999	
	LITAUEN MAN. BSL. BEST.	KB	1084000001	1084999999	
	LITAUEN MAN. BSL. ANNULL.	KC	1085000001	1085999999	
	SEMESTERLÖN, LEVERANTÖRSFAKTURA	LL	1086000001	1086999999	
	SEMESTERLÖN, KUNDFAKTURA	DL	1087000001	1087999999	
	PERIODISERINGSKÖRNING, MANUELL PERIODISERINGSFUNKTION I SAP	MA	1088000001	1088999999	
	ACQUIRING-PROVISIONER, KÖPRESKONTRA	KY	1089000001	1089999999	
	ACQUIRING-PROVISIONER, SÄLJRESKONTRA	DE	1061000001	1061999999	
	AGIOARVOSTUS	SG	1091000001	1091999999	
	ACQUIRING	KQ	1092000001	1092999999	
9930004	CAL DAGLIGA POSTER	RF	1093000001	1093999999	
9930005	CAL DAGLIGA POSTER	RF	1093000001	1093999999	
9930006	CAL DAGLIGA POSTER	RF	1093000001	1093999999	
9930007	CAL DAGLIGA POSTER	RF	1093000001	1093999999	
9930008	CAL DAGLIGA UTANFÖR BALANSR.	RH	1094000001	1094999999	
9930106	CAL MÅNADSSKIFTESPOSTER	RG	1095000001	1095999999	
9930107	CAL MÅNADSSKIFTESPOSTER	RG	1095000001	1095999999	
9930108	CAL MÅNADSSKIFTES UTANFÖR BALANSR.	RI	1096000001	1096999999	
9900048	AVKASTNINGSANDELAR	HB	1097000001	1097999999	
	BONUS/CLEARING, OR	LK	1098000001	1098999999	
	BONUS/CLEARING, MR	DK	1099000001	1099999999	
9900049	INDRIVNINGENS GRÄNSSNITT	HC	1100000001	1100999999	
	Bonusbruk andra adb, MR	DO	1105000001	1105999999	
	Bonusbruk andra adb, OR	LO	1106000001	1106999999	
	Equens/Debit-kort	HF	1107000001	1107999999	
	Ariba beställning elimineras	LU	1108000001	1108999999	
	Ariba ingen beställning elimineras	LV	1109000001	1109999999	
	Ariba beställning elimineras inte	LX	1110000001	1110999999	
	Ariba ingen beställning elimineras inte	LY	1111000001	1111999999	
	Ariba annulleringsverifikat	LZ	1112000001	1112999999	
	ACQUIRING/HALTI	HG	1113000001	1113999999	
	SAANA/M2	HJ	1114000001	1114999999	
	VAM dagliga	HK	1115000001	1115999999	
	VAM MÅNADSSKIFTETS	HL	1116000001	1116999999	
	Egen Development	R1	1124000001	1124999999	
	OP Räkninglån	HP	1125000001	1125999999	
	TAGETIK	T1	1155000001	1155999999	
12999	ENTRA	EN	1299999999	1299999999	
	TEKNISK FD EJ ELIM.	Z9	2010999999	2010999999	
	KASSABOKFÖRING LIITT./OPLIV	NA	3010000001	3010999999	
	HK ERSÄTTNING KKP./OPLIV	NB	3011000001	3011999999	
	OIVA KON./OPLIV	NC	3012000001	3012999999	
	TRYGGSPAR KON/OPLIV	ND	3013000001	3013999999	
	LÅNESKYDD KON./OPLIV	NE	3014000001	3014999999	
	HENKILÖV.KORV K/OPLIV	NF	3015000001	3015999999	
	GRUPPFÖRS. KON./OPLIV	NG	3016000001	3016999999	
	IF GRUPPENSION K./OPLIV	NH	3017000001	3017999999	
	MOTORFORDON KON/OPLIV	NI	3018000001	3018999999	HVRKR0H
	SKADEFÖRS. KON/OPLIV	NJ	3019000001	3019999999	
	PERSONFÖRS. KON/OPLIV	NK	3020000001	3020999999	
	OLYCKSFALL KON./OPLIV	NL	3021000001	3021999999	
	FASTA HYROR K/OPLIV	NM	3022000001	3022999999	
	VSM KON./OPLIV	NN	3023000001	3023999999	
	MÄTTSKYDD KON./OPLIV	NO	3024000001	3024999999	
	AVGÅENDE PENGAR L./OPLIV	NP	3025000001	3025999999	

Tillämpn.- verifikat *)	Namn	Verif.slag	Nummerserie början	 slut	Rea-kod för andelsbanken
	INKOMMANDE PENGAR L./OPLIV	NQ	3026000001	3026999999	
	TKV KON./OPLIV	NR	3027000001	3027999999	
	HK ERSÄTTNING KON./OPLIV	NS	3028000001	3028999999	
	AULI KON./OPLIV	NT	3029000001	3029999999	
	RATTI KON./OPLIV	NU	3030000001	3030999999	
	BYGGFEL K/OPLIV	NV	3031000001	3031999999	
	SULKA KON./OPLIV	NX	3032000001	3032999999	
	RESEFÖRSÄKRING K/OPLIV	NY	3033000001	3033999999	
	KASKO KON./OPLIV	OA	3034000001	3034999999	
	SAKFÖRS.YKS. K/OPLIV	OB	3035000001	3035999999	
	BORGENSFÖRSÄKRING/OPLIV	OC	3036000001	3036999999	
	SULKAN EPÄV.VAH/OPLIV	OD	3037000001	3037999999	
	RESK.SAATAVAL.L/OPLIV	OE	3038000001	3038999999	
	ÖVERS.ERS. KKP./OPHL	OF	3039000001	3039999999	
	ANNULLERING/OPHV LIITT.	NZ	3100000001	3109999999	
PLA-tositelajit					
	Kirjanpitotosite	AB	3204000000	3204999999	
	Täsmäytyspääkirja	AC	3205000000	3205999999	
	Käyttöom.konversio	AK	3206000000	3206999999	
	Käyttöom.kirj: netto	AN	3207000000	3207999999	
	Ratti Kkp.	C3	3208000000	3208999999	
	VSM Kkp.	C4	3209000000	3209999999	
	HK Korvaus Muis.	DC	3210000000	3210999999	
	EK Korvaus Muis.	DD	3211000000	3211999999	
	Manuaalipal. Muis.	DM	3212000000	3212999999	
	Auli Muis.	E1	3213000000	3213999999	
	Oiva Muis.	E2	3214000000	3214999999	
	Ratti Muis.	E3	3215000000	3215999999	
	Tuottoturva Muis.	E4	3216000000	3216999999	
	Mittaturva Muis.	E6	3217000000	3217999999	
	Ryhmävakuutus Muis.	E7	3218000000	3218999999	
	Rakennusvirhe Muis.	E8	3219000000	3219999999	
	IF Ryhmäeläke Muis.	E9	3220000000	3220999999	
	Ulkoinen numero	EX	3221000000	3221999999	
	Ratti Muis.	F3	3222000000	3222999999	
	VSM Muis.	F4	3223000000	3223999999	
	IF Ilm. eläke Muis.	F9	3224000000	3224999999	
	As.miesp.m.liit.jaks	H1	3226000000	3226999999	
	Sonet.vak.pal.jaks.l	H2	3227000000	3227999999	
	Asiamiehet	HA	3228000000	3228999999	
	Palkansaajat	HE	3229000000	3229999999	
	Hallintohenkilöt	HH	3230000000	3230999999	
	Tilapäispalkkionsaaj	HT	3231000000	3231999999	
	Investointityönumero	IP	3232000000	3232999999	
	Toimittajat - hyvit.	KG	3233000000	3233999999	
	Kiint.hall.järj.liit	KH	3234000000	3234999999	
	Toimittajat - netto	KN	3235000000	3235999999	
	Kiint.osakejärj	KO	3236000000	3236999999	
	Tilien ylläpito	KP	3237000000	3237999999	
	Toimittajat - lasku	KR	3238000000	3238999999	
	Kiint.sähkönl.liitt	KS	3239000000	3239999999	
	Laskut, IP,ulkopuoli	LB	3240000000	3240999999	
	Laji/toimintoj.kirj.	LT	3241000000	3241999999	
	ML-tilitys	ML	3242000000	3242999999	
	Regressilask. Kon.	MQ	3243000000	3243999999	
	JV-Simmer Kon.(tulev	MS	3244000000	3244999999	
	Ratti Kon.	N3	3245000000	3245999999	
	IF ilm. eläk Kon.	N9	3246000000	3246999999	

Tillämpn.-verifikat *)	Namn	Verif.slag	Nummerserie början	Nummerserie slut	Rea-kod för andelsbanken
	EU Korvaus Kkp.	OG	3247000000	3247999999	
	Henkivak.korvau Kkp.	OH	3248000000	3248999999	
	Tapaturma Kkp.	OI	3249000000	3249999999	
	MA korvaus Kkp.	OJ	3250000000	3250999999	
	Takaus.korvaus Kkp.	OK	3251000000	3251999999	
	Sulkan epäv.vah. Kkp	OL	3252000000	3252999999	
	TKV Muis.	OM	3253000000	3253999999	
	Moottoriajon. Muis.	ON	3254000000	3254999999	
	Sulka Muis.	OO	3255000000	3255999999	
	Matkavakuutus Muis.	OP	3256000000	3256999999	
	Vahinkovakuutus Muis	OQ	3257000000	3257999999	
	Henkilövakuutus Muis	OR	3258000000	3258999999	
	Tapaturma Muis.	OS	3259000000	3259999999	
	Kasko Muis.	OT	3260000000	3260999999	
	Ratti maksusop. Muis	OU	3261000000	3261999999	
	Esinevak.yks. Muis.	OV	3262000000	3262999999	
	Takausvakuutus Muis.	OW	3263000000	3263999999	
	Sulkan epäv.vah Muis	OX	3264000000	3264999999	
	Regressilask. Muis.	OY	3265000000	3265999999	
	Tuleva raha Muis.	OZ	3266000000	3266999999	
	Palkk. as.m.liitt.ja	P1	3267000000	3267999999	
	MA korvaus Muis.	PB	3268000000	3268999999	
	Sulkan epäv.vah Muis	PC	3269000000	3269999999	
	Henkivak.korvau Muis	PD	3270000000	3270999999	
	Tapaturma Muis.	PF	3271000000	3271999999	
	Takaus.korvaus. Muis	PG	3272000000	3272999999	
	YT Korvaus Muis.	PH	3273000000	3273999999	
	JV-Simmer Muistio	PI	3274000000	3274999999	
	MA korvaus Kon.	PJ	3275000000	3275999999	
	Tapaturma Kon.	PL	3276000000	3276999999	
	Takaus,korvaus Kon.	PM	3277000000	3277999999	
	YT Korvaus Kon.	PN	3278000000	3278999999	
	JV-Simmer Kon.(lähte	PO	3279000000	3279999999	
	ATK-palv.vel.liitt	PP	3280000000	3280999999	
	Hinnanmuutos	PR	3281000000	3281999999	
	EU Korvaus Kon.	PS	3282000000	3282999999	
	EK Korvaus Kon.	PT	3283000000	3283999999	
	Päätetapahtum.liitt	PU	3284000000	3284999999	
	ATK-palv.vel. levyti	PW	3285000000	3285999999	
	Systeemipalv.vel.lii	PX	3286000000	3286999999	
	Työasemaveloitukset	PY	3287000000	3287999999	
	S-laskutus, Elisa	PZ	3288000000	3288999999	
	Sulkan epäv.vah. Kon	QA	3289000000	3289999999	
	EK Korvaus Kkp.	QB	3290000000	3290999999	
	Cross-company korot	QC	3291000000	3291999999	
	EU korvaus muis.	QD	3292000000	3292999999	
	Hyvitys - nettosuor.	RA	3293000000	3293999999	
	Ostolasku	RE	3294000000	3294999999	
	Lask.vast.otto netto	RN	3295000000	3295999999	
	Laskun siirto	RV	3296000000	3296999999	
	SIJ/KTÖ JAKO	SK	3297000000	3297999999	
	Jälkikirjaustosite	SU	3298000000	3298999999	
	Tiedonsiirto	UE	3299000000	3299999999	
	Maksukirjaus	ZP	3305000000	3305999999	
	Pankki - täsmäytys	ZR	3306000000	3306999999	
	Maksu per shekki	ZS	3307000000	3307999999	
	Maksuselvitys	ZV	3308000000	3308999999	
	INV.TILAUSTEN PURKU	QE	3309000000	3309999999	
	Tuottoturva man. peruut	14	3310000000	3310999999	
	Lainaturva man. peruut	15	3311000000	3311999999	
	Mittaturva man. peruut	16	3312000000	3312999999	

Tillämpn.-verifikat *)	Namn	Verif.slag	Nummerserie början	Nummerserie slut	Rea-kod för andelsbanken
	Auli man. peruut	11	3313000000	3313999999	
	ryhmävak man. peruut	17	3314000000	3314999999	
	Rak.virhevak. man. peruut	18	3315000000	3315999999	
	Oiva man. peruut	12	3316000000	3316999999	
	Sulka evl man. peruut	1P	3317000000	3317999999	
	Sulka man. peruut	1C	3318000000	3318999999	
	Matkavak. man. peruut	1D	3319000000	3319999999	
	Vahinkovak. man. peruut	1E	3320000000	3320999999	
	M.ajoneuvovak. man. peruut	1A	3321000000	3321999999	
	Henkilövak. man. peruut	1F	3322000000	3322999999	
	Tapaturmavak. man. peruut	1G	3323000000	3323999999	
	Kaskovak. man. peruut	1I	3324000000	3324999999	
	Ratti man. peruut	13	3325000000	3325999999	
	Ratti maksusop. man peruut	1J	3326000000	3326999999	
	Esinevak. yks. man. peruut	1M	3327000000	3327999999	
	Takausvak. man. peruut	1N	3328000000	3328999999	
	EK Korvaus man. peruut	19	3329000000	3329999999	
	Ratti 2 man. peruut	1B	3330000000	3330999999	
	Takaus korv. man peruut	1H	3331000000	3331999999	
	JV-Simmer man peruut	1K	3332000000	3332999999	
	JV-Simmer muist m pe	1S	3333000000	3333999999	
	Korkki TA	QF	3334000000	3334999999	
	Korkki YT	QG	3335000000	3335999999	
	Korkki EU	QH	3336000000	3336999999	
	Korkki EK	QI	3337000000	3337999999	
	Korkki YA	QJ	3338000000	3338999999	
	Korkki MK	QK	3339000000	3339999999	
	Korkki manuaalitosite	QL	3340000000	3340999999	
	KORKKI PV MANUAALITOS.	QM	3341000000	3341999999	
	Flex maksutulo, koneellinen	K1	3342000000	3342999999	
	Flex maksutulo, manuaalinen kirjaus	K2	3343000000	3343999999	
	Flex korvaukset, koneellinen	K3	3344000000	3344999999	
	Flex korvaukset, manuaalinen kirjaus	K4	3345000000	3345999999	
	Flex manuaalinen peruuntuva	K5	3346000000	3346999999	
	Flex Eurocenter korvaukset, koneellinen	K6	3347000000	3347999999	
	Flex Eurocenter korvaukset, manuaalinen	K7	3348000000	3348999999	
	EU KORVAUS PERUUTUS	QO	3340000000	3349999999	
500	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999	
501	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999	
502	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999	
503	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999	
504	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999	
505	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999	
506	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999	
507	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999	
508	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999	
509	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999	
040	MEDLEMSKREDITFÖRSÄKRING	TA	5040000001	5040999999	
050	BOSTADSSPARPREMIER	TB	5050000001	5050999999	HVRKR0H
060	PENSIONSKASSAN	TC	5060000001	5060999999	
061	PENSIONSKASSAN	TC	5060000001	5060999999	
080	ANDB-KREDITER	TD	5080000001	5080999999	
084	MOMS-BETALNINGAR	TE	5084000001	5084999999	
510	VERIFIKATOMVANDLING	TG	5100000001	5100999999	
610	ULTRA VALUTAVÄXLING	TX	6100000001	6100999999	
613	ZVS-BETALNINGAR/OKO	TH	6130000001	6130999999	
614	ZVS-BETALNINGAR/OKO	TH	6130000001	6130999999	
615	PSE/ANNULLERINGSBETALNINGAR/OKO	TZ	6150000001	6150999999	
616	PSE/ANNULLERINGSBETALNINGAR/OKO	TZ	6150000001	6150999999	

Tillämpn.-verifikat *)	Namn	Verif.slag	Nummerserie början	Nummerserie slut	Rea-kod för andelsbanken
620	FORSE	TI	6200000001	6200999999	
621	SDD SEPA DIREKTDEBITERINGG	RB	6210000001	6210999999	
624	AQUARIUS/OKO	GP	6240000001	6240999999	
625	VIEW/UPPDATERINGAR	TJ	6250000001	6250999999	
628	DPS/OPTO-TAPAHTUMAT	RZ	6280000001	6280999999	
631	CHECKINLÖSEN (USKI)	TK	6310000001	6310999999	
632	CHECKINLÖSEN (USKI)	TK	6310000001	6310999999	
633	BANKGARANTIER	TL	6330000001	6330999999	
634	OKOBANKEN	TM	6340000001	6340999999	
635	OKOBANKEN	TM	6340000001	6340999999	
636	REMBURSER OCH INKASSO	TN	6360000001	6360999999	
637	REMBURSER OCH INKASSO	TN	6360000001	6360999999	
638	DPS DAGLIGA	KU	6380000001	6380999999	
639	DPS UTANFÖR BALANSR.	KV	6390000001	6390999999	
640	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999	
641	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999	
642	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999	
643	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999	
644	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999	
645	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999	
646	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999	
647	ANKOMMANDE BETALNINGSANVISNINGAR	TP	6530000001	6530999999	
648	ANKOMMANDE BETALNINGSANVISNINGAR	TP	6530000001	6530999999	
649	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999	
653	ANKOMMANDE BETALNINGSANVISNINGAR	TP	6530000001	6530999999	
654	ANKOMMANDE BETALNINGSANVISNINGAR	TP	6530000001	6530999999	
657	UTLÄNDSK CHECKINLÖSEN	TU	6570000001	6570999999	
658	UTLÄNDSK CHECKINLÖSEN	TU	6570000001	6570999999	
659	UTLÄNDSK CHECKINLÖSEN	TU	6570000001	6570999999	
660	RESECHECKAR	TQ	6600000001	6600999999	
663	ULTRA/HENKI AQUARIUS ESTLAND	KF	6630000001	6630999999	
665	BANKGIRO	TV	6650000001	6650999999	
666	RPM (Avbrott vid förhindrande av penningtvätt)	KX	6660000001	6660999999	
667	RPM/EUR	RM	6670000001	6670999999	
670	VALUTAHUVUDKASSAN	TR	6710000001	6710999999	
671	SEDELHANDEL	TR	6710000001	6710999999	
672	VALUTAHUVUDKASSAN	TR	6710000001	6710999999	
673	VALUTAHUVUDKASSAN	TR	6710000001	6710999999	
674	BOND/REPA DAGLIGA	TS	6740000001	6740999999	
675	BOND VÄRDERINGAR	XV	6750000001	6750999999	
691	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999	
692	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999	
693	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999	
694	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999	
695	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999	
696	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999	
697	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999	
698	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999	
699	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999	
706	VALUTAMÄSSIGA TECKNINGA	HO	1123000001	1123999999	
	ARBETSSTATIONSVERIFIKAT	TY	9000000001	9099999999	
9900016	USKI INLÖSEN AV UTLÄNDSKA CHECKAR	BQ	9701600001	9701699999	
990005	AVGÅENDE CLEARING (MORGON)	VB	9900500001	9900599999	
990007	Prepaid rsk-transaktioner	KJ	9900070001	9900079999	
9900001	INLÄNING	BA	9900100001	9900199999	OT003/OTORP002

Tillämpn.-verifikat *)	Namn	Verif.slag	Nummerserie början	Nummerserie slut	Rea-kod för andelsbanken
990001	INLÅNING	BA	9900100001	9900199999	
9900002	UTLÅNING	BD	9900200001	9900299999	AMR972
9900030	AÖF:S KREDITFÖRSÄKRINGAR	EJ	9900300001	9900309999	
9900031	AÖF:S ERSÄTTNING & RESERVERING	GE	9900310001	9900319999	
9900032	ABASEC/OPSTOCK	GL	9900320001	9900329999	
9900004	BANKGARANTI	BF	9900400001	9900499999	ATRR009
990004	MTL (betaln.transaktionslista) TRANSAKTIONER/BETALNINGSRÖRELSE	VA	9900400001	9900499999	
9900005	SÄNDA ADB-FÖRMEDLINGAR	BG	9900500001	9900599999	MGKR2005, MGKR2006
9900006	ANKOMMANDE ADB-FÖRMEDLINGAR	BH	9900600001	9900699999	MGKR2001
9900007	ADB-FÖRMEDLINGAR SOM SKALL REDAS UT	BI	9900700001	9900799999	MGKR2002
9900008	HUVUDBOKSTRANSAKTIONER	BJ	9900800001	9900899999	MGKR2004
9900009	ANKOMMANDE ILGIRON	BK	9900900001	9900999999	MGR5150
990009	ANKOMMANDE CLEARING FRÅN 31.12.1997 (MORGON)	VE	9900900001	9900999999	
990010	POPS BRUTTOCLEARING FRÅN 16.12.1997	VF	9901000001	9901099999	
9900005	SÄNDA ADB-FÖRMEDLINGAR/OKO	EK	9901100001	9901199999	
990012	AGIO/VALUTAKASSA	VG	9901200001	9901299999	
9900013	SPECIALLÅN	CG	9901300001	9901399999	
990013	SPECIALLÅN	CG	9901300001	9901399999	
9900014	VALUTABOKFÖRING	EE	9901400001	9901499999	MV29K
990014	VALUTAKASSA FRÅN 24.2.1997	EE	9901400001	9901499999	
9900015	UTLÅNING/ALPER	BP	9901500001	9901599999	OTALPKT
990015	AUTOMATBOKFÖRING/ALPER FRÅN 18.11.94	BP	9901500001	9901599999	
9900016	USKI INLÖSEN AV UTLÄNDSKA CHECKAR	BQ	9901600001	9901699999	andb, 7880: USLR610
990016	CLEARING 30.10.98 (NATT)	VH	9901600001	9901699999	
990017	CLEARING 30.10.98 (NATT)	VI	9901700001	9901799999	
9900018	RESEVALUTA	BL	9901800001	9901899999	MAVRMTIK
990018	RESEVALUTA (MAVA) FRÄMMANDE CHECKAR OCH RESECH.	BL	9901800001	9901899999	
9900019	RESEVALUTA/AGIO	BM	9901900001	9901999999	MAVRATIK
990019	AGIO (MAVA)	BM	9901900001	9901999999	
990020	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999	
990022	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999	
990023	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999	
990024	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999	
990025	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999	
990122	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999	
990123	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999	
990124	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999	
9900021	ANDELSBANKENS KONTON I OKO	BS	9902100001	9902199999	PR002
990021	OPICS (MÅNADSSKIFTETS BESTÄENDE BOKFÖRINGAR)	VK / VL	9902100001	9902199999	
9900006	ANKOMMANDE ADB-FÖRMEDLINGAR/OKO	EL	9902200001	9902299999	
9900008	HUVUDBOKSTRANSAKTIONER/OKO	EM	9902300001	9902399999	
9900241	INDRIVNINGS- OCH ERSÄTTNINGSSYSTEMET (PKJ) AÖF	EQ	9902410001	9902419999	
9900242	BANKVISA FÖRSÄKRINGAR (PKV) AÖF	ER	9902420001	9902429999	
9900243	BANKVISA FÖRSÄKRINGAR (PKV) ASF	ES	9902430001	9902439999	
9900025	PENNINGFÖRSÖRJNING	EG	9902500001	9902599999	
9900026	OKO:S INLÖSTA CHECKAR	BV	9902600001	9902699999	MGKR2003
990026	OKO:S INLÖSTA CHECKAR	BV	9902600001	9902699999	
	WINRESK	EO	9902700001	9902799999	
990028	KAPULA DAGLIGT VERIFIKAT/OKO	GS	9902800001	9902899999	
990029	KAPULA VÄRDERING/OKO	GT	9902900001	9902999999	
990030	ASLA/RESULTATREGLERANDE/OHMO	GD	9903000001	9903099999	
990031	ASLA	VM	9903100001	9903199999	
990032	ASLA/RESULTATREGLERANDE	VN / VO	9903200001	9903299999	
990033	ASLA/OHMO	GC	9903300001	9903399999	
990034	UTU/PROVISIONER	IF	9903400001	9903499999	
9900035	POPS/OINLÖSTA CHECKAR ÖVER 10 ÅR	IG	9903500001	9903599999	

Tillämpn.-verifikat *)	Namn	Verif.slag	Nummerserie början	Nummerserie slut	Rea-kod för andelsbanken
9900036?	PKJ BETALNING AV EFTERINDRIVNING	IH	9903600001	9903699999	
990036	ELE DAGLIGA POSTER	JA	9903700001	9903799999	
990037	ELE TAUP POSTER	JB	9903800001	9903899999	
990038	ELE BOKSLUTSPOSTER SOM SKA ANNULLERAS	JC	9903900001	9903999999	
990041	BOKFÖRINGSSAMMANDRAG/PENNINGFÖRSÖRJNING	VP	9904100001	9904199999	
9900042	PLATINASYSTEMET	BW	9904200001	9904299999	BJER122
990042	BOKFÖRINGSSAMMANDRAG/PENNINGFÖRSÖRJNING (NYTT)	VQ	9904200001	9904299999	
9900043	CLARITY, internt ICT-arbete (upplöses inte)	RD	9904300001	9904399999	
990044	DEVON, 30.6.99	VR	9904400001	9904499999	
990045	DEVON, 30.6.99	VS	9904500001	9904599999	
990046	DEVON, 30.6.99	VT	9904600001	9904699999	
990047	DEVON, 30.6.99	VU	9904700001	9904799999	
9900050	LÖNER	BY	9905000001	9905099999	***)
9900052	SEMESTERLÖNESKULDER	GV	9905200001	9905299999	***)
990053	BANKSYSTEM DAGLIGA	JD	1102000001	1102999999	
990054	Banksyst mån.boksl./bokslut	JE	9905900001	9905999999	
990055	BANKSYSTEM UTANF. BALANSR. (VID BEHOV)	JI	9905500001	9905599999	
990056	VÄRDERINGSRESULTAT FÖR TRADING TERMINER (återtas inte) 13.1.98	VX	9905600001	9905699999	
990057	RJ DAGLIGA	JF	9905700001	9905799999	
990058	RJ RÖRLIGA	JG	9905800001	9905899999	
9900060	VALUTAKONTON	BZ	9906000001	9906099999	DARRATR/OVARP002
990060	VALUTAINLÅNING	BZ	9906000001	9906099999	
9900061	VALUTAKONTON/AGIO	CA	9906100001	9906199999	DARRAGI/OVARP002
990061	VALUTAINLÅNING/AGIO	CA	9906100001	9906199999	
9900062	VALUTAKONTON/RESULTATREGLERANDE RÄNTA	CB, CC	9906200001	9906299999	DARRASK/OVARP002
990062	VALUTAINLÅNING/RESULTATREGLERANDE POSTER	CB / CC	9906200001	9906299999	
9900063	AVGÅENDE UTLANDSBETALNINGAR	CD	9906300001	9906399999	LUMR124
990064	BLV DAGLIGA	JM	1103000001	1103999999	
990065	BLV BOKSL. BEST.	JN	9906500001	9906599999	
990066	BLV BOKSL. KAN ANNUL.	JO	9906600001	9906699999	
990067	BLT DAGLIGA	JP	1104000001	1104999999	
990068	BLT BOKSL. BEST.	JQ	9906800001	9906899999	
990069	BLT BOKSL. ANNUL.	JR	9906900001	9906999999	
9900070	FÖRVARSPROVISIONER	CE	9907000001	9907099999	
990070	FÖRVARSPROVISIONSFAKTURERING FRÄN 2.11.94 (JUNI OCH DEC.)	CE	9907000001	9907099999	
9900071	SÄLJPROVISIONER FRÄN VÄRDEPAPPER	CF	9907100001	9907199999	
990071	MSB-TECKNING/VÄRDEPAPPERSCOURTAGE	CF	9907100001	9907199999	
990072	BOND/MSB/INTE I BRUK	VZ	9907200001	9907299999	
990073	BOND/MSB RESULTATREGL. RÄNTOR DAGL./INTE I BRUK	UC	9907300001	9907399999	
990074	BOND/MSB VÄRDERINGSRESULTAT MÅN. SLUT/INTE I BRUK	UD	9907400001	9907499999	
990076	Prepaid maksutapahtumat	KK	9907600001	9907699999	
990077	REPA NORMALA BOKFÖRINGAR/INTE I BRUK	YA	9907700001	9907799999	
9900078	TÄCKNINGSÖVERFÖRING PÅ BETALNINGSRÖRELSEKONTO	EC	9907800001	9907899999	OKO/PR93
990078	TÄCKNINGSÖVERFÖRING OTTO/OPTO	YB	9907800001	9907899999	
990079	BOND/VALUTERINGSDAGSBOKFÖRINGAR	YC	9907900001	9907999999	
9900080	PLACERINGSRESKONTRA/OVC	GJ	9908000001	9908099999	
9900081	KORRIGERINGSVERIFIKATSSLAG	CH	9908100001	9908199999	
9900082	HALTIA HYRESFORDRINGAR	EH	9908200001	9908299999	
9520005	YIT-HYROR	EH	9908200001	9908299999	
677	KORVA/DAGLIGA	CJ	9908300001	9908399999	
678	KORVA/PRISDIFFERENSER	CJ	9908300001	9908399999	

Tillämpn.-verifikat *)	Namn	Verif.slag	Nummerserie början	Nummerserie slut	Rea-kod för andelsbanken
9900083	KORVA-TRANSAKTIONER	CJ	9908300001	9908399999	
9900083	KORVA DAGLIGA	CJ	9908300001	9908399999	
9900085	FASTIGHETSRESKONTRAN/NYTT	CI	9908500001	9908599999	
9900086	OKO:S LÅN	CM	9908600001	9908699999	
990086	OKO:S LÅN TILL ANDELSBANKER	CM	9908600001	9908699999	
9900088	HALTIA VEDERLAGSRESKONTRA	EF	9908800001	9908899999	
9900089	HALTIA VEDERLAGSBETALNINGAR	EI	9908900001	9908999999	
9900091	BETALNINGSRÖRELSE/ASLA	CN	9909100001	9909199999	ALARKP01 OCH 13
9900092	ASLA/OHMO	GA	9909200001	9909299999	
9900095	OP-VISA/KORTBOLAGET	GG	9909500001	9909599999	
990995	OKO:S BOKFÖRINGSSAMMANDRAG/OPTO	YN	9909950001	9909959999	
9901001	INLÅNING/ANNULLERING AV RESULTATREGLERANDE RÄNTA	BC	9910010001	9910019999	OT003/OTORP003
991001	INLÅNING / RESULTATREGLERANDE POSTER	YO / YP	9910010001	9910019999	
9901002	FÖRSKOTTSBETALDA RÄNTOR/BOKSL.	BE, ED	9910020001	9910029999	AMR827
991003	LOAN IQ/OKO	GN	9910030001	9910039999	
991004	ANTO (=UTLÅNING) AGIO BOKFÖRINGAR OCH PENNIAVRUNDNING	YQ	9910040001	9910049999	
991005	YPA (=FÖRETAGSUTLÅNINGENS) LÅN	YR	9910050001	9910059999	
991006	YPA LÅN RESULTATREGLERANDE	YS / YT	9910060001	9910069999	
991048	YPA LÅN RESULTATREGLERANDE	YS / YT	9910060001	9910069999	
991007	CENTRALBANKSAVDELNINGENS LÅN (RO = FINANSUTL. TILL ANDB.)	YU	9910070001	9910079999	
991008	RO RESULTATREGLERANDE	YV / YW	9910080001	9910089999	
991009	INDRIVNINGSUTLÅNING (PA)	YX	9910090001	9910099999	
991010	PA RESULTATREGLERANDE	YY / YZ	9910100001	9910109999	
9901011	INLÅNING/RESULTATREGLERANDE RÄNTA	BB	9910110001	9910119999	OT003
991012	YA-ANNULLERING AV RESULTATREGL. RÄNTOR FÖR OREGLERADE	UK	9910120001	9910129999	
9901013	ALS SKÖTSELPROVISIONER	BN, BO	9910130001	9910139999	AMR830
991013	RO-ANNULLERING AV RESULTATREGL. RÄNTOR FÖR OREGLERADE	UG	9910130001	9910139999	
991014	PA-ANNULLERING AV RESULTATREGL. RÄNTOR FÖR OREGLERADE	UH	9910140001	9910149999	
991015	RO/AGIOBOKFÖRINGAR	UI	9910150001	9910159999	
991016	PA/AGIOBOKFÖRINGAR	UJ	9910160001	9910169999	
9910002	ALS-MED CAP DAGLIGA	JJ	9910200001	9910209999	
9901021	OPTO/RESULTATREGLERANDE RÄNTA	BT, BU	9910210001	9910219999	PR402
991024	YA ESTLAND AGIO	RP	9910240001	9910249999	
991025	YA ESTLAND DAGLIGA	RJ	9910250001	9910259999	
991026	YA ESTLAND RESULTATREGLERANDE	RO	9910260001	9910269999	
991027	YA ESTLAND AA-ANNULLERINGAR	RU	9910270001	9910279999	
9901003	UTLÅNING/Okopankki	EY, EZ	9910300001	9910399999	
991034	YA LETTLAND AGIO	RR	9910340001	9910349999	
991035	YA LETTLAND DAGLIGA	RK	9910350001	9910359999	
991036	YA LETTLAND RESULTATREGLERANDE	RQ	9910360001	9910369999	
991037	YA LETTLAND AA-ANNULLERINGAR	RX	9910370001	9910379999	
9901042	PLATINASYSTEMET/RESULTATREGLERANDE	BX,BR	9910420001	9910429999	BJER221
991044	YA LITAUEN AGIO	RT	9910440001	9910449999	
991045	YA LITAUEN DAGLIGA	RL	9910450001	9910459999	
991046	YA LITAUEN RESULTATREGLERANDE	RS	9910460001	9910469999	
991047	YA LITAUEN AA-ANNULLERINGAR	RY	9910470001	9910479999	
9901050	ALS/PREMIER OCH VÄRDERINGAR	GH	9910500001	9910509999	
9901055	ALS/ÅTERFÖRDA VÄRDERINGAR AV DERIVAT	GI	9910550001	9910559999	
9901083	KORVA-TRANSAKTIONER/RESULTATREGLERANDE RÄNTA	CK, CL	9910830001	9910839999	
9901083	KORVA AKTIER/RESULTATREGLERANDE	CK, CL	9910830001	9910839999	
990083	KORVA RM/VÄRDERINGAR	CK	9910830001	9910839999	
991083	KORVA RM/ANNULLERING AV VÄRDERING	CL	9910830001	9910839999	

Tillämpn.-verifikat *)	Namn	Verif.slag	Nummerserie början	Nummerserie slut	Rea-kod för andelsbanken
9901086	OKO:S LÅN RESULTATREGLERANDE	CV	9910860001	9910869999	
991086	OKO:S LÅN TILL ANDELSBANKER/RESULTATREGLERANDE	CV / CY	9910860001	9910869999	
9901091	BETALNINGSRÖRELSE /ASLA /RESULTATREGLERANDE RÄNTA	CO, CP	9910910001	9910919999	ALARKP06 OCH 07
9901092	PERIODISERING AV KÖPESUMMAN FÖR SBF	CQ, CZ	9910920001	9910929999	
9901093	ASLA/OHMO/RESULTATREGLERANDE	GB	9910930001	9910939999	
991111	OKOPANKKIS BALANSÖVERFÖRINGAR/OL	XA	9911110001	9911119999	
991112	OKOPANKKIS BALANSÖVERFÖRINGAR/ALS OKOPANKKIS	XB	9911120001	9911129999	
991113	BALANSÖVERFÖRINGAR/VALUTAKASSAN	XC	9911130001	9911139999	
991114	OKOPANKKIS BALANSÖVERFÖRINGAR/DA	XD	9911140001	9911149999	
9910201	ADB-FAKTURERING ABC/JP	CS	9912010001	9912019999	ACR3B1/ACR3B2
990176	PREPAID-REDOVISNINGAR	KT	9917600001	9917699999	
991995	OPTOS MASKINLÄSBARA RESULTATREGLERANDE RÄNTOR	XE / XF	9919950001	9919959999	
992001	TERMIN/SKYDDANDE SYFTE ELLER HANDELSSYFTE	XG	9920010001	9920019999	
9920002	ALS-MED CAP BOKSLUT	JK	9920020001	9920029999	
992005	FRA (utländska ränteterminer) KAPITAL	XH	9920050001	9920059999	
990201	ADB-FAKTURERING/OKO	YL	9920100001	9920199999	
9900202	SRJ-PERIODISERING AV ÅTERBETALD PROVISION/OP-FOND	IA	9920200001	9920299999	
9900203	SRJ-PERIODISERING AV ÅTERBETALD PROVISION/MOTTAGARBOLAG	IB	9920300001	9920399999	
9900205	ÄGARKUNDSREGISTRET	CT	9920500001	9920599999	JRER110
990207	INLÅNINGSÖVERFÖRINGAR	YM	9920700001	9920799999	
679	KAPITALKONVERTERINGAR	Z4	9920830001	9920839999	
9902083	KAPITALKONVERTERINGAR	Z4	9920830001	9920839999	
992100	BANKGARANTIER	XI	9921000001	9921009999	PTKR3301
992101	BANKGARANTIER/AGIO	XJ	9921010001	9921019999	
992102	LIVFÖRSÄKRING	HV	9921020001	9921029999	
683	VÄRDERINGSKONVERTERING/UPPLÖSNING	Z5	9921830001	9921839999	
9902183	VÄRDERINGSKONVERTERING/UPPLÖSNING	Z5	9908350001	9908359999	
984	VÄRDERINGSKONVERTERING/NYA	Z6	9922830001	9922839999	
9902283	VÄRDERINGSKONVERTERING/NYA	Z6	9908360001	9908369999	
992400	CPICS (UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN)	XL	9924000001	9924009999	
9903001	SALDOÖVERFÖRING	Z1	9930010001	9930019999	
9903001	SALDOÖVERFÖRINGAR	Z1	9930010001	9930019999	
993002	PERIODISER.POSTER FÖR VALUTATERMINERNAS RÄNTEDIFFERENSER	XM / XN	9930020001	9930029999	
9903003	EURO	Z3	9930030001	9930039999	
9903003	EURO	Z3	9930030001	9930039999	
993009	TERMINER POÄNGDIFFERENSER	XO / XP	9930090001	9930099999	
9940004	LJR UTLÅNING	MC	1101000001	1101999999	
9930002	ALS-MED CAP UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN	JL	9930200001	9930209999	
994005	TERMINER/AGIO	XQ	9940050001	9940059999	
994006	TERMINER/AGIO ÅTERFÖRING	XR	9940060001	9940069999	
9940007	LJR OPB-ÖVERFÖRINGAR	MX	9940700001	9940799999	
9940008	LJR SPECIALLÅN	MD	9940080001	9940089999	
994010	FRA VÄRDERINGAR	XS / XT	9940100001	9940109999	
9940104	LJR EFFEKT.RÄNTA, PRISDIFFERENS	ME	9941040001	9941049999	
9940105	LJR EFfEKT.RÄNTA, PRISDIFF., ANNULLERING	MF	9941050001	9941059999	
9940106	LJR FÖRHANDSBETALDA RÄNTOR BSL	MG	9941060001	9941069999	
9940107	LJR FÖRHANDSBET. RÄNTOR BSL ANNULL.	MH	9941070001	9941079999	
9940108	LJR ÖVERF. AV SPEC.LÄN, SKÖTSELPROV.	MI	9941080001	9941089999	
9940109	LJR ÖVERF. AV SPEC.LÄN, SKÖTSELPROV. ANNULL.	MJ	9941090001	9941099999	
9940110	LJR-JOLLA CAP DAGLIGA	MM	9941100001	9941109999	
9940112	LJR-JOLLA CAP VÄRDERINGAR	MN	9941120001	9941129999	
9940114	LJR-JOLLA CAP UTANFÖR BALANSR.	MO	9941140001	9941149999	

Tillämpn.-verifikat *)	Namn	Verif.slag	Nummerserie början	Nummerserie slut	Rea-kod för andelsbanken
9940116	LJR-KALA PREMIER OCH VÄRDERINGAR	MP	9941160001	9941169999	
9940117	LJR-KALA VÄRDERINGAR, ANNULL.	MR	9941170001	9941179999	
9940120	LJR NEDSKRIVNINGAR	MU	9941200001	9941209999	
9940121	LJR NEDSKRIVNINGAR ANNULL.	MV	9941210001	9941219999	
995	AGIO/UTLANDSRESKONTRA	XU	9950010001	9950019999	
9950002	JORE BOKSLUT	KD	9950020001	9950029999	
9960002	JORE UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN	KE	9960020001	9960029999	
9970002	CHF-BOKSL.POSTER	KL	9970020001	9970029999	
9970003	CHF-POSTER UTANF. BAL.R.	KM	9970030001	9970039999	
	AUTOMATISK BOKFÖRING AV UTL.				
998	RESULTATREGL. RÄNTOR	XX	9980000001	9980999999	
999	VALUTAKREDIT	XY	9990000001	9990999999	
	ANNULLERING/PARTNERKODER	PK	9999970001	9999979999	
	E-FLOW ANNULLERING	EP	9999980001	9999989999	
	ALLMÄNT ANNULLERINGSVERIFIKAT	PE	9999990001	9999999999	

SAP:s verifikatdagbok, månadshuvudbok och SAPs huvudbok för Leverantörsskulds- och kundfordringskonton har arkiverats i arkiveringssystemet LEA.

*) Verifikaten har upprättats antingen på maskinspråk eller skrivits ut på papper och de förvaras i mappar eller arkiverade i REA-arkiveringssystemet.

**) Rapporterna har arkiverats i arkiveringssystemet LEA.

***) Rapporterna har sedan november 2006 arkiverats i Aditros eArkiv.

Av de parallella tillämpningsverifikatnumren härstammar de kortare från Intime-bokföringssystemet, de längre från FMS-bokföringssystemet.
I fortsättningen ett tillämpningsverifikatnummer för alla företag (alla använder SAP).

VASA ANDELSBANK 567008

1. Underteckning av bokslutet och verksamhetsberättelsen

Vasa den 5.2. 2019

Michael Söder
Styrelsens ordförande

Henrik Strandberg

Pirjo Lääksonen

Peter Bjurs

Olav Hermanson

Henrik Gammelgård

Ulf Nylund

2. Utlåtande om bokslutet och verksamhetsberättelsen

Förvaltningsrådet har vid sitt möte i dag gjort sig förtroget med bankens bokslut och verksamhetsberättelse. Som sitt utlåtande för fullmäktigemötet 2019 konstaterar förvaltningsrådet att banken har skötts i enlighet med lagar och förordningar och att förvaltningsrådet inte har något att påpeka varken med anledning av Vasa Andelsbanks bokslut eller verksamhetsberättelse. Förvaltningsrådet samtycker med styrelsens förslag till åtgärder med anledning av överskottet.

Vasa den 5.2 2019

Stefan Saanisto
Förvaltningsrådets ordförande

Simo Vuorenlinna
Förvaltningsrådets sekreterare

3. Revisorernas anteckning om utförd revision

Vasa den 7.2. 2019

Kjell Berts
CGR

Ernst & Young Ab
Alvar Aaltos gata 5 C
FI-00100 Helsingfors
FINLAND

Telefon +358 207 280 190
www.ey.com/fi
FO-nummer 2204039-6,
hemort Helsingfors

Building a better working world

REVISIONSBERÄTTELSE

Till Vasa Andelsbanks fullmäktige

Revision av bokslutet

Uttalande

Vi har utfört en revision av bokslutet för Vasa Andelsbank (fo-nummer 0183637-9) för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2018. Bokslutet omfattar andelsbankens balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till bokslutet.

Enligt vår uppfattning ger bokslutet en rättvisande bild av bankens ekonomiska ställning samt av resultatet av dess verksamhet i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut och det uppfyller de lagstadgade kraven.

Våra uttalanden i denna rapport är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som överlämnats till bankens revisionsutskott/styrelse.

Grund för uttalandet

Vi har utfört vår revision i enlighet med god revisionssed i Finland. Vårt ansvar enligt god revisionssed beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar vid revisionen av bokslutet.*

Vi är oberoende i förhållande till banken enligt de etiska kraven i Finland som gäller den av oss utförda revisionen och vi har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

De mest betydande uppskattade riskerna för väsentliga felaktigheter

Vi har nedan beskrivit vad vi uppskattar vara de mest betydande riskerna för väsentliga felaktigheter, inklusive risken för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter samt ett sammandrag av hur vi har agerat till följd av dessa risker.

Vi har i nedan beskrivna avsnittet Revisorns ansvar vid revisionen av bokslutet fullgjort vår revision av bokslutet inklusive våra övriga skyldigheter i anknytning till dessa faktorer. Vi har i enlighet med detta utfört våra planerade granskningsåtgärder vilka enligt vår uppskattning omfattat risker som kan leda till väsentliga felaktigheter i bokslutet. Vår granskning som omfattat även de nedan beskrivna riskerna, har utgjort grunden för vårt uttalande om detta bokslut.

Vid vår revision har vi beaktat risken att ledningen förbigår kontroller. Detta har omfattat en bedömning av om det finns indikationer på ledningens medvetna förhållande till dessa, vilket kan medföra en väsentlig risk för felaktigheter till följd av oegentligheter.

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Vår uppskattning av den mest betydande risken för väsentliga felaktigheter	Hur hanterades risken vid revisionen
Fordringar på allmänheten och offentliga sektorn Med hänvisning till bokslutets noter 14 och 15 Fordringar på allmänheten och offentliga sektorn, 850 miljoner euro utgör balansräkningens mest signifikanta post. Fordringar på allmänheten och offentliga sektorn utgör 85 % av balansomslutningen. Värderingen av fordringar utgör en betydande risk för bokslutet, eftersom värderingen baserar sig på antaganden om tidpunkt och belopp för framtida förväntade kreditförluster samt att den i regel är systembaserad och avtalsspecifik utgående från ledningens bedömningar Fordringar på allmänheten och offentliga sektorn hörande framtida förväntade kreditförluster beräknas genom att använda OP-gruppens framtagna riskparametrar och formler. Beräkningen beskriver den förväntade kreditförlusten på rapporteringsdagen. Undantag är större företagsexponeringar som vid behov uppföljs och värderas skilt för respektive företag.	Våra granskningsåtgärder, som beaktat risken för väsentliga felaktigheter vid värderingen av fordringarna, har omfattat bl.a.: • Utvärdering av Andelsbankens behörighet gällande fordringarnas boknings- och värderingsprinciper; • Genomgång av principerna och metoderna i anknytning till utvärdering och bokning av nedskrivning av lån; • Kontrolltest angående bankens värdering av fordringarna; • Test genom stickprov av bokningen av nedskrivningar per fordring, speciellt gällande de största kundhelheterna eller kundhelheter som annars har en högre risk; • Analytiska granskningsåtgärder; • Genomgång av kontrollomgivningen och kontroller för beräkning av framtida förväntade kreditförluster (ISRS 4400) som OP Gruppens revisorer utarbetat avseende utvärdering av slutsatser ur bankens synvinkel, däribland kontroller av utlagda funktioner.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för bokslutet

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att bokslutet ger en rättvisande bild i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut samt uppfyller de lagstadgade kraven. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av bokslutet ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bankens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om man avser att likvidera banken, upphöra med verksamheten eller inte har något

A member firm of Ernst & Young Global Limited

realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar vid revisionen av bokslutet

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet.

Som del av en revision enligt god revisionssed använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- Skaffar vi oss en förståelse av den del av bankens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- Drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bankens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om bokslutet. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att bankens inte längre kan fortsätta verksamheten.
- Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet, däribland upplysningarna, och om bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi kommunicerar med förvaltningsorgan om bland annat, revisionens planerade omfattning och tidpunkten för den, samt om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat under revisionen.

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Building a better working world

Övriga rapporteringsskyldigheter

Uppgifter om revisionsuppdraget

Vi har fungerat som av fullmäktige vald revisor från och med 2014 oavbrutet i 5 år.

Övrig information

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för den övriga informationen. Den övriga informationen omfattar verksamhetsberättelsen och informationen i årsberättelsen men inkluderar inte bokslutet eller vår revisionsberättelse.

Vårt uttalande om bokslutet täcker inte övrig information.

Vårt ansvar är att läsa den ovan specificerade övriga informationen i samband med revisionen av bokslutet och i samband med detta göra en bedömning av om det finns väsentliga motstridigheter mellan den övriga informationen och bokslutet eller den uppfattning vi har inhämtat under revisionen eller om den i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. För verksamhetsberättelsens del är det ytterligare vår skyldighet att bedöma om verksamhetsberättelsen har upprättats enligt gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Enligt vår uppfattning är uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet enhetliga och verksamhetsberättelsen har upprättats i enlighet med gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Om vi utgående från vårt arbete på den övriga informationen, drar slutsatsen att det förekommer en väsentlig felaktighet i den övriga informationen, bör vi rapportera detta. Vi har ingenting att rapportera gällande detta.

Vasa 7.2.2019

Ernst & Young Ab
revisionssamfund

Kjell Berts, CGR

A member firm of Ernst & Young Global Limited